

OGÓLNA HISTORIA
ENCYKLOPEDIA
SŁOWNIK

WOLNOMULARSTWA

ZAWIERAJĄCY

ROZBUDOWANY OPIS WZROSTU I POSTĘPU
WOLNOMULARSTWA I JEGO POKREWNYCH STOWARZYSZEŃ
STAROŻYTNYCH I NOWOCZESNYCH

RÓWNIEŻ

DEFINICJE

TERMINÓW TECHNICZNYCH UŻYWANYCH PRZEZ BRACTWO.

ROBERT MACOY, 35°,

AUTOR

THE BOOK OF THE LODGE, MASONIC MANUAL, TRUE MASONIC GUILDE, VOCAL MANUAL, ITD.;
BYŁY ZASTĘPCA WIELKIEGO MISTRZA NOWEGO JORKU I NOWEJ SZKOCJI, BYŁY WIELKI SEKRETARZ
NOWEGO JORKU, WIELKI SEKRETARZ WIELKIEJ KOMANDORII NOWEGO JORKU,
PRZEDSTAWICIEL WIELKICH ŁÓŻ WISCONSIN, ILLINOIS I NOWEJ SZKOCJI
ORAZ WIELKIEJ RADY NOWEGO BRUNSZWIKU ITP.

Ilustrowane ponad 300 rycinami

NOWY JORK

1870

Truly fraternally
Robt. Macoy

WSTĘP

A by w pewnym stopniu zaspokoić rosnące zapotrzebowanie na wiedzę studiujących naukę wolnomularstwa, i nadażyć za nieodpartym postępek naszej instytucji, były to motywy, które skłoniły niżej podpisanego do podjęcia się opracowania pracy tego typu. *Słownik symbolicznej masonerii* dr Olivera, pomimo jego wartości i użyteczności, nie spełnia obecnych potrzeb Bractwa. *Leksykon wolnomularstwa* dr Alberta G. Mackeya, lepiej dostosowany do wymagań Bractwa w Stanach Zjednoczonych niż jakakolwiek inna praca tego typu, dotychczas opublikowana, jest również pod wieloma względami niedoskonały.

Niniejszy tom ma na celu naprawienie wielu wad i zaniedbań jego poprzedników oraz zaprezentowanie, w formie łatwego odniesienia, najnowszych osiągnięć i postępów instytucji oraz wyników nowszych badań. Zawiera ona kompleksowe wyjaśnienie całego systemu wolnomularstwa i pokrewnych lub podobnych stowarzyszeń - starożytnych i współczesnych - będących starannym podsumowaniem wszystkiego, co kiedykolwiek napisano na ten temat; zrozumiałego dla Bractwa i tajemniczego dla profanów. Mój cel zostanie skutecznie i bardzo zadowalająco zrealizowany, jeśli podane tutaj definicje technicznych i innych terminów masonerii okażą się wystarczająco wartościowe, aby zachęcić czytelnika do zwiększenia jego poziomu wiedzy poprzez odniesienie do innych prac, w których tematy są dokładniej omówione, lub do potwierdzenia bardziej zaawansowanego masona w prawdzie tych szlachetnych zasad Rzemiosła, na których studiowanie poświęcił swój czas i talenty.

Przygotowując historię Instytucji Masonskiej, zastosowano wszelkie dostępne środki, aby uzyskać najbardziej wiarygodne informacje, na których można oprzeć rzetelną kronikę jej pochodzenia i wczesnego rozwoju w różnych częściach świata. Liczne i niemal nie do pokonania trudności w ustaleniu dokładnych dat, gdy materiały są rozproszone w różnych miejscach lub zmieszane z wątpliwymi okolicznościami, są wystarczające, aby niemal powstrzymać każdego pisarza przed podjęciem się tego zadania. Pomimo niepewności, która otacza znaczną część kwestii historycznych, pilne i ostrożne zbadanie materiałów, prawdopodobieństwa stwierdzeń posiadających zarodki prawdy były zbyt przekonujące, aby można je było odrzucić bez spokojnej refleksji i dojrzałego rozważenia. Z tymi uwagami historia na towarzyszących stronach jest oferowana Bractwu, w nadziei, że okaże się satysfakcjonująca i użyteczna.

Wielką pomocą w opracowaniu tej pracy był dla mnie Bracia Aug. C. L. ARNOLD, LL. D., którego wiedza i prawidłowe rozróżnienie tematów związanych z historią i nauką wolnomularstwa i jego pokrewnych stowarzyszeń będzie gwarancją ich poprawności. Do Br. John W. SIMONS, były Wielki Mistrz Nowego Jorku, którego wiedza na temat arkanów masonerii nie jest przewyższona przez żadnego autora współczesnego wieku, jestem również zobowiązany za wiele cennych artykułów i doskonałych sugestii. Tym i innym braciom, którzy uprzejmie mi pomogli, składam moje serdeczne podziękowania.

Ponownie prosząc o braterską wyrozumiałość braci, na wszelkie wady, które mogą być nadal widoczne, praca jest z szacunkiem przedstawiona do ich inspekcji.

ROBERT MACOY.

OGÓLNA

HISTORIA WOLNOMULARSTWA.

„Ze wszystkich instytucji, które zostały ustanowione w celu poprawy warunków życia ludzkości, wolnomularstwo jest tak samo użyteczne, jak i wiekowe. Jego pochodzenie ginie w otchłani niezbadanej starożytności. Żadne zapisy historyczne, żadne tradycyjne relacje nie mogą z całą pewnością wskazać dokładnego czasu, miejsca ani szczególnego sposobu jego powstania. Podczas gdy niektórzy starali się odnaleźć jego ślady wśród mistrzów-budowniczych i artystów zaangażowanych w budowę pierwszego żydowskiego kompleksu, inni próbowali prześledzić go do misterii eleuzyjskich, które rzekomo nauczały o nieśmiertelności duszy i innych wzniosłych prawdach religii naturalnej. Niektórzy przypisywali jego istnienie świętym bohaterom wypraw krzyżowych; podczas gdy inni starali się zgłębić tajemnice druidów i odnaleźć jego pochodzenie wśród mędrców tej instytucji”.- DE WITT CLINTON.

TRUDNOŚĆ ustalenia dokładnego czasu, miejsca lub okoliczności, w których masoneria lub jej prawdziwy prototyp zaczęła się, została napotkana przez każdego autora na ten temat. Niektórzy, nadmiernie zaniepokojeni godnością bractwa, przedstawiali je jako równorzędne ze światem.* Inni, bardziej umiarkowani, odnajdują jego pochodzenie w religijnych misteriach starożytnego świata, a w szczególności w domniemanej gałęzi tych stowarzyszeń religijnych utworzonych przez architektów Tyru, którzy pod nazwą „Bractwa Dionizyjskiego” stanowili stowarzyszenie budowniczych, zajmujących się wyłącznie budową świątyń i innych wybitnych budowli w Azji Mniejszej i którzy wyróżniali się stosowaniem tajnych znaków i innych sposobów wzajemnego rozpoznawania. Nie przyjmując żadnych nie do utrzymania opinii, mamy prawo twierdzić, że instytucja ta musiała zostać ustanowiona przez ludzi, którzy poczynili znaczne postępy w nauce.

*

* Anderson, Preston i wielu innych pisarzy masońskich twierdzi, że zakon ten ma najwyższą starożytność. Preston jest szczegółowy w swoich wypowiedziach na temat pochodzenia instytucji, mówiąc: „Od początku świata możemy założyć fundamenty masonerii”. Miał raczej wątpliwości, że jej zasady współistnieją ze wszechświatem — ponieważ kwalifikuje poprzednie zdanie następującym stwierdzeniem: „Odkąd symetria się zaczęła i harmonia okazała swój urok, nasz zakon zaistniał”. Odnosząc się do PRAWDY jako słońca systemu masońskiego, wokół którego krążą wszystkie inne cnoty, możemy prześledzić jej pochodzenie do Boga — źródła wszelkiej prawdy, z którą nie ma żadnego zamieszania ani rozterek, ale doskonała symetria i harmonia. W tym sensie pochodzenie wolnomularstwa można pogodzić z „początkiem świata”.

Egipcjanie w czasach Mojżesza byli biegli we wszystkich sztukach i naukach,* jak dowodzą gigantyczne dzieła zbudowane w tych wczesnych wiekach, które wciąż istnieją. Ich język był mistyczny, a ich kapłani zabezpieczali misteria swojej religii przed wiedzą pospółstwa lub niewtajemniczonych za pomocą symboli i hieroglifów, rozumiałych tylko dla tych z rodu. Bractwo starożytnego Egiptu nazywano Hiero Laotomi lub Świętymi Budowniczymi. Byli oni wybraną kastą i byli związani z rządem i kapłaństwem, będąc faktycznie członkami stanu kapłańskiego, podczas gdy zwykli mularze lub rzemieślnicy należeli do niższej kasty†. A cel, dla którego powstały te niezwykle budowle, piramidy, był wielką tajemnicą i tajemnicą tą pozostają do dziś.

Mojżesz został wtajemniczony w tajemnice i misteria kapłańskie, gdy przebywał w Egipcie. Niektórzy wyobrażają sobie, że Hebrajczycy pomagali w budowie piramid. Jednakże najprawdopodobniej te cudowne dzieła masonskich umiejętności były już dawnymi, gdy dzieci Izraela osiedliły się w ziemi Goszen i były symbolami wzniosłych prawd dla cywilizowanego narodu, gdy Abraham był wędrowcem na pustyni.

Według chronologii biblijnej, to koloniści egipscy przywieźli sztukę do Grecji dwa lub trzy wieki przed naszą erą. Izraelici przynieśli do ziemi obiecanej czystsza wiedzę o budownictwie; a gdy stali się ludem osiadłym, wspomnienie pięknych i zdumiewających budowli, które widzieli w Egipcie, skłoniło ich do podjęcia prób konstrukcji odpowiednich dla ich przyszłego domu. Lecz jest oczywiste, że po śmierci ich wielkiego mistrza, Mojżesza, Izraelici nie byli w pełni w posiadaniu wiedzy niezbędnej do ukończenia wspaniałej struktury, którą W.B.W. w wizji do króla Dawida nakazał swemu synowi Salomonowi wznieść; jak znajdujemy w Piśmie Świętym, że „najmądrzejszy” potrzebował pomocy króla Tyru. Tyr i Sydon były głównymi miastami Fenicjan: to drugie szczyci się starożytnością wcześniejszą niż jakiegokolwiek inne, którego lokalizację można ustalić. Było to miejsce o znacznym znaczeniu w czasach Jozuego, który mówi o nim jako o „wielkim Sydonie”.

Stąd jest oczywiste, że Fenicjanie byli daleko zaawansowani w sztukach życia, gdy Izraelici dotarli do ziemi obiecanej. Gdy Salomon miał zbudować świątynię, zakomunikował królowi Tyru swoje życzenie, aby przystąpić do zobowiązania dotyczącego dostawy drewna, wiedząc, jak powiedział, „że nie ma wśród nas nikogo, kto miałby większe umiejętności rąbania drewna, jak Sydończycy”.

* „Egipcjanie są nam opisywani jako pierwsi ludzie, którzy osiągnęli wysoki poziom wiedzy w dziedzinie astronomii i nauk ścisłych. i stąd zdobyli środki do odkrywania i udowadniania istnienia Boga, i czcili Autora tych wzniosłych dzieł, które kontemplowali.”-DR ASHE.

† Champollion mówi: „Teokracja, czyli rząd księży, była Pierwszy znany Egipcjanom, i należy przyznać temu słowu znaczenie, jakie miało w starożytności, kiedy to duchowni religii byli również duchownymi nauki i oświaty, łącząc w sobie dwie najszlachetniejsze misje, w jakie ludzie mogli się angażować oddawanie czci Bóstwu i kultywowanie Jego chwały.

Odpowiedź króla Tyru jest niezwykła: „Spełnię wszystkie twoje życzenia dotyczące drewna cedrowego i drewna jodłowego; moi słudzy sprowadzą je z Libanu do morza, a ja przewiezę je morzem w tratwach, do miejsca, które mi wyznaczysz, i sprawię, że zostaną tam wypuszczone”. (1 Ks.Królów, w. 8, 9). Salomon był wielce zadowolony z odpowiedzi króla Tyru i w zamian składał mu coroczne, bardzo kosztowne prezenty. Hiram wysłał także człowieka o swoim imieniu, z urodzenia Tyryjczyka, ale ale z pochodzenia Izraelitów, którego król uhonorował tytułem ojca i który nazywał się Hiram Abiff*, najbardziej utalentowany projektant i operator znany wówczas w kraju, który pod nieobecność Salomona pełnił funkcję zastępcy wielkiego mistrza, a w jego obecności był starszym wielkim strażnikiem lub głównym nadzorcą i mistrzem pracy. Aby nie było żadnego zamieszania podczas wznoszenia, ze względu na wielką liczbę zatrudnionych, Król Salomon wybrał tych o najbardziej oświeconych umysłach i wszechstronnym zrozumieniu, ludzi religijnych i gorliwych w dobrych uczynkach, jako mistrzów, aby nadzorowali robotników; ludzi biegłych w geometrii i proporcjach, którzy zostali wtajemniczeni i sprawdzeni w mistycznej nauce starożytnych nauk - tych, których uczynił nad wykonującymi pracę. Aby kontynuować tę zdumiewającą pracę z większą łatwością i szybkością, Salomon nakazał, aby wszyscy rzemieślnicy, zarówno miejscowi, jak i obcokrajowcy, zostali policzeni i sklasyfikowani w następujący sposób

Harodim, książęta, władcy lub prepozytowie. 300

Menatzchim, nadzorcy. 3300

Ghiblimowie, kamieniarze 80 000

Przybuli z Izraela, do pracy w Libanie. 30 000

113 600

Oprócz tragaży *ish sabba* lub , pozostali to rodzimi Kananejczycy, w liczbie siedemdziesięciu tysięcy, którzy nie są zaliczani do masonów.

Starsze tradycje masonerii głoszą, że „jedynymi prawdziwymi masonami, którzy byli obecni przy budowie Świątyni, było trzy tysiące trzystu nadzorców, o których mowa w Pierwszej Księdze Królewskiej, w. 16, dodanych do trzystu, których nazywano

* Ten natchniony Mistrz był bez wątpienia najbardziej zmyslnym, zręcznym i kunsztownym rzemieślnikiem, jaki kiedykolwiek żył, którego wszystkie umiejętności nie ograniczały się tylko do budowania, ale obejmowały wszystkie rodzaje robót, czy to ze złota, srebra, mosiądzu czy żelaza. Z jego inicjatywy i pod jego kierownictwem rozpoczęto, kontynuowano i ukończono wszystkie bogate i wspaniałe wyposażenia Świątyni, a także jej drobne dodatki. — ENTICK.

Ghiblimitami, i którzy byli w rzeczywistości mistrzami nad wszystkimi czynnymi masonami zatrudnionymi przy tej pracy”.

Taki układ przyniósł bardzo dobre skutki i wprowadził wśród braci doskonałą harmonię i powszechne braterstwo, o którym tak często wspominają nasze starożytne nauki.*

Tradycja masońska głosi, że robotnicy byli podzieleni na klasy lub stopnie, a każdej klasie przypisano różne metody rozpoznawania. Nie ma wątpliwości, że istniała organizacja wśród Żydów, która wykraczała poza Judeę. Biblia pokazuje, że mieszała się z Tyryjczykami lub dionizyjskimi rzemieślnikami, pomimo powszechnej niechęci Izraelitów do obcych, i że rozpoznawali się nawzajem po słowach i tajnych znakach podobnych do tych, których używali tubylcy z innych krajów. Między Żydami a Tyryjczykami istniała również zgodność wycucia alegorii, szczególnie we wszystkim, co dotyczyło sakralnej architektury.

Organizacja pracy ogromnej liczby robotników była tak doskonała, a podział pracy tak systematyczny, że Świątynia Salomona, z całym jej wspianiałym przepychem i szczegółowymi zdobieniami, została ukończona w niewiele ponad siedem lat od położenia kamienia węgielnego, podczas gdy postawienie Świątyni Heroda, w której nie było takiego samego dokładnego układu, zajęło trzydzieści sześć lat; Świątyni Diana w Efezie – dwieście lat; Katedry św. Piotra w Rzymie – sto pięćdziesiąt pięć lat; a Katedry św. Pawła w Londynie – trzydzieści pięć lat budowy.

Wielu z mularzy Salomona, zanim umarł, zaczęło podróżować. Królewscy potomkowie króla Salomona nadal zajmowali tron i patronowali szlachetnej sztuce wolnomularstwa aż do panowania Jozjasza, ostatniego rodu Judy. Bez żadnego ludu masoni wydawali się wywierać większy lub bardziej korzystny wpływ niż poganie. Syryjczycy zbudowali wyniosłą świątynię i pałac królewski w Damaszku i innych miastach na wybrzeżu i w całej Syrii.

Około trzydziestu pięciu lat po śmierci Salomona Świątynia Diana, zbudowana przez Jafitytów, za czasów Mojżesza, została zburzona, a królowie Małej Azji ponownie ją zbudowali i ozdobili w najbardziej wspianiały sposób. Świątynia ta była uważana przez wszystkich za niezwykle wspianiałą i dlatego stała się trzecim z siedmiu cudów świata.

* Polecono im „pozdrawiać się wzajemnie w sposób serdeczny, nazywając się nawzajem braćmi; swobodnie udzielając sobie wzajemnych instrukcji, które mogą być uznane za stosowne, bez nadzoru lub podsłuchu i bez narzucania się sobie nawzajem lub uchybiania szacunkowi, który należy się każdemu Bratu, nawet gdyby nie był Masonem; bo chociaż wszyscy Masoni są, jako Bracia, na tym samym poziomie, to jednak społeczność nie odbiera człowiekowi zasług honorowych, które miał wcześniej; wręcz przeciwnie, raczej oddaje mu honor, zwłaszcza jeśli dobrze zasłużył na braterstwo

– DAWNE OBOWIĄZKI.

W dwunastym roku Jotama, króla Judy, A.M. 3256, Sardanapalus został oblężony przez swoich braci Esera i Nabo Nassara, aż w rozpaczy spalili siebie i cały swój skarb w starym państwie Nimroda, gdy Imperium Asyryjskie było podzielone między Tiglat Pul Esera i Nabo Nassara. Za czasów tego ostatniego Księcia, który rządził Chaldeą, wiele uwagi poświęcano studiowaniu astronomii, a postęp w nauce był tak wielki, że późniejsze pokolenia nazwały to erą astronomiczną. W jednym ze stopni masonerii mamy tradycję, że po tym, jak Noe bezpiecznie wylądował na górze Ararat i złożył ofiarę Bogu na ołtarzu, który wznosił, zwrócił swoją uwagę na uprawę ziemi przez sto lat; kiedy jego potomstwo stało się liczne, nakazał im się rozproszyć i przejąć ziemię zgodnie z podziałem, który uczynił; że podróżowali na zachód, aż dotarli do równiny Szinear, gdzie naradzali się i, bojąc się skutków rozłuki, a pragnąc zapewnić sobie sławę, zbudowali miasto Babilon i wieżę Babel.

Nie będziemy próbować prześledzić obecności masonerii w każdym kraju ani wskazywać na miasta, które zostały zbudowane lub ozdobione przez wędrownych mularzy, którzy pomagali w budowie Świątyni Salomona, ale zadowolimy się przyjrzeniem się kilku bardziej znanym miejscom.

Masoneria nie tylko rozkwitła w Azji Wschodniej, ale także przyjęła kierunek zachodni. Borystenes w Poncie został zbudowany mniej więcej w okresie, o którym piszemy. Prusias i Chalcedon w Bitynii, Konstantynopol (wówczas Bizancjum) i Lampsacus w Hellespont. Podróżnicy przedostali się także do Rzymu, Rawenny, Florencji i wielu innych miast we Włoszech; Granady i Malagi oraz innych miast Hiszpanii; a także na wybrzeże Galii.

W roku 3416 A.M., czyli 588 n.e, czterysta szesnaście lat po ukończeniu budowy Świątyni, potężna armia Nabuchodonozora wkroczyła do Jerozolimy po długim oblężeniu i zabrała wszystkie święte naczynia, po usunięciu dwóch słynnych filarów, Jachina i Boaza, miasto i pałac królewski zostały ograbione ze wszystkich bogactw, jakie się w nich znajdowały, a następnie podpalono świątynię i miasto, zburzono mury miast i uprowadzono tysiące ludzi jako jeńców do miasta Babilon, wśród których było wielu z tych szlachetnie urodzonych Giblemitów, którzy byli potomkami budowniczych Świątyni Salomona. A tradycja masońska informuje nas, że kontynuowali oni tajne spotkania swojej Łoży i w ten sposób uczyli swoje dzieci sekretów filozofii i zasad objawionej religii swoich ojców; gdyż należy pamiętać, że przed upadkiem Jerozolimy, władza i autorytet do przepisywania prawa były ograniczone do Skrybów, a zatem tylko mała część ludzi była w posiadaniu kopii, każda znaleziona kopia została zniszczona przez niewiernego najeźdźcę. Uwięzieni Żydzi mogli zatem utrzymywać swoją religię tylko poprzez nauczanie jej swoich dzieci z tradycji, tak jak to robili z filozofii.

Wszyscy chętni mieszkańcy byli zmuszeni, przez okres pięćdziesięciu dwóch lat, poświęcić swój czas, pracę i umiejętności na wykańczanie i ozdabianie budynków, które król Babilonu i jego poprzednik rozpoczęli, jak również na wznoszenie nowych. W ten sposób Chaldejscy mieszkańcy, którzy pracowali z jeńcami żydowskimi, doskonalili się w architekturze, gdyż rezultaty ich wspólnej pracy uczyniły Babilon czwartym z siedmiu cudów sztuki i chętną ulubienicą świata. Pracowali i trudnili się prawdziwi potomkowie dzieci Izraela, obciążeni uciskiem i niewolą, i często odmawiano im przywileju czczenia Boga ich ojców. Ale ich długie cierpienia miały przynieść dobro; gdyż ich długa i bolesna niewola przyniosła skutek wręcz przeciwny do zamierzonego przez króla Babilonu. Gdy bowiem wydano dekret Cyrusa o wyzwoleniu Izraelitów, zgodnie ze słowem Bożym, arcykapłani byli lepiej przygotowani do powrotu do ziemi, którą tak bardzo ukochali, i do położenia fundamentów pod odbudowę Świątyni i miasta Jerozolimy.

W 536 r. p.n.e. Żydzi zostali wyzwoleni z niewoli babilońskiej przez Cyrusa, króla Persji, który w pierwszym roku swego panowania wydał następującą proklamację: „Tak rzecze Cyrus, król Persji: Pan, Bóg niebios, dał mi wszystkie królestwa na Ziemi i rozkazał mi zbudować dom w Jerozolimie, która jest w Judei. Kto jest wśród was ktoś ze wszystkich jego ludzi? Niech Bóg będzie z nimi i niech wyruszą do Jerozolimy, która jest w Judei, i zbudują dom Pana, Boga Izraela, który jest w Jerozolimie”. Te „radosne nowiny o wielkim szczęściu” zostały przyjęte przez wyzwolonych jeńców z pochwałami i dziękczynieniami – gdyż pozwolono im powrócić do ich dawnych domów. W tym samym roku czterdzieści dwa tysiące sto sześćdziesiąt spośród wygnanych Żydów powróciło z Babilonii i sąsiednich miast do Jerozolimy. Przywódcami ich był Zorobabel, Johua i Aggeusz, którzy odgrywają ważną rolę w stopniu Sklepienia Królewskiego.

Od tego okresu bractwa wędrownych masonów dotarły do Grecji, Rzymu, Hiszpanii i innych krajów, gdzie ich usługi mogły być wykorzystane przy wznoszeniu słynnych budowli, z których starożytny świat słusznie słynie.

Przy okazji, w tym krótkim zarysie, od stanu bractwa w tym, co możemy właściwie nazwać starożytną historią, postaramy się prześledzić jego postępowanie od tego okresu do bardziej oświeconych dni nowoczesnej architektury i stosowania sztuk i nauk, w takim porządku chronologicznym, który da najbardziej zwięzłe fakty historyczne w szczególach - fakty te oparte są na istotnych dokumentach i głównych pomnikach wzniesionych przez podróżujące bractwa operatywne lub masonów. W 715 r. przed erą chrześcijańską ustanowiono rzymskie kolegia konstruktorów, składające się z ludzi wykształconych we wszystkich sztukach i zawodach niezbędnych do wykonywania architektury cywilnej, religijnej, morskiej i wodnej, z własnymi prawami i sędziami - prawami opartymi na prawach dionizyjskich rzemieślników, których misteria rozprzestrzeniły się

wśród głównych ludów Wschodu. Numa Pompiliusz, zakładając te kolegia, uczynił je jednocześnie cywilnymi i religijnymi stowarzyszeniami, z wyłącznym przywilejem budowania świątyń i budynków publicznych - ich relacje z państwem i kapłaństwem były ściśle określone przez prawa. Posiadały własną jurysdykcję i prawa; na ich czele stali przywódcy zwani Mistrzami, Nadzorcami lub Strażnikami, Cenzorami, Skarbnikami, Strażnikami Pieczęci, Archiwistami i Sekretarzami; miały własnych lekarzy i służących braci, i płacili miesięczne składki. Liczba członków każdego kolegium była ustalona przez prawo. Składające się głównie z greckich artystów, otaczały sekrety swojej sztuki i doktryn misteriami swojego kraju i ukrywały je w symbolach zapożyczonych z tych misterii i z własnych arkanów, których jedną z cech było symboliczne wykorzystanie przyborów ich zawodu.

710. Numa, wielki prawodawca, który założył kolegium, natychmiast przydzielił im prace o znaczeniu większym niż zwyczajne. Najpierw, za czasów Romena i innych królów sabińskich, rozpoczęto rozbudowę kapitolu, a następnie dokończenie świątyń poświęconych Słońcu, Księżycowi, Sobie, Marsowi i innym bóstwom. Po zakończeniu tych prac Numa nakazał budowę świątyń Wiary, Wierności, Romulusowi i Janusowi, bogu pokoju, szczególnie czczonemu przez Numę; sprawił, że miasto zostało ufortyfikowane i otoczone murami. Kontynuował także pracę nad słynną świątynią wzniesioną przez Romulusa dla Jowisza, na miejscu, gdzie jego armia, gotowa do ucieczki, została zmuszona do walki przez wezwanie skierowane przez Romulusa do tego bóstwa. Ogromna liczba świątyń wzniesionych w Rzymie od czasów Romulusa wynika ze zwyczaju, zgodnie z którym wódz naczelny wznosił świątynię ku czci bóstwa przywoływanego przez niego w zwycięskiej bitwie; to również wyjaśnia liczbę świątyń wzniesionych ku czci tego samego bóstwa. Były one przedmiotem ówczesnych nauk religijnych i symbolicznych, a także nauk ścisłych i artystycznych.

610. Za panowania starszego Tarkinina wzniesiono świątynię Jowisza, Junony i Minerwy; kazał wznieść mur miejski z ciosanego kamienia [614], kanał ściekowy w celu poprawy zdrowotności miasta i wiele innych pomników publicznych. Pierwszy cyrk został zbudowany na jego zlecenie.

580. Serwiusz Tuliusz ponownie powiększył Rzym, dodając trzy sąsiednie wzniesienia, które otoczył murem. Zbudował także świątynię Fortuny i Diany.

500. Budowa świątyń Westy, Herkulesa, Pallas i Dżifnerwy pod wodzą Juniusza Druzjusza.

490. Konsulowie Semproniusz i Minucjusz sprawiają, że kolegia budowniczych budują dwie świątynie: jedną poświęconą Saturnowi, drugą Merkuremu; ustanawiają także święta saturnijskie.

451. Utworzenie prawa Dwunastu Tablic, VIII dotyczyła kolegów budowniczych.

390. Zdobycie Rzymu przez Galów i zniszczenie różnych pomników

385. Zniszczone pomniki odbudowano, a nowe świątynie wybudował F. Kwincjusz, który poświęcił je Marsowi, Junonie, Zdrowiu i Zgodzie.

312. Pierwszy murowany akwedukt został zbudowany przez kolegą na rozkaz Appiusa Clandiusza, który rozszerzył go do Kapui. W tym czasie zbudowano pierwszy wielki akwedukt.

290. Świątynia Rzymian, pod nazwą Quirinus, została zbudowana i w niej umieszczono pierwszy zegar słoneczny, dzięki konsulowi Spuriuszowi. Karwiliusz, który zbudował również świątynię *Fortis Fortuna*, aby pomieścić łupy zabrane Etruskom. Świątynia na cześć Eskulapa została zbudowana na wyspie na Tybrze.

285. Bractwa budowniczych, jak je wówczas nazywano, przyłączone do rzymskich legionów, osiedliły się w Galii Zaalpejskiej (Wenecja i Lombardia) po podboju tego kraju przez Rzymian; te bractwa, których oddział towarzyszył każdemu legionowi, zostały obciążone autorstwem sporządzania planów wszystkich konstrukcji wojskowych, takich jak okopane obozy, drogi strategiczne, mosty, akwedukty, domy itp.; kierowały żołnierzami i robotnikami w faktycznym wykonywaniu tych prac; i one również wytwarzały narzędzia wojenne. Jeśli chodzi o sprawy bezpośrednio związane z wojną, były one pod rozkazami generałów lub dowódców legionów, ale we wszystkich innych sprawach cieszyły się swoimi szczególnymi przywilejami. Składały się z artystów i uczonych mężczyzn, te bractwa propagowały nie tylko wiedzę o W. B. W., lecz zamięłowanie do zasad życia, literatury i rzymskiej sztuki, gdziekolwiek naród ten nosił swoją zwycięską broń. Oni również dawali pokonanym i gnębiom pokojowy element rzymskiej sztuki władzy i prawa wojennego.

375. Podbój niemal całej Galii Przedalpejskiej (Państwa Sardyńskie) zapoczątkował powstawanie bractw, które nigdy nie pozostawały bezczynne i wciąż odbudowywały w lepszym stylu te budowle, które legiony zniszczyły.

250. Podczas gdy Galia Przedalpejska była pokryta koloniami wojskowymi otoczonymi fortyfikacjami, wykonywanymi przez bractwa, które budowały w nich siedziby i pałace dla dowódców wojskowych, inne legiony podjęły swoje podboje poza Alpy, do Galii Zaalpejskiej i Hiszpanii. Pierwsza utwardzona droga została zbudowana z Rzymu przez Galię do doliny Ostii.

225. Bractwa budowniczych kontynuowały działania legionów i wypełniały ich misję; w Hiszpanii założyły *Kordowę* w Galii, w prowincji *Empodorum*, gdzie zbudowały słynny cyrk, któremu konsul Flaminius nadał swoje imię.

220. Rzymianie, zaatakowani przez Hannibala, zbudowali po jego odwrocie i na pamiątkę tego wydarzenia świątynię Ridicule. Rzymscy żołnierze pod kierownictwem kolegów zbudowali wielką drogę strategiczną. Flaminiusz, cenzor, zbudował w Rzymie cyrk.

210. Podczas drugiej wojny punijskiej kolegia, nie mając nic do roboty w Rzymie, gdzie nie prowadzono żadnych prac budowlanych, udały się do podbitych prowincji.

200. Naród rzymski postanowił zbudować świątynię Marsowi, Romulusowi i Remusowi, założycielom Rzymu. Te dwie świątynie zostały niemal ukończone w tym samym roku.

148. Pierwszą marmurową świątynię wybudował generał Metellus, który poświęcił ją Jowiszowi po zwycięstwie nad królem Macedonii; zbudował on na własny koszt inną świątynię, którą poświęcił Junonie; również niezwykłą świątynię, noszącą jego własne imię.

125. Legiony, po zajęciu Helwecji, ufortyfikowały się się, stopniowo powiększając liczbę miast.

121. Rzymska kolonia, dowodzona przez Marsjusza, założyła Narbonę, która stała się główną twierdzą Rzymian aż do czasów Augusta. Konsul Opimiusz spowodował budowę w Rzymie pierwszej bazyliki; do niego należy również wzniesienie świątyni Zgody.

101. Mariusz po zwycięstwie nad Cymbrzycami i Teutonami doprowadził do powstania w Rzymie pod specjalnym nadzorem architekta Musiusa, dwóch świątyń, jednej poświęconej Honorowi, drugiej Cnocie.*

79. Herkulanum, starożytne miasto, w którym znajdowały się liczne zabytki wzniesione przez bractwa budowlane, zostało zalane lawą Wezuwiusza. Pompeje, nie mniej słynne niż Herkulanum, a których zabytki dorównywały tym w Rzymie, również zniknęły pod popiołem i lawą po wybuchu Wezuwiusza w tym samym roku.

60, Juliusz Cezar został władcą Galii Zaalpejskiej (Francja, Belgia i Szwajcaria), po dziesięciu latach zmagania, podczas których, według Plutarcha, zniszczono ponad 800 miast galijskich. Cezar dał zajęcie korporacjom w Galii, a także innym, wezwanym przez niego, aby odbudowali te miasta, wspomagani przez jego żołnierzy.

55. Brytania, która w tym czasie była częściowo podbita, otrzymała duże wsparcie w postaci budowniczych, których zadaniem była budowa większych fortyfikacji. Pod dowództwem Juliusza Cezara jeden z legionów ruszył w głąb kraju i aby się bronić, utworzył okopany obóz z murami, wewnątrz których, podobnie jak gdzie indziej, pojawiły się domy, świątynie i wodociągi. Z niego właśnie wyrósł Eborak (York), miasto słynne w historii wolnomularskiej.

* Aż do tego okresu architektura zachowywała etruski charakter, a próby upiększania świątyń i innych budowli polegały jedynie na ozdabianiu ich posagami i innymi elementami zaczerpniętymi z podbitych krajów, zwłaszcza z Grecji; jednak tym razem upodobanie Rzymian do architektury greckiej stało się dominujące, a etruska została porzucona.

50. Podczas gdy Juliusz Cezar, kontynuując swoje podboje, zniszczył wszystkie celtyckie zabytki i druidzkie ołtarze, Pompejusz spowodował budowę w Rzymie licznych świątyń i słynnego marmurowego amfiteatru, mogącego pomieścić trzydzieści tysięcy osób; spowodował również ukończenie przez bractwa budowniczych nie mniej słynnej drogi z Italii przez Alpy do Galii. Kiedy Juliusz Cezar powrócił do Rzymu, zbudował również różne świątynie Marsowi, Apollonowi i Wenus. Wysłał wszystkie kolegia faktycznie w Italii do Kartaginy i Koryntu, aby podnieść te miasta z ich ruin.

45. Senat rzymski po wojnie domowej nakazał kolegiom budowniczym wzniesienie różnych pomników na cześć Cezara Juliusza, między innymi czterech świątyń: Wolności, Zgody, Szczęścia i Miłosierdzia.

42. Triumwirowie sprawili, że wzniesiono świątynię Izydzie i drugą świątynię Serapisowi.

37. Rzymskie legiony, stacjonujące na brzegach Renu w celu ochrony kraju galijskiego przed ciągłymi najazdami Germanów, zakładały w różnych miejscach umocnione obozy, które stały się ważnymi koloniami. Powstała Kolonia, a później otrzymała prawa miasta rzymskiego pod rządami Klaudiusza.

35. Panteon został ukończony za Marka Agryppy, który również zbudował wspaniałe łaźnie, które nosiły jego imię. Wielki szlak Cisalpine był kontynuowany na jego rozkaz, pod kierownictwem korporacji.

32. Legiony utworzone w Paryżu wzniosły obok ołtarza galijskiego świątynię Izdy i Mitry.

30. Panowanie Augusta było płodne w wspaniałe pomniki. Budownictwo bractw została znacznie powiększone, a pewna ich liczba utworzyła specjalne kolegia poświęcone architekturze morskiej i wodnej. Wielka wiedza tych ludzi zapoczątkowana we wszystkich sztukach, hojne zasady przez nich wyznawane, ich tajemnicza organizacja, otaczały ich tak wielkim szacunkiem, że wielu wybitnych ludzi pragnęło uczestniczyć w ich przywilejach. Najważniejszymi pomnikami wzniesionymi przez nich w tym okresie były: w Rzymie świątynia Jowisza, teatr rozpoczęty za konsulatu Klaudiusza Marcellusza, mansoleum noszące imię Augusta, dwa łuki triumfalne również noszące imię Lisa, dwa egipskie obeliski: w prowincjach rzymskich wspomnimy tylko świątynię Klituma w Foligni, Jowisza w Pozuoli, łuk triumfalny w Suzie. W Gani duża liczba mniej pretensjonalnych pomników zdobiła miasta odbudowane lub założone przez Rzymian. Część głównych dróg, a zwłaszcza Emporium w pobliżu Pirenejów, powstała na rozkaz Augusta. Przyjaciele tego cesarza rywalizowali w budowaniu okazałych pomników; Statilus Taurus zbudował amfiteatr; Marek Filipus – świątynię Herkulesa; Munatius Plancus Saturna; Lucjusz Carnifucius Diany; Lucjusz Korneliusz Balbus ukończył swój wielki teatr w kamieniu.

W pierwszym roku panowania chrześcijaństwa August zakazał budowy świątyni ku czci swych przyjaciół Gajusza i Lucjusza. Pozostałości po niej znane są jako kwadratowy dom.

5. Żydowscy architekci otrzymali ochronę w Rzymie, gdzie za Juliusza Cezara pozwolono im zakładać synagogi. Przyjęci do kolegów budowniczych, przekazali im wiedzę o hebrajskich misteriach.

10. Słynny architekt Witruwiusz Pollio w swych pracach na ten temat wspomina o znakomitym stanie sztuki w Rzymie w tym okresie i mówi o tamtejszych doktrynach ukrytych w alegoriach i symbolach.

14. Pałac Cezarów, rozpoczęty za Tyberysów, kontynuowany za Kaliguli (37) i ukończony za Domicjana (81). Tyberiusz zbudował łuk triumfalny na cześć swego brata Klaudiusza Drususa, jeden dla Augusta i drugi dla Kastora.

25. Budowę mostu w Rimini rozpoczął Oktawian August, a dokończył Tyberiusz, który wybudował także świątynie ku czci Prozerpiny, Julio i bogini Zgody.

41. Wspaniały akwedukt wzniesiony za czasów Klaudiusza nosi jego imię.

43. Oddziały budowniczych z bractw wzdłuż Renu zostały wysłane przez cesarza Klaudiusza do Bernaty, gdzie legiony miały wielkie trudności z utrzymaniem się w obliczu najazdów Kaledończyków; zbudowali oni szereg twierdz poza obozami.

50. W tym czasie architektura w Rzymie osiągnęła swój szczytowy moment; kolegia, zniechęcone despotyzmem sędziów, którzy stopniowo pozbawiali je przywilejów, utraciły swój kulturowany gust. Monumenty tego okresu były dalekie od osiągnięcia wzniosłego charakteru, który stawiał je wśród najwznioślejszych stworzeń ludzkiej inteligencji. Ten sam upadek zaobserwowano w monumentach greckich, z których Rzymianie zapożyczyli swoje najwspanialsze wzorce. Główną przyczyną tego upadku był fakt, że najbardziej utalentowani i wykształceni architekci byli wysyłani przez Juliusza Cezara lub Augusta do podbitych prowincji, aby budować imponujące monumenty, aby dać ludziom wzniosłe pojęcie o sztukach i naukach posiadanych przez zdobywców; aby ich zainspirować, krótko mówiąc, podziwem. Kolegia, koncentrując, jak to czyniły, wśród swoich członków większość osiągnięć tamtego czasu, niewątpliwie przyczyniły się swoją pracą do chwały i potęgi Rzymu tyle samo, ile wniosła siła oręża. Wśród architektów, lub *magistri*, jak ich nazywano, tego okresu, wielu było zajętych: pisanie dla informacji swoich braci dzieł na temat teorii i reguł ich sztuki. Najślawniejszymi z nich byli Witruwiusz Pollio, Fulwiusz Warron, Publiusz i Septimus. Zachowały się jedynie dzieła pierwszego.

54. Za czasów Nerona, który po spaleniu miasta Rzym i zniszczeniu wielu pięknych zabytków, wybudował swój słynny złoty pałac, zbudowano liczne świątynie, łaźnie i akwedukty.

70. Flawiusz Wespazjan zbudował Koloseum, w którym pracowało 12 000 żydowskich więźniów. Mogło ono pomieścić 110 000 osób, ale budowa nie została ukończona aż do panowania Tytusa (80).

98. Za czasów Trajana zbudowano słynne cyrki, które mogły pomieścić 260 000 osób.

ŁUK TRIUMFALNY TYTUSA W RZYMIE

120. Za panowania Hadrianą w Rzymie wzniesiono wiele nowych i kosztownych placów term, zwłaszcza ten poświęcony służbie Jenusa. Wspaniała kolumna w Lionor Fipiusa Trajanusa, cesarza, została zbudowana przez najwybitniejszego z budowniczych na polecenie Hadrianą. On również zbudował mauzoleum, znane do dziś jako zamek św. Anioła. Słynny architekt Apollon, któremu należał się zaszczyt ułożenia planów tej budowli, został uznany za winnego, ponieważ wypowiedział pewne fakty, które mu się nie podobały cesarzowi. Hadrian, z wielką pracowitością i niezwykłymi zdolnościami w zakresie wiedzy architektonicznej, odwiedził różne prowincje swego rozległego imperium. W Dritanie nakazał budowę przez bractwa budowniczych, z

których wielu mu towarzyszyło, ogromnego muru, który, rozciągający się od Tyne do Zatoki Solway, przecinając w ten sposób kraj ze wschodu na zachód, aby chronić kolonie wojskowe przed ciągłą inwazją Szkotów i innych klanów. Azja jest mu winna wiele cennych zabytków publicznych; ale to właśnie Grecja cieszyła się szczególnym uznaniem dzięki jego niezwykłym zdolnościom jako architekta. Na jej terenie nakazał wzniesienie wielu najsłynniejszych świątyń, takich jak Panteon i świątynie Jowisza Olimpijskiego z 122 kolumnami.

130. Po upadku republiki rzymskiej wszystkie korporacje założone w tym samym czasie co kolegia budowniczych, przez Numę Pompiliusza, utraciły swoje dawne przywileje. Kolegia zostały nieco ograniczone przez Trajana i Hadrianą, niemniej jednak większość ich przywilejów została pozostawiona, aby ich talenty mogły być nadal wykorzystywane.

140. Za panowania cesarza Antoniusza wzniesiono świątynie Marsowi, oprócz wielu innych w celach obywatelskich. Kolejny wielki mur zbudowano w Brytanii, gdzie rzymskie legiony były stale zagrożone przez ręce grabieżców, którzy wówczas nawiedzali kraj. Około tego okresu powstały bractwa Masonów, pozostałości starożytnych rzymskich kolegiów budowniczych, którzy w czasach prześladowań chrześcijańskich zarządzonych przez Nerona, Domicjana i Trajana szukali schronienia w prowincjach najbardziej oddalonych od Rzymu i rządzonych przez ludzi bardziej humanitarnych niż cesarze, gdzie wzniesiono te piękne arcydzieła architektonicznej wspaniałości.

166. Większość członków kolegiów w Rzymie przyjęła chrześcijaństwo. Cesarz Marek Aureliusz, rozdrażniony postępek tej nowej doktryny i zdecydowany zniszczyć ją siłą, zarządził w tym roku nowe prześladowania chrześcijan, w wyniku których wielu z nich mieszkających w Galii schroniło się w korporacjach w Brytanii, gdzie zapewniono im większą ochronę niż gdzie indziej. Chrześcijańscy wyznawcy w Rzymie szukali w katakumbach tajnego schronienia przed edyktami przeciwko nim wydanymi i ucieczki przed torturami, na które zostali skazani. W tych ciemnych kryptach spotykali się ze swoimi współwyznawcami. Podczas dziesięciu lat prześladowań za Marka Aureliusza przekształcili katakumby w kościoły, zdobione sarkofagami i malowidłami enkaustycznymi; Ich wiara zainspirowała chrześcijańskich artystów do wznoszenia ołtarzy i nagrobków na grobach męczenników.

180-275. Ten okres jest zaznaczony w biografii architektury przez jedną z najbardziej bliskich koncepcji artystycznego geniuszu budowniczych, wzniesionych pod rządami i rozkazem cesarza Aureliana - dwie świątynie Heliosa w Palmirze, które pod względem piękna i wspaniałości przewyższają te w Heliopolis. Większa z tych świątyń miała 464 kolumny, wiele z nich z jednego bloku muru. Całkowita liczba kolumn zdobiących obie świątynie i galerie wynosiła 1450.

287-290. Karauzjusz, dowódca rzymskiej floty, zajął Brytanię i ogłosił się cesarzem. Aby pojednać bractwa masońskie, które wówczas miały ogromne wpływy w kraju, przywrócił im dawne przywileje; od tego czasu nazywano ich uprzywilejowanymi lub wolnymi masonami, aby odróżnić ich od tych, którzy nie mieli do tego prawa.

293. Albanus, nawrócony poganin, został z rozkazu Karauzjusza ścięty z powodu swojej wiary. W ten sposób wielki mistrz masonów stał się pierwszym chrześcijańskim męczennikiem w Brytanii.

296. Miasto York, w którym powstało wiele łóż wolnomularskich, zostało wybrane na rezydencję Konstantinsa Chlorusa, który po śmierci Karauzjusza przybył do Brytanii, aby przejąć kontrolę nad rządem kraju.

300. W tym czasie w Rzymie było ponad 500 świątyń, 37 bram i łuków triumfalnych, 6 mostów, 17 amfiteatrów, 14 akweduktów, 5 obelisków, wiele monumentalnych kolumn, mauzoleów, łaźni i grobowców, a wszystkie one zostały zbudowane przez bractwa lub kolegia architektów.

303. Za panowania cesarza Dioklecjana w wielu prowincjach rzymskich wzniesiono liczne akwedukty, świątynie i kosztowne łaźnie przez bractwa, które pozostały w kraju. Ten cesarz wyróżniał się szczególnie okrutnymi prześladowaniami chrześcijan, z których wielu zostało straconych z okrucieństwem w bardziej odległych prowincjach. Pomimo człowieczeństwa rządzącego gubernatora Brytanii, chrześcijanie, z których wielu było członkami bractw masońskich, uznali za konieczne szukanie schronienia w Szkocji i wielu sąsiednich wyspach, gdzie mogli cieszyć się swoją religią i studiować sztukę architektury. Wielu z tych rzemieślników związanych z kolegiami założonymi w Rzymie również uciekło na Wschód lub zakopało się w katakumbach – ich zwykłym miejscu ucieczki w czasach prześladowań religijnych – gdzie wielu z nich zginęło.

13. Zakończenie prześladowań chrześcijan na mocy decyzji Konstantyna, który ogłosił chrześcijaństwo religią państwową.

325. Kościół Laterański w Rzymie zbudowany został w stylu Konstantyna i jeden poświęcony św. Pawłowi, mający kształt krzyża. Kształt krzyża greckiego, używany przez chrześcijańskich architektów, został przez nich wybrany nie dlatego, że został narzucony przez Konstantyna, ale dlatego, że ze względu na jego tajemniczy związek z religią wszystkich narodów i jako część ich symboliki tajnych nauk ich kolegów. Stanowił plan świątyni w Jerozolimie i reprezentował jedność i tróję. Jeśli chodzi o ogólne szczegóły ich budowli, Świątynia Salomona służyła jako model, będąc uznawaną za arcydzieło architektury i pierwszą świątynię wzniesioną i poświęconą jednemu Bogu.

360. Cesarz Julian zbudował w Paryżu wspaniałą świątynię i łaźnie, których pozostałości przetrwały do dziś.

600. Założenie katedry w Canterbury i katedry w Rochester (602). 605. Założenie kościoła św. Pawła w Londynie.

620. Korporacje są wyłącznie angażowane i kierowane przez zakony religijne. W lożach zazwyczaj przewodniczył opat lub inny duchowny, nazywany czcigodnym lub czcigodnym Mistrzem.

925. W tym okresie każde większe miasto w Brytanii miało swoją lożę wolnomularzy; ale ich stosunki ze sobą nie były bliskie, co można wyjaśnić wojnami i podziałami pięciu stuleci i siedmiu królestw. Podczas wojny duńskiej, gdy klasztory zostały zniszczone, bractwo poniosło niepowetowaną stratę w postaci zniszczenia wszystkich dokumentów. Athelstan, wnuk Alfreda Wielkiego, wykształcony przez księży-architektów, sprawił, że jego syn Edwin został przeszkolony w tej sztuce i mianowany Wielkim Mistrzem. Zwołał zgromadzenie ogólne w Yorku, któremu przedstawił konstytucję, która została omówiona i przyjęta.

960. Po śmierci Athelstana bractwo ponownie się rozproszyło, wielu jego członków przeszło do Niemiec i pozostało tam pod nazwą Braci Św. Jana.

1001. Na początku tego okresu świat był w pewnym stopniu sparaliżowany ideą, że nadszedł koniec czasu; ostatecznie jednak, przezwyciężając przesady, zwłaszcza że Ziemia nadal obracała się wokół własnej osi, miasto obudziło się z letargu i od tego czasu (1003) można powiedzieć, że rozpoczyna się nasza nowoczesna cywilizacja.

1250. Niezwykły okres, w którym pomyślano o planach tych cudownych sanktuariów Wszechmogącego, które są podziwem potomnych ze względu na ich gigantyczne rozmiary i harmonię proporcji. Plany katedr w Kolonii, Strasburgu, Paryżu, Reims, Rouen, Beauvais, Amiens i innych, których fundamenty położono pod koniec XII wieku, ale które ostatecznie wykonano na większej skale i w innym stylu od pierwotnego projektu. Uderzająca analogia między tymi pomnikami a tymi, które powstały później, aż do XV w., jest wyjaśniona więzią braterstwa, która zjednoczyła masonów wszystkich krajów, którzy otrzymali swoje nauki od szkoły centralnej w Lombardii, kontynuowane w Kolonii i Strasburgu, a ponadto dzięki posłuszeństwu członków wobec praw, które nimi kierowały przy budowie wszelkich budowli religijnych, od których mogli odstępować jedynie w szczegółach zdobniczych.

1272. W tym roku ukończono budowę opactwa westmisterskiego pod kierownictwem wielkiego mistrza Giffarda, arcybiskupa Yorku.

1275. Kongres masoński został zwołany przez Erwina de Steinbacha, aby wznowić długo przerwana pracę nad katedrą w Strasburgu na większą skalę niż ta, na której położono fundamenty w 1015 r., i aby wzniesiono część kościoła. Architekci z wielu krajów przybyli do Strasburga, utworzyli, jak w Anglii i zgodnie ze starożytnym zwyczajem,

Wielką Lożę i zobowiązali się do przestrzegania praw i przepisów rzemiosła. W pobliżu katedry znajdował się drewniany budynek (łoża), gdzie odbywały się spotkania i gdzie omawiano wszystkie sprawy związane z budynkiem. Erwin de Steinbach został wybrany na przewodniczącego, a na spotkaniach trzymał w ręku miecz i siedział na podium. Wynaleziono słowa i znaki, częściowo te używane w Anglii. Uczniów, Czeladników i Mistrzów przyjmowano z osobliwą symboliczną ceremonią, pod którą ukrywano lub wskazywano sekrety architektury.

1310. Budowa wspaniałej katedry w Kolonii, rozpoczęta w 1248 r., nadała jej loży pewną wyższość i uczyniła ją szkołą, w której masoni z innych krajów mogli studiować to arcydzieło. Niemieccy masoni, uznając tę wyższość, nadali jej tytuł Wielkiej Loży (Haupt hütte), a mistrz architekt był uważany za mistrza wszystkich masonów w Niemczech.

1312. Niewielka grupa templariuszy, która uciekła przed prześladowaniami Filipa, króla Francji, i papieża Klemensa V, schroniła się w Szkocji przed śmiercią swojego Wielkiego Mistrza, Jakuba de Molaya (1314) i znalazła azyl w łóżach masońskich.

114. W 1150 r. opactwo o tej nazwie założyło klasztor Kilwinning w Szkocji, który przyjął rangę Wielkiej Loży Herodom pod zwierzchnictwem Roberta Bruce'a, który założył również zakon o tej samej nazwie dla wspierających go masonów.

1350. Konstytucje Yorku zostały zrewidowane pod rządami Edwada III. W dodatku napisano między innymi, że przyszłość w trakcie inicjacji Brat Mistrz Loży odczytał Konstytucję i Starożytne Postanowienia.

1502. 24 czerwca zebrała się Loża Mistrzów pod przewodnictwem Henryka VII, która wyruszyła w procesji, aby położyć kamień węgielny pod kaplicę w Westminsterze, noszącą imię Henryka VII.

1535. Informacje rozpowszechniane przez loże utworzone poza korporacjami wzbudziły podejrzenia i nienawiść ultramontańskiego kleru, który oskarżył ich zarówno otwarcie, jak i w tajemnicy o pomoc w reformie Lutera, który rzekomo należał do nich. Zostali oni oskarżeni przez księży o dążenie do wprowadzenia schizmy do Kościoła i buntu wśród ludu, o nienawiść do Najwyższego Papieża i wszystkich władców, a wreszcie o chęć ponownego ustanowienia Zakonu Templariuszy i pomszczenia śmierci ich Wielkiego Mistrza na potomkach królów, którzy byli tego przyczyną. Weryfikacja tych stowarzyszeń miała miejsce w Kolonii 24 czerwca tego roku, której przewodniczył Herman V., biskup Kolonii, kiedy to sporządzili dokument ogłaszający ich doktryny i cel ich stowarzyszenia, tak aby w przypadku, gdy nietolerancja ich współobywateli uniemożliwi im utrzymanie swojej organizacji, mogli propagować swoje doktryny w innych częściach globu. Dokumentem tym była Karta Kolońska.

1561. Królowa Anglii Elżbieta, nieufnie nastawiona do masonów, wysłała oddział uzbrojonych ludzi, aby rozpuścili doroczne zgromadzenie w Yorku. Wysłani w tym celu oficerowie złożyli tak przychylny raport, że królowa odwołała swój rozkaz, a ostatecznie została protektorką Bractwa.

1607. Wolnomularstwo rozkwitło w Anglii, gdzie pod rządami Jakuba I, który ogłosił się ich protektorem, zyskało ono wielkie znaczenie i inicjowano wielu dżentelmenów i osób o dużym znaczeniu. Wysokie poważanie, jakim obdarzano rzemiosło w tym okresie, zostało dodatkowo wzmocnione przez wybór słynnego architekta Inigo Jonesa na Wielkiego Mistrza, który tchnął wielkiego ducha w loże.

1646. Jeśli korporacje masonskie w Anglii, w których przez długi czas większość stanowili ludzie wykształceni, artyści, ludzie wybitni z wiedzy i pozycji, którzy byli przyjmowani jako członkowie honorowi i nazywani uznanymi masonami, nie zajmowały się już działalnością materialną, jako głównym celem stowarzyszenia. W tym czasie sławny znawca antyku Elias Ashmole, który założył muzeum w Oksfordzie, został zainicjowany, podniesiony i wprowadzony w formuły stowarzyszenia Różo-Krzyża, składającego się z ceremonii opartych na historycznych aluzjach i przekazywaniu znaku uznania na sposób masonski. Praca ta zainspirowała go do stworzenia nowych rytuałów dla masonów, a zatem opracował i zastąpił używane rytuały nowym sposobem inicjacji, opartym częściowo na starych anglosaskich i syryjskich manuskryptach, częściowo na egipskich misteriach i na tym, co uważał za formę inicjacji wśród rzymskich architektów. Rytuały te zostały przyjęte przez loże londyńskie, a wkrótce potem w całej Anglii.

1650. Wolnomularstwo w Anglii przyjęło stronnictwo polityczne; po ścięciu Karola I masoni Anglii, a szczególnie ci z Szkocji, zwolennicy Stuartów, zorganizowali się w celu przywrócenia tronu obalonego przez Cromwella. Wykorzystali tajemnicę otaczającą ich zgromadzenia, aby przedstawić swoje plany w bezpieczeństwie. Nie mogąc dopuścić wszystkich ludzi do swoich projektów, wyznaczyli wtajemniczone osoby o wyższych kwalifikacjach, w których sami mogli ujawnić swoje zamiary. To właśnie grupa tych ludzi, piastujących wysokie stanowiska, doprowadziła do tego, że Karol II, wtajemniczony podczas swego wygnania, objął tron w 1660 r., a dzięki tej masoneria została nazwana sztuką królewską, ponieważ w dużej mierze przyczyniła się do jego przywrócenia.

1663. Zgromadzeniu ogólnemu w Yorku przewodniczył Karol II, który potwierdził tytuł Wielkiego Mistrza Henry'ego Jermyna, hrabiego St. Albans, i nadał mu Order Łaźni. Zgromadzenie uchwaliło szereg przepisów, wszystkie zgodne z wydarzeniami z przeszłości, i utrzymało wysokie stopnie. Przewaga masonów, którzy się pojawili, stała się oczywista; ale nie mając już do czynienia z wydarzeniami politycznymi, wyższe

stopnie przybrały powszechną i humanitarną tendencję. Kultywowanie sztuk i zawodów oraz towarzyskość, pod szlachetnymi i wzniosłymi formami, były cechami ich spotkań.

1666. Wielki pożar w Londynie, który zniszczył czterdzieści tysięcy domów i osiemdziesiąt sześć kościołów, dał nowy impuls architekturze. Lokalni robotnicy nie byli w stanie sprostać zapotrzebowaniu na siłę roboczą, więc ściągnięto innych z różnych krajów. Zjednoczyli się w Łozach pod przewodnictwem sir Christophera Wrena, architekta z St. Paul's, który ukończył plany odbudowy miasta.

1685. Jakub II, Wielki Mistrz Zakonu Heredom z Kilwinning, założonego przez Roberta Bruce'a, króla Szkocji w 1314 r., na rzecz masonów, którzy walczyli pod jego sztandarami, ponownie ustanowił Zakon Rycerzy Świętego Andrzeja, który został zawieszony, a którego posiadłości skonfiskowano podczas Reformacji. Król zamierzał uczynić ten Zakon organizacją wyróżniającą się i nagradzającą za zasługi, częściowo z powodu jego nieszczęść, i jest prawdopodobne, że gdyby nie jego nieszczęścia, odzyskałby ich majątek.

1700. Korporacje masońskie, z wyjątkiem Anglii, zostały rozwiązane i nawet w tym kraju nie zajmowały się już czynną masonerią.

1703. Pomimo gorliwości Wielkiego Mistrza Wrena liczba masonów stale malała. Coroczne spotkania były całkowicie zaniedbane, a cztery pozostałe loże w Londynie opustoszały. Różnice zdań wewnątrz Bractwa na temat zasadności rozszerzania jego przywilejów na osoby niebędące twórcami architektury uniemożliwiły zwiększenie liczby jego członków, a postępy były niewielkie aż do śmierci Wielkiego Mistrza Wrena (1716).

1717. Cztery loże w Londynie postanowiły wybrać nowego Wielkiego Mistrza i utworzyć Wielką Lożę. Zwołały więc zebranie ogólne zgromadzenia masonów w Londynie i jego okolicach i ustanowiła władzę centralną pod nazwą „Wielka Loża Anglii”, uznając jedynie trzy symboliczne stopnie. George Payne, wybrany Wielkim Mistrzem, zebrał wielką liczbę starożytnych rękopisów, wykresów, rytuałów i dokumentów dotyczących zwyczajów Bractwa, które wraz z dokumentami będącymi w posiadaniu Loży św. Pawła miały utworzyć zbiór praw i doktryn, z których część została opublikowana.

1720. Wielka Loża, po utworzeniu kilku podwładnych łóz, w których inicjowano wiele wybitnych osób, York stał się zazdrosny o swojego rywala i wykluczył jego członków. Tym razem instytucja poniosła dotkliwą stratę w postaci zniszczenia ważnych manuskryptów spalonych przez nadgorliwych członków Loży Św. Pawła, którzy byli zaniepokojeni proponowaną publikacją.

1721. Wolnomularstwo zaczęło się rozszerzać na kontynent. Jedna loża została założona w Dunkierce, a druga w Mons. Wielka Loża przyjęła różne regulacje dotyczące zarządzania lożami i regularności ich pracy. Określono prawa Wielkiego Mistrza i przyznano mu prawo mianowania swojego następcy w przypadku jego dymisji lub niewybrania. George Payne, który został ponownie wybrany, zebrał dokumenty, które uniknęły płomieni w poprzednim roku i na ich podstawie sporządził szkic historyczny stowarzyszenia, który przedstawił Wielkiej Loży wraz z pewnymi regulacjami. Został on przekazany komitetowi, który następnie przekazał go br. Andersonowi, a on, po jego poprawieniu, został upoważniony do opublikowania go (1722).

1721-1725. We Francji wprowadzono masonerię i utworzono kilka łóż.

1729. Działalność łóż angielskich i ich atrakcyjność pobudziły masonerię Irlandii do większego zapału, i ustanowili centralną władzę pod nazwą „Wielka Loża Irlandii”.

1732. Wielka Loża w Yorku, do której należeli masoni, nazywający siebie starożytnymi i których struktura była bardziej zgodna ze starą korporacją, uznali konieczność dostosowania się do nowego porządku rzeczy, co zostało jaśniej wyrażone w londyńskiej konstytucji:

1733. Pierwsza Wielka Loża Prowincjonalna w Ameryce została utworzona w Bostonie.

1735. Pierwsze prześladowania masonów w czasach nowożytnych rozpoczęły Stany Generalne Holandii, które zakazały zgromadzeń masonskich.

1736. Wielka Loża Szkocka w Edynburgu, w świetle stan prosperity angielskich łóż wzrastających w okresie ich konstytucji i Wielkiego Mistrza, zapragnął wprowadzenia tego samego systemu, ale przeszkodził mu w tym dziedziczny urząd patrona, stworzony przez Jakuba I dla rodziny Roslin w 1430 r. Wówczas Wielki Mistrz Baron Sinclair z Roslin zgodził się zrezygnować. Cztery najstarsze loże w Edynburgu zwołały zgromadzenie ogólne, reprezentowane były trzydzieści dwie loże, a Baron zrezygnował ze swojej funkcji Wielkiego Mistrza i wszystkich związanych z nim przywilejów, utworzono regularną Wielką Lożę, a on został wybrany jej pierwszym Wielkim Mistrzem.

1738. Papież Klemens XII wydał bullę ekskomuniki przeciwko masonom, po którym nastąpił edykt Karola VI zakazujący spotkań masonskich w Niderlandach i Austrii. 15 sierpnia tego roku Fryderyk II, król Prus, została zainicjowany.

1739. Wielką Lożę Anglii oskarżono o zmianę ceremonii i rytuałów, wprowadzenie innowacji i mianowanie Delegatów Prowincjonalnych z uprawnieniami do zakładania łóż w południowej Anglii, jurysdykcji Wielkiej Loży York. Rezultatem był rozłam i utworzono nową Wielką Lożę z oznaczeniem „Starożytni”. Wielkie Loże Irlandii i Szkocji sympatyzowały ze starożytnymi, ale nowożytni odnieśli największy sukces.

W tym samym roku kardynał Ferraro w edyktie mającym na celu zapobieżenie wszelkim nieporozumieniom co do papieskiej bulli przeciwko masonom, wyjaśnił to tak, że „nikt nie powinien ośmielić się przyłączyć, zgromadzić lub włączyć się do stowarzyszenia, ani być obecnym na jego zebraniach pod karą śmierci i konfiskaty majątku bez nadziei na odpuszczenie lub ulaskawienie; wszyscy właściciele mają nie mają prawa zezwalać na zgromadzenia masońskie na swoim terenie pod karą zburzenia domu, ukarania grzywną i zesłania na galery!”

1740. W tym czasie we Francji działało ponad dwieście łóż, z czego dwadzieścia dwie znajdowały się w Paryżu.

1744. Łoża Trzech Globów w Berlinie, założona przez barona Bielefelda w 1740 roku, została podniesiona do godności Wielkiej Łoży przez Fryderyka Wielkiego, króla Prus, który został wybrany Wielkim Mistrzem i sprawował swój urząd do 1747 roku.

1751. W tym okresie masoneria dotarła już do wszystkich cywilizowanych krajów. Jej zasady moralne i podnoszące na duchu, jej dogmat wolności, równości i braterstwa, zaalarmowały królów i duchowieństwo, a ci starali się powstrzymać jego postęp. W Rosji (1731) wydano przeciwko niej edykt, jej spotkań zakazano w Holandii (1735) i Paryżu (1737, 38, 44, 45), jej członków aresztowano i prześladowano w Rzymie i Florencji, ich spotkania zakazano w Szwecji, w Hamburgu i Genewie (1738); Inkwizycja wtrąciła ich do więzienia i kazała katom spalić książki, które traktowały o jej doktrynach. Inkwizycja skazała także rycerzy, którzy brali udział w spotkaniach masońskich, na dożywotnie wygnanie do (1740). W Portugalii, niesłychane zbrodnie były stosowane przeciwko nim, w tym potępienie na galerach, w Wiedniu (1735); nawet sułtan podjął się ich unicestwienia (1748). Jako godny punkt kulminacyjny tej serii prześladowań, Karol, król Neapolu, zakazał praktykowania masonerii w swoich państwach; Ferdynand VII, król Hiszpanii, zakazał zgromadzeń masońskich pod karą śmierci; a papież Benedykt XIV odnowił (1751) bullę ekskomuniki przeciwko masonom, wydanej przez Klemensa XII w 1738 r. Ale cała ta przemoc nie powstrzymała postępu instytucji, która rozprzestrzeniła się po powierzchni globu z szybkością, której nic nie mogło powstrzymać. Pomimo bulli Benedykta, masoneria była otwarcie praktykowana w Toskanii, Neapolu i kilku innych częściach Półwyspu Apenińskiego. Nawet w Rzymie istniały loże, które nie zadawały sobie trudu ukrywania się.

1754. Kapituła wysokich stopni została utworzona w Pans przez kawalera de Bonneville, pod tytułem Clermont. W niej został przywrócony system templariuszy, wprowadzony przez stronników Stuartów.

1755. Wielka Łoża Anglii po raz pierwszy wydała dyplomy indywidualne.

1756. Angielska Wielka Loża Francji, założona w 1736 roku, która przyjęła ten tytuł w 1743 roku, zerwała wierność Anglii i przyjęła tytuł Wielkiej Loży Francji. Niepokoje, które wybuchły pod rządami Wielkiego Mistrza Księcia de Clermont, trwały, a nawet się nasiliły. Na mocy nakazów wydanych Mistrzom lokalnym, zarówno przez nią samą, jak i przez Lożę św. Andrzeja Szkocji w Edynburgu, wszelkiego rodzaju masońskie autorytety zostały pomnożone we Francji; nielegalne patenty były tworzone przez pozornych mistrzów loży; fałszywe tytuły zostały sfabrykowane; przedwojenne statuty, fałszywie oczerniające, zostały wypuszczone na rynek bez żadnego powiadomienia ze strony Wielkiej Loży. Kiedy ogłosiła swoją deklarację, ogłosiła również swój zamiar przestrzegania szkockiej zasady wydawania osobistych patentów mistrzom osobiście, kładąc tym samym kres istnjącemu nieporządkowi. W rezultacie ci mistrzowie zakładali swoje loże według własnego kaprysu, dając uprawnienia innym Mistrzom w Paryżu i prowincjach, którzy z kolei ustanawiali innych; inne ciała rywalizujące z Wielką Lożą zostały utworzone jako Kapituły, Rady, Kolegia i Trybunały w Paryżu i gdzie indziej, i one również zakładały loże i kapituły. Powstało tak wiele zamieszania, że nawet we Francji nie było wiadomo, co było w rzeczywistości prawnym ciałem.

1756. Założenie Wielkiej Loży Zjednoczonych Włoch, rozwiązanej w 1790 r. W tym samym roku utworzono Wielką Lożę Zjednoczonych Prowincji (Holandia).

1762. Baron de Hunde wprowadził w Niemczech ryt Ścisłej Obserwy (tzw. system templariuszy), który powstał w Paryżu.

1763. Dwie frakcje, na które podzieliła się Wielka Loża Francji w 1761 r., połączyły się ponownie, ale nie udało im się powstrzymać fali zamieszek, którą wcześniej wywołały.

1764. Osoba o nazwisku Johnson, tajny agent jezuitów, twierdząc, że posiada pełne pełnomocnictwa od władz Rytu Ścisłej Obserwy, założył oddziały Systemu Templariuszy, szczególnie w Jenie, gdzie zwołał Kongres Masoński 25 grudnia 1763 r. Twierdził, że ma wyłączną władzę nadawania tytułów na podstawie patentów od nieznanych władz rezydujących w Szkocji. Zwołał drugi kongres w 1764 r., na który zaproszono Barona de Hunde, który początkowo wierzył w autorytet Johnsona; później jednak ujawnił go jako oszusta, a na kongresie, który odbył się w Altenbergu w 1765 r., sam baron został wybrany Wielkim Mistrzem Templariuszy.

1765. Założenie Royal York Grand Lodge w Berlinie.

1772. Założenie Wielkiego Wschodu we Francji.

1783. Założenie Eklektycznej Wielkiej Loży we Frankfurcie, które ogłosiło nowy rodzaj rytu, składający się z różnych już wówczas istniejących, stąd nazwany eklektycznym.

1785. Kongres paryski, zwołany rzekomo w celu uporządkowania chaosu wywołanego przez różne systemy, wprowadził m.in. ich ponumerowanie. Bez rezultatu.

1789. Edykt cesarza Józefa II, który ograniczał loże pozostające pod jego panowaniem.

1800. Obrzędy i systemy wysokich stopni wprowadzone na przestrzeni ostatniego stulecia, a które cieszyły się największym powodzeniem, to: 1. *Ryt Szkocki* z siedmioma stopniami, przywieziony z Anglii przez doktora Ramsaya, w 1736; 2. *Ryt Szwedborga* najpierw powstały w Awinionie, w 1710 r., 3. System Ścisłej Obserwy, autorstwa barona de Hunde w 1754; 4. *Ryt Szkocki* (rektyfikowany Różo-Krzyża) z magią, teozofią i alchemią, Berlin, 1766. Następnie zmodyfikowany i przyjęty przez Wielką Lożę Hamburga; 5. *Klerkowie Ścisłej Obserwy*, w interesie katolicyzmu, 1767; 6. *Szwedzki Ryt Templariuszy*, autorstwa Zinnendorfa, Berlin, 1767; 7. *Illuminaci* z Bawarii, stowarzyszenie polityczne działające w ramach masonerii, 1776; 8. *System martyнизmu*, odmiana rytu szkockiego, 1767 r.; 9. *System Złotej Róży-Krzyża*, założony w 1616 r. przez filozofa Walentego Andreę i wskrzesił tradycyjne formy masońskie w Niemczech, 1777 r.; 10. *Ryt szkocki w stopniach Dziewięciu*, Feslera 1798. Wszystkie te rytury lub systemy,; jak również te, które z nich wyrosły, albo wymarły, albo zostały znacznie zmodernizowane.

1804. Utworzenie Rady Najwyższej we Francji przez hrabiego de Grasse Tilly.

1813. Zjednoczenie dwóch Wielkich Łóż w Anglii. W akcie zjednoczenia wyraźnie stwierdzono, że dawne i prawdziwe wolnomularstwo składa się tylko z trzech stopni: Ucznia, Czeladnika i Mistrza.

1814. Edykt Piusa VII przeciwko masonom, ogłaszający kary, aż do śmierci i konfiskaty majątku jego członków włącznie. Nie trzeba podkreślać, że oskarżenia zawarte w tym dokumencie przeciwko stowarzyszeniu są całkowicie bezpodstawne.

1822. Ukaz cara Rosji przeciwko wolnomularstwu.

1824. Edykt króla Portugalii przeciwko masonerii.

1825. Uroczystość w Bostonie ku czci Brata Lafayette.

1826. Papież odnawia edykt Piusa VII. przeciwko wolnomularstwu.

1828. Edykt króla Hiszpanii przeciwko masonerii.

1832. Założenie Wielkiego Wschodu Belgii w Brukseli.

1836. Kontestacje i dyskusje pojawiły się wśród niemieckich łóż, zwłaszcza tych w Berlinie, w sprawie „przyjmowania Izraelitów”. Niektóre loże zwróciły się o inicjowanie, inne do przyjmowania tych, którzy zostali wcześniej inicjowani gdzie indziej. zostały przedstawione petycje przez braci Żydów, pokazując sprzeciw wobec takiego postępowania sprzecznego wobec prawdziwych zasad masonerii, ale bez rezultatu. Ten sam stan rzeczy trwa nadal. Wydaje się dziwne, że w dzisiejszych oświeconych czasach uprzedzenie pochodzące ze średniowiecza wciąż rządzi umysłami ludzi, a jeszcze dziwniejsze jest to, że świat masoński nie podnosi głosu przeciwko niemu.

1850. W tym okresie masoneria była rozprzestrzeniona po całej powierzchni globu. W Europie prawie wszędzie kwitła, była chroniona i szanowana. Anglia, Irlandia, Szkocja, Szwecja, Dania, Holandia, Prusy, Saksonia, małe państwa niemieckie, Francja, Szwajcaria i część Bawarii miały około 3000 łóż zarządzanych przez 21 Wielkich Łóż. Z drugiej strony, była zakazana w Rosji, Austrii i ich zależnych krajach; w królestwie Neapolu i Sardynii, w Rzymie, w Toskanii, Hiszpanii i Portugalii.

W Afryce istniały loże w Algierii, w Aleksandrii, Kapsztadzie i innych miejscach. W Ameryce Północnej było ono znane wszędzie, a loże stale powstawały, np. w Ameryce Południowej, począwszy od późniejszej daty, czyniło jednak wielkie postępy.

Zostało również założone w Azji i na wyspach Oceanu. Tak więc liczbę łóż na świecie obliczono na 5000, z czego 3000 znajdowało się w Europie, 1400 w Ameryce i 600 w innych częściach świata. Tak więc w ciągu stulecia masoneria rozprzestrzeniała się po powierzchni globu, rozsiewając na swojej drodze nasiona cywilizacji i postępu, i wpajając swoim uczniom lekcje prawdy, które skrzystalizowały się w czyny w ich kontakcie ze światem. Nic dziwnego, że zwolennicy starego i zniewieściałego porządku rzeczy, zdumieni jego pokojową transformacją, sprzeciwiają się z całą mocą ustanowieniu i rozwojowi tej instytucji. Wpływ masonerii na postęp społeczny byłby niewątpliwie gorszy, gdyby nie został sparaliżowany w ubiegłym stuleciu przez wprowadzenie niezliczonych niespójnych systemów, które, zasadniczo wbrew jego duchowi, zniszczyły jednolitość i równość, na których się opiera.

Systemy te nadały masonerii inny kierunek niż ten, który wskazywały jej doktryny, czyniąc ją w ten sposób przedmiotem podejrzeń ze strony rządu, były częściowo winne prześladowaniom skierowanym przeciwko niemu. Często było nadużywane i asymilowane z tajnymi politycznymi i religijnymi stowarzyszeniami, które przyjęły jego nazwę i przykryły się jego płaszczem, aby osiągnąć cel, na który nie odważyli się, tak jak różokrzyżowcy i iluminaci. Ale kiedy społeczeństwo pozbędzie się katolickich elementów, które wprowadziły porządek i utrudniały jego działanie i wpływ, nic nie będzie mogło powstrzymać dobroczynnego wpływu, jaki będzie ono wywierać na społeczeństwo w ogólności.

Najlepszym dowodem na dobroczynny wpływ tej instytucji jest niedawny sprzeciw, jaki wywołała ze strony osób słabych i ograniczonych, nieuznających żadnej idei poza ideą opartą na egoistycznych i proletariackich ambicjach. Mimo tych sprzeciwów, zakon będzie się rozwijał, rozprzestrzeniał i prosperował. W niniejszym opracowaniu zamierzamy przedstawić, w zwięzłej formie, opis organizacji Wielkich i Podrzędnych organizacji masonskich, daty ich wprowadzenia do różnych części świata, o ile udało się uzyskać autentyczne informacje historyczne, oraz inne fakty dotyczące rozwoju masonerii, które uznamy za godne odnotowania w dziele tego rodzaju.

A

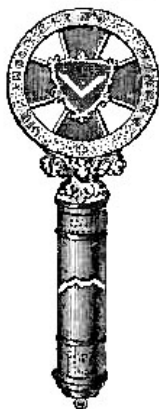
AARON. Brat Mojżesza, który towarzyszył mu i pomagał w wielkim dziele wyzwolenia Żydów z niewoli egipskiej. Był pierwszym Arcykapłanem Kościoła hebrajskiego, a godność kapłańska została w jego rodzinie dziedziczona. Zmarł na górze Hor w wieku 123 lat i był pochowany tak skrycie, że jego grób nadal pozostaje nieznanym. Jego syn Eleazar zastąpił go na stanowisku arcykapłana.

ABACISCUS. W architekturze starożytnej kratkowe lub kwadratowe podziały bruku mozaikowego. Tak miał być wykonany parter Świątyni Króla Salomona.

ABAKUS. 1. Przyrząd ułatwiający obliczenia arytmetyczne; 2. W architekturze płytką stanowiącą górę lub zwieńczenie kolumny i jej kapitelu; 3. Gra wśród Rzymian; tak zwana, ponieważ gra się na szachownicy, trochę na wzór szachów; 4. Taca lub deska płaska, z wyciętymi otworami do przenoszenia kubków, szklanek itp.;

5. W systemie masonskich Rycerzy Templariuszy jest to nazwa berła Wielkiego Mistrza.

„W rękę trzymał ten szczególny Abakus”. - IVANHOE.

Górna część berła jest złożona, zwykle z metalu, z krzyżem templariuszy, emaliowanym na czerwono i obramowanym złotem, umieszczonym w okręgu; pośrodku krzyża czarna tarcza ze srebrnym kwadratem. Na okręgu widnieje motto Zakonu – „In hoc Signo Vincas”. Wśród wczesnych templariuszy berło to miało mistyczną i znaczącą symbolikę i było przyjmowane przez członków Zakonu z wielkim szacunkiem.

SKRÓTY, MASOŃSKIE. Forma, do której słowo, tytuł lub fraza są redukowane poprzez skrócenie i pominięcie. Masoni w Europie są znacznie bardziej uzależnieni od stosowania tej metody kontraktowania pism masonskich niż amerykańscy masoni. Skróty wśród naszych zagranicznych braci są zwykle rozróżniane poprzez użycie trzech kropek, umieszczonych w formie trójkąta - stąd ∴ lub w ten sposób ∴ - jak autor chce preferować. Ta szczególna forma skrócenia została po raz pierwszy wprowadzona przez Wielki Wschód Francji - w 1774 r. Poza ogólnie obowiązującymi skrótami podanymi powyżej, w szczególnych przypadkach często stosuje się inne krótkie metody wypowiedzi. Znaczenie niewyjaśnionych skrótów będzie dostatecznie oczywiste, jeśli spojrzymy na powiązanie, w jakim one występują.

A.C.M. lub A.Y.M. Ancient Craft lub Ancient York Masonry.

A.∴& A.∴S.∴R.∴ Dawny i Uznany Ryt Szkocki.

A.D. (Anno Domini.) Roku Pańskiego. Data używana wspólnie ze wszystkimi datami masonskimi.

A. DEP. (Anno Deposittonis.) Rok Depozytowy. Data używana w kryptycznej masonerii.

A.G.M. Pełniący obowiązki Wielkiego Mistrza Walnego Zgromadzenia .

A.H. (Anno Hebraico.) Rok hebrajski. Data używana w starożytnym i uznanym rycie. Rok hebrajski rozpoczyna się we wrześniu, który jest pierwszym dniem Tisri. Aby wyliczyć tę datę, dodaj 3760 do bieżącego roku - zatem $3760 + 1866 = 5626$. Po 15 września dodaj jeszcze jeden rok.

Naród żydowski zwykle posługuje się epoką Seleucydów aż do XV wieku, kiedy to przyjęto nowy sposób liczenia. Liczy się od Stworzenia Świata, które według nich miało miejsce 8760 lat i trzy miesiące przed początkiem ery zwykłej.

A. INW. (Anno Inventionis.) Rok odkrycia. Używany przez masonów Royal Arch. Aby otrzymać tę datę, dodaj 530 do bieżącego roku, czyli $530 + 1866 = 2396$.

AL (Anno Lucis.) Rok Światła, czyli rok Stworzenia Świata. Powszechna lub zwyczajna data masonerii i, podobnie jak zwykle datowanie, może być używana we wszystkich dokumentach masonskich. Jest to szczególnie odpowiednie dla starożytnego rzemiosła mularskiego. Aby wyliczyć tę datę, dodaj 4000 do bieżącego roku, a zatem $4000 + 1866 = 5866$.

A..L..G..D..G..A..D..L.U.. (fr. A la Gloire du Grand Architecte de l' Universe) Na chwałę Wielkiego Architekta Wszechświata, zwykle spotykane we francuskich dokumentach masonskich.

A. L'OR. (fr. A l'Orient.) Na Wschodzie; lokalizacja Łoży.

A.M. (Anno Mundi.) Rok Świata. Używane jak z poprzedzającym (A.H.) w dokumentach Rytu Dawnego i Uzanego.

A.O. (Anno Ordinis.) Rok Zakonu. Data używana w Zakonach Rycerstwa Masonskiego. Aby wyliczyć tę datę, odejmij 1118 od bieżącego roku, a zatem $1118 - 1866 = 748$.

A..U..T..O..S..A..G.. (Ad universiterrarum orbis summi Architeoti Gloriam.) Ku chwale Wielkiego Architekta Wszechświata. Podpis do dokumentów Rytu Dawnego i Uzanego.

B.L.R.T. Braterska miłość, wspomaganie i prawda.

B..B .. Płonący krzak. Używany w dokumentach Rytu Dawnego i Uzanego.

BR. lub BRO. Brat. (niem. Bruder lub Brüder.) (fr. Frere.)

C..C.. Niebiański baldachim. Używany w dokumentach Rytu Dawnego i Uzanego.

C.F.C. Komisia ds. Korespondencji Zagranicznej.

C.G. Kapitan Generalny, Kapitan Straży.

C.H. Kapitan Gospodarz.

COMP. Kompanion.

DAF Należyta i starożytna forma.

DDGM Zastępca Wielkiego Mistrza Okręgu

DEG. Stopień lub stopnie.

D..G..B..A..W.. (niem. Der Grosse Baumeister aller Welten.) Ku chwale Wielkiego Architekta Wszechświata.

DHHP Zastępca Wielkiego Arcykapłana .

DGM Zastępca Wielkiego Mistrza .

D..M..J.. (Deus Meumque Jus.) Bóg i moje prawo. Motto 33 stopnia, Rytu Dawnego i Uzanego.

EA Wschód, miejsce lub symbol światła.

EAP Uczeń.

FF . (*fr* Frere ou Freres.) Brat lub Bracia.

FAM lub F i AM Wolni i akceptowani masoni.

FC . Czeladnik

FHC Wiara, nadzieja i miłość.

F.U.A.M.. (niem. Freie und Angenommene Maurer.) Wolny i akceptowany mason.

G. Wielki; Straż; Strażnik; Geometria; Generalissimus.

G.A Wielki Architekt ;Wielki Jałmużnik.

G.C. Wielki Kapelan ; Wielka Kapituła; Wielka Rada; Wielki Prowadzący; Wielkie Konklawe.

G.COM. Wielki Komandor; Wielka Komendatura.

G.C.G. Wielki Kapitan Generalny ; Wielki Kapitan Gwardii.

G.C.H. Wielki Kapitan Gospodarz; Wielka Kapituła Harodim.

G.E. Wielki Wschód; Wielkie Obozowisko.

G.G. Wielki Geometra; Wielki Generalissimus; Wielki Strażnik.

G.G.C. Wielka Kapituła Generalna .

G.H.P. Wielki Arcykapłan.

G.J.W. Wielki II Dozorca (Młodszy Strażnik).

G.K. Wielki Król.

G.K.S. Wielki Strażnik Pieczęci.

G.L. ; GG. LL. (*fr.* Grande Loge; Grandes Loges.) (niem. Gross-Loge; Gross-Logen.) Wielka Loża; Wielkie Łoże.

G. . M. . (*fr.* Wielki Mattre.) Wielki Mistrz; Wielki Marszałek.

G.M.V. Wielki Mistrz Zasłon.

G.O. Wielki Wschód; Wielki Mówca; Wielki Organista. Wielki Prałat

G.P. Wielki Ścigający; Wielki Patron.

G.P.K.T. Wielki Przeorat Rycerzy Świątyni. Najwyższy organ w Szkocji.

G.P S. Główny Dyrektor Sojourner.

G.R. Wielki Rejestrator;

G.R.A.C. Wielki Kapitan Sklepienia Królewskiego.

G.S. Wielki Sekretarz ; Wielki Skryba, Wielki Strażnik; Wielki Steward. (*fr.* *Grand Secrétaire.*)

GSW . Wielki I Dozorca (Starszy Strażnik)

G. STD. B. Wielki Chorąży.

G. SWD. B. Wielki Nosiciel Miecza.

GT ; Wielki Skarbnik, Wielki Odźwierny.

G.W. Wielki Strażnik.

H.·J.·. (niem. Heilige Johannes.) Św. Jan.

H.K.T. Hiram, król Tyru.

H.P. Wysoki Kapłan .

H.R.A.C. Kapituła Świętego Sklepienia Królewskiego .

H-R-M Heredomu, ryt.

INS.·GEN.·. Generalny Inspektor. Ten, który otrzymał stopień 33.

I.N.R.I. (Iesus Nazarenus Rex ludceorum.) Jezus z Nazaretu, Król Żydowski. Motto Zakonu Kawalerów Maltańskich

IS Inside Sentinel. Urzędnik w lożach angielskich.

I.T.N.O.T.G.A.O.T.U. W imię Wielkiego Architekta Wszechświata. Inicjały zwykle spotykane na dokumentach masońskich w języku angielskim.

J.D. Młodszy Diakon.

J.G.D. Młodszy Wielki Diakon.

J.G.W. Junior Grand Waruen.

J.·V.·S.·.P.·L.·.N.·.M.·.Q.·.N.·.S.·.C.·. (O. Je vous salue par les noms Maconniques que nous seul connoissons.) Pozdrawiam Cię imionami masońskimi, które tylko my znamy.

J.W. II Dozorca (Młodszy Strażnik).

K.C.S. Kawaler Orderu Karola XIII Szwecji.

K. K-D-H. Rycerz Kadosch.

Kt. lub KNT. Rycerz.

K.E.P. Rycerz Orła i Pelikana.

K.M. Rycerz Maltański.

K.R.C. Rycerz Czerwonego Krzyża, Rycerz Różokrzyża.

K.T. lub KNT. T. Rycerz Templariusz.

L:: LL::: Loża; Loże.

LET (Luxe Tenebris.) Światło z ciemności.

Lt.G.C. Wielki Komandor Porucznik.

M.·. (Fr. Maitre.) (*niem.* Meister.) (*hiszp.* Maestro.) Mistrz; Marszałek; Znak.

M.C. Mistrz obrzędów; Znak Cechu

M.E.G.H.P. Najwspanialszy Wielki Arcykapłan.

M.E.M. Najwspanialszy Mistrz.

M.·.K.·.G.·. (*niem.* Maurer Kunst Geselle.) Czeladnik.

M.·.L.·. (*niem.* Maurer Lehrling.) Uczeń.

M.M. Mistrz Mason; Mistrz Znaku; (*fr.* Mois Maconnique.) Miesiąc masoński. Francuscy masoni rozpoczynają rok od marca. (*niem.* Meisler Maurer.) (*hiszp.* Maestro Mason.)

M.W. ; M.W.G.M. Wielce Czcigodny; Wielce Czcigodny Wielki Mistrz.

N.E.C. Narożnik północno-wschodni .

Nc.P.V.D.M.. (fr. Noublez pas vos decorations Maconniques.) Skrót ten jest używany przez francuskich masonów i umieszczony w lewym rogu ogłoszenia o spotkaniu loży oznacza: „Nie zapomnij o swoich masońskich regaliach.

O.. A..C.. (Ordo ab Chao) Porządek z chaosu. Motto 33 stopnia.

O.C.S Tron Salomona na Wschodzie.

O.G. Zewnętrzny Strażnik .

Or .. (Orient.) Wschód. miejsce Mistrza; Orator.

P.C.W. Główny Prowadzący .

P.G.M. Były Wielki Mistrz ; Wielki Mistrz Prowincji.

P.J. Księżę Jerozolimy; Przełożony i Sędzia.

P.. M.. (Fr. Maitre, Passé, ou Ex Venerable.} (niem. Altmeister lub Passirmeister.} Były Cz. Mistrz; Doskonały Mistrz.

R.A. Sklepienie Królewskie : Sztuka Królewska.

R.A.C. Kapitan Sklepienia Królewskiego lub Kapituła.

R. + lub R.C. Różany Krzyż.

R-s-y Cs. Różany Krzyż. Królewski Order Szkocji.

R...E...A...et A.. (Rite Ecossais Ancien et Accept.) Ryt Szkocki Dawny i Uznany.

R.E.G.C. Prawy Wybitny Wielki Komandor.

R.L. lub R:: (Szanowana Loża.) Czcigodna Loża.

R.O.S Królewski Zakon Szkocji.

R.W. Szanowny Czcigodny.

R.W.M. Szanowny Czcigodny Mistrz. Tytuł Wielkiego Mistrza Prowincjalnego w Anglii i Mistrza Loży w Szkocji.

sec. Sekretarz.

S..C..S..G..I..G.. Suwerenni Wielcy Inspektorzy Generalni Rady Najwyższej

S.G.D. Starszy Wielki Diakon.

S.G.W. Wielki I Dozorca (Starszy Strażnik)

S..G..I..G.. Suwerenny Wielki Inspektor Generalny. Członek 33 stopnia.

S.M. Mistrz Tajny ; Wybrany Mistrz: Tajny monitor; Suwerenny Mistrz. Masoneria spekulatywna.

S..P..R..S.. Wzniosły Księżę Królewskiej Tajemnicy.

SS. Święty Jan.

S.S. (Sanctum Sanctorum.) Miejsce Najświętsze.

SSS. (fr.. Trois fois Salut) Trzykrotne pozdrowienie lub trzykrotne powitanie; pozdrowienie. Często spotykany we francuskich dokumentach masońskich.

Surv .. 1er. (fr. Premier Surveillant.) I Dozorca.

Surv .. 2e . (*fr.* Second Surveillant) II Dozorca.

S.W. I Dozorca (Starszy Strażnik).

T..C..ou V..F.. (*fr.* Très cher ou Vénérable Frère.) Najdroższy i Czcigodny Bracie

T..G..A..O..T..U. Wielki Architekt Wszechświata.

Treas. Skarbnik.

T..S.. (*Trés Sage.*) Najmądrzejszy. Urzędnik przewodniczący w rycie francuskim.

V.. (*fr.* Vénérable.) Czcigodny. Tytuł Cz. Mistrza we Francji.

V.. L.. (*fr.* Vraie Lumière.) Prawdziwe Światło.

W .. M.. (*niem.* Würdiger Meisier.) Czcigodny Mistrz.

 Ten symbol jest często zastępuje słowo Łoża.

 Ten symbol reprezentuje łoże w liczbie mnogiej.

 Delta jest emblematem Kapituły.

 Krzyż Męki Pańskiej. Prefiks podpisu Rycerza Templariusza.

 Krzyż Templariuszy, używany przed podpisem oficera Wielkiej Komisji Stanowej.

 Krzyż Patriarchalny, używany przed podpisem oficera Wielkiego Obozu Stanów Zjednoczonych.

 Krzyż Salem, używany przed podpisem Wielkiego Mistrza Templariuszy.

Gdy te krzyże są używane w dokumentach dotyczących masonerii templariuszy, należy je pisać czerwonym atramentem.

Oprócz ogólnie obowiązujących skrótów podanych powyżej, inne krótkie metody wypowiedzi są często stosowane w szczególnych przypadkach. Znaczenie niewyjaśnionych skrótów będzie wystarczająco oczywiste z połączenia, w którym mogą występować.

ABDITORUM. Wg archeologii jest to tajne miejsce, w którym można ukryć ważne zachowane dokumenty. Miały do tego służyć dwie kolumny przy wejściu do Świątyni Salomona, przygotowane w tym zamiarze.

ABELICI. Tak zwani od Abła, syna Adama. 1. Było to określenie sekty w Afryce Północnej, która wyznawała pewną formę gnostycyzmu. Taka była także historia tajnego lub quasi-masońskiego Towarzystwa, które powstało w Niemczech około roku 1746. Opublikowano broszurę zatytułowaną „Abelite”, przedstawiającą charakter i cele Zakonu. w Lipsku w tym samym roku. Z tego wynika, że został on zbudowany na najwyższych zasadach chrześcijaństwa, moralności i filantropii. Miał tajne zasady, ceremonie, hasła i symbole i przez krótki czas był niezwykle popularny; nigdy jednak nie wykraczał poza kraj, z którego powstał. Mottem Zakonu było „Ochrona, Przyjaźń i Nadzieja”.

ABIB. Nazwa nadana zielonym kłosom przez Żydów i została przyjęta jako nazwa pierwsza miesiąc ich roku religijnego – nasz marzec – ponieważ w tym czasie zboże było w kłosie. Miesiąc ten nazwano później Nisan.

ABIF. Hebrajskie słowo oznaczające „jego ojciec”. Często używany jest w Piśmie Świętym jako tytuł honorowy. Był przekazany Hiramowi, budowniczemu tyryjskiemu, prawdopodobnie ze względu na jego wybitne umiejętności

ABLUCJA. Obmycie, czyli dosłownie zmycie, czyli oczyszczenie z wszelkich zanieczyszczeń. W starożytności tajemnice stanowiła część przygotowania do inicjacji i była symbolicznym przedstawieniem oczyszczenia moralnego. Ceremonia jest znana w niektórych stopniach rytu starożytnego i akceptowanego.

ABSENCJA. Znaczenie zwykle stosowane do tego terminu to nieobecność za pozwoleniem, przez określony czas, podczas regularnych spotkań Łoży i w taki sposób, aby nie zakłócać harmonii lub pracy ciała. Długa lub ciągła nieobecność na spotkaniach Łoży jest sprzeczna z obowiązkami narzuconymi przez Dawne Obowiązki Zakonu, które z zasady stanowią, że „żaden Mistrz ani Członek nie może być nieobecny w Łoży, zwłaszcza gdy zostanie powiadomiony o konieczności stawienia się w Łoży, bez narażania się na surową naganą, dopóki Mistrz i Dozorcy nie dojdą do wniosku, że powstrzymuje go czysta konieczność.

ACADEMIE DES ILLUMMLNES D'AVIGNON. Akademia Iluminatów w Awinionie. Ta społeczność było założona w Awinionie w 1785 roku. Przyjmowała do członkostwa obie płcie, a nauki zawarte w jej rytuałach były mieszanką filozofii hermetycznej i idei szwedzkich.

ACADEMIE DES SUBLIHES MAITRES DE L'ANNEAU LUMINEUX. Akademia Wzniosłych Mistrzów Świetlistego Pierscienia. To nazwa wysokiego stopnia wprowadzonego do Łoży w Douay we Francji, w 1815 r. przez szkockiego barona Granta z Blairfindy, członka Łoży Społecznej Kontraktowej i szefa szkockiego obrządku filozoficznego. Utworzył ósmy i najwyższy stopień znany w Łoży Douay dla trzech Zakonów. W jednym z pierwszych Zakonów tej Akademii zajęli się studiowaniem prawdziwej historii masonerii, zaś w trzecim wyjaśniali różne nauki i poświęcali się zdobywaniu najwyższej mądrości .

ACADEMIE DES VRAIS MAQONS. Akademia Prawdziwych Masonów. To był francuski oddział wysokiego szczebla stopnie z tendencjami alchemicznymi, które w 1778 roku zostały założone w Montpellier przez Boileau, wybitnego ucznia Peranettiego. Rytuał ten wynosił sześć stopni powyżej symbolicznych stopni starożytnego rzemiosła: masonerii, które były niezbędne do przyjęcia, ale nie była one praktykowana. Nauczano w niej Nauki Hermetycznej. Stopnie te były następujące: 1. Prawdziwy Mason; 2. Prawdziwy Mason we właściwej drodze; 3. Rycerz Złotego Klucza; 4. Rycerz Tęczy; 5. Rycerz Argonautów; 6. Rycerz Złotego Runa.

AKADEMIA STAROŻYTNA LUB TAJEMNICY. Bractwo Alchemiczne o formie masonskiej, założone w Rzymie przez Thoux de Salverte w XVI wieku w Warszawie w 1763 roku. .

AKADEMIA MĘDRCÓW. Wprowadzono stowarzyszenie interpretacji i propagowania wysokich stopni do Francji w 1776 r. przez Szkocką Łożę Matkę – obrządku filozoficznego.

AKANT. Roślina zielna - zwyczajowa nazwa, niedźwiedzie bryczesy - rodząca duże, białe kwiaty i liście pierzastodzielne. Jej gatunek występuje na Wschodzie i jest uważany za piękną, klasyczną roślinę starożytności, której tradycja masonska przypisuje jako model dla greckiego architekta, który wynalazł i uformował liście kapitelu stylu korynckiego; a pomysł jego zastosowania zrodził się z następującego zdarzenia: „Zdarzyło się, że na koronie korzenia rośliny akantu pozostawiono kosz przykryty płytką, która, gdy zaczęła rosnąć, nie była w stanie ułożyć liści w zwykły sposób, obracały się wokół boków kosza, aż napotkały spód płytki, stopniowo zakrzywiając się w kształcie woluty.”

ACCHO, LUB AKRA. Starożytne miasto położone na wybrzeżu morza Uediterranean, trzydzieści mil na południe od Tyru. W czasie wypraw krzyżowych miejsce to było zwykle znane Europejczykom pod nazwą Acon; potem, podczas okupacji przez Rycerzy św. Jana z Jerozolimy, jako St Jean d'Acre, lub po prostu Acre. Było to ostatnie ufortyfikowane miejsce w Ziemi Świętej wyrwane chrześcijanom przez Turków.

AKLAMACJA. Okrzyk podziwu, aprobaty, powitania lub szacunku wśród masonów. We francuskich łóżach wyrażenie to brzmi „vivat”. W dawnym i uznanym rycie jest to „Housa” lub „Hoshea” [Huze], oraz w łóżach angielskich „Tak niech będzie”.

PASOWANIE. Ciekawa ceremonia, dawniej stosowana przy nadaniu zaszczytów rycerskich, przez króla, wielkiego mistrza lub inną upoważnioną osobę, która obejmowała ramionami młodego rycerza i uściślała go. Ten znajomy wyraz szacunku był praktykowany przed wprowadzeniem bardziej majestatycznego aktu dotykania lub delikatnego uderzania mieczem w szyję lub ramię klęczącego rycerza. Z niej w oczywisty sposób wywodzi się obecna ceremonia nadawania zaszczytów masonskich – rycerstwa. Zwyczaj ten ma bardzo starożytne korzenie i niektórzy pisarze uważają go za cios, jaki rzymski niewolnik otrzymywał podczas wyzwalań.

ACELDAMA. Pole Krwi. Niewielki skrawek ziemi, leżący po południowej stronie Jerozolimy, zwany także polem Garncarskim, który służył jako cmentarz dla nieznajomych. W czasie krucjat przeznaczono go na miejsce pochówku pielgrzymów i od tego czasu w tym samym celu wykorzystywany jest przez Ormian. Wspomina się o tym pouczająco na lekcjach stopnia templariuszy.

ACHISHAR. Urzędnik odpowiedzialny za dom Salomona. Wspomina się o nim w stopień Wybrany Mistrz.

ADEPT. od łacińskiego *Adqitus*. Imię nadawane członkom Zakonu Iluminatów. Różokrzyżowcy posługiwali się także tytułami *Adeptus Adeptus*, *Adeptus Coronatus* i *Adeptus Exemptus*. Tytuł Księcia Adepta nadawany jest przełożonemu Konsystorza 28 stopnia.

ADHUC STAT. *To jeszcze stoi*. Łacińskie motto często spotykane na medalionach masonskich.

ADONISA, MISTERIA. Niektórzy przypuszczają, że Adonis utożsamiany jest z Ozyrysem, wielką postacią w misteriach Egiptu; uważa się, że mistyczne rytuały odprawiane przez jego kapłanów i odprawiane podczas inicjacji są tym samym lub stanowią reprodukcję misteriów Izdy. Rzeczywiście istnieje pewne podobieństwo; ale są też radykalne różnice. Obaj zostali zabici, lecz Ozyrysa spotkała śmierć w wyniku celowych machinacji Tyfona, czyli Zła, podczas gdy Adonis został zabity przez dziką. Znaczenie mitu Ozyrysa jest dość oczywiste. Walka pomiędzy Ozyrysem a Tyfonem była odwieczną walką pomiędzy Prawdą a Błędem, zniszczenie Ozyrysa przez Tyfona reprezentuje

chwilowy triumf Zła nad Dobrem, jego powrót do życia i upadek Tyfon ukazuje ostateczny triumf cnoty nad występkiem, życia nad śmiercią. Mit o Adonisie nie jest tak obszerny, a wszystkie części legendy nie dają się tak łatwo zinterpretować. Tajemnice Adonisa obchodzono we wszystkich krajach Syrii i stanowiły część ceremonii architektów tyryjskich, dzięki którym zostały one wprowadzone do Judei. Duncan w swoich „Religions of Profane Antiquity” pisze: „Przedmiotami przedstawionymi w tych tajemnicach był smutek Wenus oraz śmierć i zmartwychwstanie Adonisa. Ceremonie te pochłaniały cały tydzień; wszystkie domy były przykryte czarną draperią; procesje pogrzebowe przemierzały ulice, podczas gdy wielbiciele biczowali się, wydając szaleńcze krzyki. Następnie rozpoczynały się orgie, w których została przedstawiona tajemnica śmierci Adonisa. Przez następne dwadzieścia cztery godziny wszyscy ludzie pościli od tego czasu kapłani ogłaszali zmartwychwstanie Boga. Radość zapanowała, a święta zakończyła muzyka i taniec”. Niektórzy autorzy uważają historię Adonisa za alegorię astronomiczną, przedstawiającą pory roku i transformację, przez którą przechodzi Ziemia w wyniku tych zmian. Ale obrzędy mają niewątpliwie głębsze znaczenie i wiążą się z najwyższymi ideami religii. Pierwsi pisarze chrześcijańscy najwyraźniej uważali je za mające związek z wielką tajemnicą chrześcijańską. Fermicjusz, żyjący w IV wieku, mówi: „Pewnej nocy na łóżku kładzie się posąg, a wielu oplakuje go żalosnym okrzykiem. Następnie, gdy są znużeni tym udawanym smutkiem, wprowadza się światło i kapłan namaszcza usta płaczących, którzy cicho szepczą: „Ufajcie, uczniowie, że Bóg został zbawiony, wyjdźcie na zewnątrz z jego cierpień, zbawienie będzie nasze. “

ADOPCYJNA MASONERIA. Nazwa nadana do pewnego stopnia przypominająca masonerię i w duchu masońskim, które czasami wymyślano dla pań, które rościły sobie pretensje do Zakonu Masonerii, poprzez krewnych, którzy są jego członkami. Masoneria adopcyjna pojawiła się po raz pierwszy we Francji na początku XVIII wieku i nadal istnieje w tym kraju legalny i stały oddział tej instytucji. Ryt francuski ma cztery stopnie: 1. Uczennica; 2. Czeladniczka; 3. Mistrzynie; 4. Doskonała Mistrzynie. Urzędnikami Łoży Adopcyjnej są Wielki Mistrz i Wielka Mistrzynie; Mówca; Inspektor i Inspektorka; Deponent i Deponentka; Prowadzący i Prowadząca. Noszą niebieskie kołnierzyki ze złotą kielnią, białe fartuchy i rękawiczki. Członkowie noszą także klejnot Zakonu, którym jest złota drabina z pięcioma szczeblami, na lewej piersi. Wiele najwybitniejszych dam Europy było i obecnie jest członkiniami tego Zakonu. Byłaby wśród nich księżna Burbon, cesarzowa Józefina, Lady Montague, księżna Elżbieta Chesterfield, i cesarzowa Eugenia. Łoże Adopcyjne zostały początkowo gwałtownie rozprzestrzeniane we wszystkich krajach Europy z wyjątkiem imperium brytyjskiego. Jednak amerykański rytuał adopcyjny jest lepiej dostosowany do Stanów Zjednoczonych i wzbudził znaczne zainteresowanie oraz znalazł wielu wpływowych zwolenników

w tym kraju. Składa się z pięciu stopni, jak następuje: 1. Cóрка Jeftego, czyli stopień Córkę, ilustrujący szacunek dla wiążącej mocy przysięgi; 2. Rut, czyli stopień wdowy, ilustrujący oddanie zasadom religijnym; 3. Estera, czyli stopień Żony, ilustrujący wierność krewnym i przyjaciółom; 4. Marta, czyli stopień siostry, ilustrujący niezachwianą wiarę w godzinie próby; 5. Electa, czyli Stopień życzliwości, ilustrujący miłość i odwagę, cierpliwość i uległość wobec zła. Wszystkie stopnie razem nazywane są „Rytuałem Gwiazdy Wschodniej” i są bardzo piękne i robią wrażenie. żywy. Panie, które uzyskały te stopnie, mają gotowe i skuteczne środki dowodzenia sprawami masonów, kiedykolwiek i gdziekolwiek mogą ich potrzebować. Nauki moralne stopni Gwiazdy Wschodniej są doskonałe i nie mogą nie zrobić dobrego wrażenia. Pomimo tego, że wśród niektórych masonów panuje silna niechęć do masonerii adopcyjnej, nie można kwestionować tego, że duch epoki wymaga czegoś tego rodzaju. Masoni nie mogą znaleźć pewniejszej ochrony i ochrony dla swoich żon, seniorów i córek, niż zapewnia amerykański ryt adopcyjny lub Zakon Gwiazdy Wschodniej. Na to, że te stopnie nie są masońskie, można odpowiedzieć, że są nimi w takim samym stopniu, jak każdy stopień poza Łożą Symboliczną. Wszystkie stopnie powyżej pierwszych trzech są masońskie

ADORACJA. Uwielbienie, wyraz tej najwyższej *l'everence*, którą człowiek powinien odczuwać wobec swego Stwórcy. Chociaż w różnych częściach świata postawy oddawania czci różnią się pod pewnymi względami, istnieje między nimi silne podobieństwo. Jeden może pochylić głowę, inny klęczeć, a jeszcze inni pochylić ciało w kierunku ziemi lub rzucić się na nią twarzą w dół, ten akt pozostaje ten sam, jest to symbol najbardziej wyrazisty zależności i czci oraz synowskiego posłuszeństwa.

AFILIOWANY. Słowo określające masona jako członka jakiejś loży. Mason, który tego nie robi, nie należy do jakiegokolwiek loży, ma określenie „Nieafiliowany”.

AFILIACJA. Inicjacja oznacza pierwsze przyjęcie osoby do loży masońskiej; afiliacja oznacza przyjęcie kogoś, kto jest już masonem, do innej loży niż ta, w której otrzymał Światło.

AFRYKAŃSCY MISTRZOWIE BUDOWNICTWA. Tajne stowarzyszenie o formie masońskiej, które powstało około 1756 r., a przestało istnieć w 1786 r. Miało charakter oddany odkrywaniu prawdy i kultywowaniu cnót i było zakonem bardzo godnym i szanowanym. Wyjaśnili, że: „Kiedy wojny ograniczyły liczbę architektów do bardzo małej liczby, postanowili razem udać się do Europy i tam wspólnie założyć nowe przedsięwzięcia. Wielu z nich przybyło do Anglii wraz z księciem Edwardem, synem Henryka III, a

wkrótce potem zostali wezwani do Szkocji przez lorda Stewarta. Ich instalacja w tym królestwie przypada około roku masonskiego 2307.” Otrzymali ochronę króla Szwecji w 1125, króla Anglii w 1190 i Aleksandra III Szkocji w 1284:. Było pięć inicjacji na stopień ich Ucznia: 1. Uczeń Tajemnicy Egipskiej, *Menes Musae*; 2. Wtajemniczony w tajemnicę egipską; 3. Kosmopolita; 4. Filozof chrześcijański; 5. Miłośnik prawdy. Po nich nastąpiły wyższe stopnie, a było ich trzy. Mieli kapituły, których urzędnicy byli wybierani na całe życie. ·

AGAPA. *uczta Miłości* - . Bankiet dobroczynny. wśród pierwszych chrześcijan. Św. Chryzostom tak opisuje jego pochodzenie i cel: „Początkowo chrześcijanie mieli wszystko wspólne, ale kiedy ustała równość posiadania, jak to miało miejsce nawet za czasów Apostoła, zamiast niej ustanowiono Agape, czyli święto miłości. W niektóre dni, po zakończeniu nabożeństw, spotykali się na wspólnej uczcie, na którą bogaci przynosili żywność, a biedni, którzy nic nie robili, byli zapraszani. Spotkania te odbywały się w tajemnicy. Agape nie może przywodzić na myśl Stołu – łóż masonerii, które w istocie zawdzięczają swoje pochodzenie miłości – ucztom pierwotnych chrześcijan. Wybitny uczony niemiecki A. Kestner profesor teologii w Jenie, opublikował w 1819 r. pracę zatytułowaną „Agape, czyli świat tajemny – społeczeństwo – Weltbund, pierwotnych chrześcijan” – tj. stowarzyszenie poza ich duchową organizacją – założone przez Klemensa w Rzymie, za panowania Domicjana, posiadający hierarchiczną konstytucję i podstawowy system masonskiej symboliki i tajemnic. W pracy tej ustala fakt bezpośredniego związku Agape z masonską lożą stołową.

AGATOPADÓW, ZAKON. Zakon ten został założony w Brukseli mniej więcej w połowie XV w. i miała na celu uniknięcie; w równym stopniu fanatyzmu zarówno katolików, jak i protestantów. Członkami zostało wiele osób wyróżniających się rangą i talentem . Uważa się, że byli wśród nich książę Epinoi, książę Bournonville, marszałek Moritz z Saksonii; PP Rubensa i Woltera. Stare Bractwo wygasło w 1837 r. wraz ze śmiercią Adwokata Pinsa, który na kilka miesięcy przed tym wydarzeniem inicjował swojego przyjaciela Schayesa, za pośrednictwem którego 29 września 1846 r. utworzono Zakon Nowo–Agatopadów. Szef Towarzystwa nosi osobliwe imię „Wieprz”, a wszyscy członkowie nazywani są imionami jakiejś dzikiej bestii. Mottem Zakonu jest „Amis comme cochons”, a Pentastigma (✚) jest świętym znakiem.

AGENDA. Imiesłów łaciński oznaczający „rzecz do zrobienia”. W masonerii oznacza to małe książeczki, w których spisane są pewne cnoty lub przykazania, których wpajanie i praktykowanie jest obowiązkiem wszystkich masonów.

AGNUS DEI. *Baranek Boży*. Nazwa amuletu, a także pieczęci starego Zakonu Templariuszy i klejnotu ich Generalissimusa.

ALCHEMIA. Sztuka zamiany metali nieszlachetnych w złoto. Do rzeczy, których ludzie najgoręcej pragną, należą fizyczny komfort lub luksus, to znaczy bogactwo, wolność od chorób i długie życie. Nadzieja na odkrycie wśród tajemnic natury sztuki wytapiania złota i tego magicznego trunku, który ... zapewniła wieczną młodość, zwana Eliksiirem Życia, dała początek nauce Alchemii. Powstała klasa filozofów hermetycznych, którzy kontynuowali swoje badania z zapałem i powagą; nie trzeba bowiem zakładać, że Alchemicy byli oszustami. Byli entuzjastami i nauczali swoje doktryny poprzez mistyczne obrazy i symbole. Uważali, że aby przemienić metale, konieczne jest znalezienie substancji, która zawierająca pierwotną zasadę wszelkiej materii powinna posiadać moc rozpuszczania wszystkich jej pierwiastków. Ten ogólny rozpuszczalnik, czyli *menstruum universale*, który jednocześnie miał posiadać moc usuwania wszystkich nasion chorób z organizmu ludzkiego i odnawiania życia, nazwano „Kamieniem Filozoficznym”. - *Lapis Philosophorum* - i jego posiadacze zostali stylizowani na Adeptów. Im bardziej niejasne były wyobrażenia samych Alchemików o zjawiskach wynikających z ich eksperymentów, tym bardziej starali się wyrazić siebie w języku symbolicznym, którego później używali, aby ukryć swoje tajemnice przed niewtajemniczonymi. Nauka o alchemii jest tak stara jak historia i sama filozofia. Za jej autora uznawany jest egipski Hermes, syn Anubisa, zaliczany do bohaterów i wiele księzek na temat magii należy mu przypisywać, choć nie na wystarczających podstawach. Nazwa jest jednak arabska i powszechnie wiadomo, że Arabowie zajmowali się tą nauką z zapałem i ich pracy można przypisać wiele cennych odkryć w chemii. Paracelsus, Roger Bacon, Basilius, Valentinus i wielu innych wybitnych ludzi wierzyło w tę sztukę. I nawet do dziś nauka nie może jednoznacznie stwierdzić, że Kamień Filozoficzny nie mieści się w kręgu możliwości. Alchemia była mniej więcej powiązana z masonerią od połowy ubiegłego wieku, głównie wśród różokrzyżowców. Jeden z najciekawszych stopni wolnomularstwa – „Adepci, czyli Rycerze Orła i Słońca” opiera się na tej hermetycznej filozofii i nie można go zrozumieć bez studiowania mistycznej nauki alchemików.

AL KORAN. Święta księga Mahometan, a raczej święta księga; uznają bowiem, że Stare Pisma Hebrajskie są bardziej autentyczne. Al Koran zawiera objawienia dane Mahometowi, jego doktryny i przykazania. W masońskiej loży Mahometan powinna ona leżeć na ołtarzu, tak jak Biblia w loży chrześcijan.

ALLAH. Arabskie imię Boga. Al Koran tak opisuje jego charakter i atrybuty: „On sam istnieje samoistnie, nie ma rywala, jest od wieczności do wieczności, wypełnia wszechświat swoją obecnością, jest centrum, w którym łączą się wszystkie rzeczy, a także to, co widzialne, jako niewidzialny; jest wszechmogący, wszechmądry, wszechmiłosierny, o delikatnym sercu, a jego dekrety są niezmiennie.

MIGDAŁOWE DRZEWO. Drzewo, którego laska Aarona zapuściła pąki, stała się gałęzią. Jej kwiaty były czysto białe.

JAŁMUŻNIK. Imię stosowane dawniej w odniesieniu do urzędnika zakonów i rytów, którego zadaniem było rozdawać jałmużnę. Jest to także tytuł urzędnika w Systemie Templariuszy.

ALADYN. Książę Asasynów lub Arsacides, potocznie zwany Starym Człowiekiem z Iountain. Był to *Sheili* z plemienia syryjskiego, wyznających religię mahometan, ale ślepo oddany woli swego wodza. Wiąże się z nim wiele fabuł, opowieści, od których wyznawców pochodzi słowo zabójca. [Zobacz art. Asasyn.]

ALFABET ANIOŁÓW. Żydowski mistycy utrzymywali, że patriarchowie posiadali wiedzę o takim alfabecie, przekazaną im przez samych aniołów. Kilka stopni w rycie szkockim nawiązuje do tego alfabetu.

ALMALTEA. Imię rogu kozy kreteńskiej. To mitologiczny róg obfitości – „Cornucopia”, co oznacza obfitość rzeczy niezbędnych do życia. Jest klejnotem szafarzy łoży mistrzów masonskich.

AMAZONI, ZAKON. System masonerii androgynicznej, który przez pewien czas budził pewne zainteresowanie w Ameryce Południowej w ciągu ostatniego stulecia.

AMBUWALIA. Święta religijne wśród Rzymian. Mają odniesienie do rolnictwa. Rytuały obchodzone były w drugiej połowie maja i składały się z procesji przez pola i uroczystych inwokacji do Bogini Ceres, aby pobłogosławiła pracę mężów i zapewniła im obfite żniwa.

AMENT, LUB AMENTI. W mitologii egipskiej miejsce zubożonych duchów, odpowiadające Hadesowi Greków. Było to także miejsce sądu, któremu przewodniczył Ozyrys i ogłaszał orzeczenia o wiecznej sprawiedliwości.

MISTERIA AMERYKAŃSKIE. Bez wątpienia istniało wśród w miarę oświeconych Aborygenów z plemion kontynentu zachodniego, których łączyły mistyczne więzy i tworzyli rodzaj prymitywnej masonerii. Mistéria peruwiańskie i meksykańskie bardzo przypominały obrzędy starożytnych narodów Europy Północnej.

AMULET. Kawałek kamienia, metalu lub innej substancji, oznaczony pewnymi cyframi, który ludzie noszą na sobie w celu ochrony przed niebezpieczeństwem itp. Nazwa i rzecz pochodzą ze Wschodu. Pochodzi z języka arabskiego, *hamail*, medalion – wszystko, co wisiało na szyi. Wśród Turków i innych narodów każdy uważa, że amulet jest niezbędny dla bezpieczeństwa. Amulety były w używane wśród Greków, Egipcjan i Rzymian. Do chrześcijaństwa zostały wprowadzeni przez Bazyliidejczyków. Amuletami tej sekty były kamienie z wrytym na nich mistycznym słowem Abraxas. Były bardzo cenione przez Żydów; a w dawnych czasach chrześcijanie czcili je, mając znak ryby lub symbol Zbawiciela. W wielu quasi-masonskich społecznościach były one szeroko stosowane i nie są całkowicie nieznane w samej masonerii – np. Sygnet Tyryjski.

ANDERSON, JAMES, DD, urodził się w Edynburgu w Szkocji, 5 sierpnia 1662 r. Data jego śmierci niepewna; jednak z najbardziej wiarygodnych źródeł, którymi dysponujemy, uważa się, że zmarł w 1738 r. Był człowiekiem o wysokim poziomie talentu literackiego. Jego pierwszą pracą był „Esej pokazujący, że Korona Szkocji jest imperialna i niezależna”, za co Parlament Szkocji udzielił mu podziękowanie. W jakim czasie i w jakiej loży, brat Anderson stał się Masonem, nie wiadomo. Na spotkaniu Wielkiej Loży w Londynie 29 września 1721 roku nakazano mu uporządkować oraz dokładniej przerobić stare Konstytucje gotyckie w formie, w nową i lepszą metodę niż dotychczas. Z tego obowiązku wywiązał się jak najbardziej zadowolająco dla Wielkiej Loży i Bractwa, dzieło zostało wydane w 1723 r. pod tytułem „Konstytucje masonów, zawierające historię, obowiązki, regulaminy itp. tego najstarszego i najprawdziwszego Czcigodnego Bractwa. O korzystaniu z łóż.” W 1738 r. pod jego kierunkiem ukazało się drugie wydanie, powiększone i poprawione. Są one uważane za podstawę Konstytucji masonskich dla rządu Bractwa aż do chwili obecnej. Przez wiele lat był Wielkim Kapelanem Wielkiej Loży. Jego najbardziej wyszukany dziełem był tom folio zatytułowany „Royal Genealogies, czyli tablice genealogiczne cesarzy, królów i książąt, od Adama do tych czasów. Londyn, 1732”.

ANDRZEJA, DZIEŃ Św. 30 listopada jest poświęcony temu Świętemu i tego dnia Loże Szkockie i wiele innych obchodzą swoje święta i wybierają swoich urzędników. Wielka Loża Szkocji została zorganizowana 30 listopada 1736 roku.

STOPIEŃ ANDRZEJA, lub MASONERIA ANDRZEJOWSKA. Stopnie masonerii szkockiej wprowadzone do Francji i Niemcy przez zwolenników Pretendenta w 1736 roku. „Uczeń św. Andrzeja” i „Czeladnicy św. Andrzeja” tworzą 4. stopień systemu szwedzkiego; „Mistrz św. Andrzeja” to piąty stopień. „Faworyci – Bracia Św. Andrzeja”, a także „Rycerze Purpurowej Opaski” stanowią IX stopień szwedzkiej masonerii.

ANDRZEJ, Św. - Brat św. Piotra, jeden z Dwunastu Apostołów. Rosjanie darzą go najwyższym szacunkiem, podobnie jak mieszkańcy Szkocji, a masoni tego kraju czczą go jako jednego ze swoich patronów. Tradycja głosi, że został ukrzyżowany na krzyżu ukształtowanym na sposób X. W obu krajach istnieje zakon rycerski nadany na jego cześć.

NAMASZCZENIE było zwyczajem powszechnie praktykowanym wśród Hebrajczyków i innych narodów Wschodu, a jego zaniedbanie miało znaczący wpływ na żałobę. Namaszczali włosy, głowę, brodę i czasami stopy. Był to zwyczajowy wyraz szacunku wobec gości. Podczas inauguracji dokonywano namaszczenia królów i arcykapłanów. Ceremonia ta wskazywała na ich oddzielenie i poświęcenie służbie Bogu. Zwyczaj namaszczenia olejkami lub perfumami był powszechny wśród Greków i Rzymian i był praktykowany w wyższych misteriach instytucji masonskiej ze wzniosłym skutkiem.

STAROŻYTNOŚĆ MASONERII. Pomimo wielu rzeczy, które entuzjastyczni bracia określają w historii masońskiej jako prawdziwe, które muszą odpaść po surowych testach rozsądnej krytyki filozoficznej, jednak wysoka starożytność tej instytucji jest bezsprzecznie potwierdzona. Część rytuału masonerii wywodzi się z Egiptu i została wprowadzona w system budowniczych Sidonii. To stowarzyszenie przyjęło także część rytuałów Eleusisa i Adonisa i poprzez ten Zakon masoneria została wprowadzona do Judei i zbudowała Świątynię Salomona. Nie udało nam się znaleźć śladów masonerii wśród Żydów sprzed tego okresu. Za czasów Numy Pompiliusza, króla Rzymu, we Włoszech pojawiła się gałąź Zakonu Hirma , która utworzyła Collegia Fabrorum i

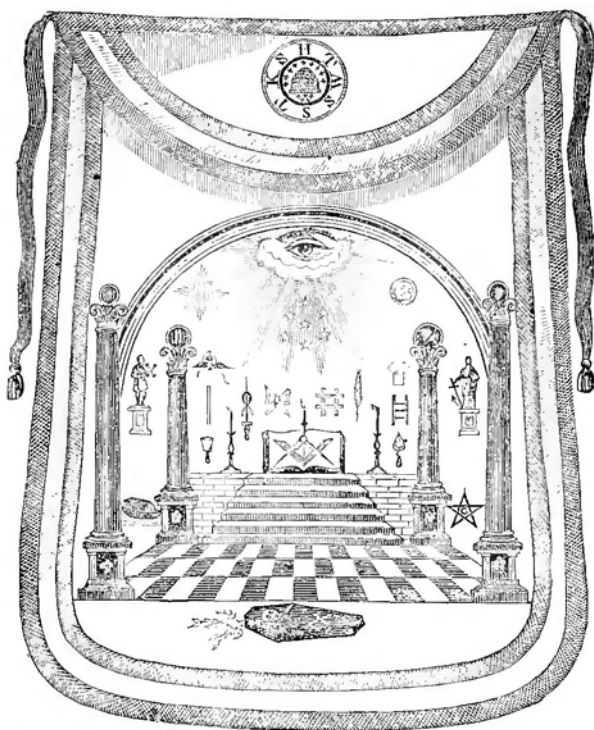
ARTIFICUM. To stowarzyszenie budowniczych trwało nieprzerwanie aż do upadku Cesarstwa Rzymskiego, kiedy jego członkowie rozproszyli się po całym świecie i Europie, a część osiedliła się w Brytanii. Tutaj społeczeństwo miało jasną i namacalną historię aż do 1717 r., kiedy Bractwo odłożyło na bok swój operatywny charakter i stało się całkowicie spekulatywne.

APIS. Byk, któremu w Egipcie oddano cześć boską. Konieczne było, żeby był czarny, z białym trójkątem na czole, białą plamką w kształcie półksiężyca na boku i czymś w rodzaju supelki, jak chrząszcz, pod językiem. Kiedy znaleziono takiego, nakarmiono go przez cztery miesiące w budynku zwróconym na wschód. Podczas nowiu księżyca Byk był z wielką powagą zaprowadzony na wspaniały statek i przewieziony do Heliopolis, gdzie kapłani i kobiety karmili go jeszcze przez czterdzieści dni. Od tego momentu nikomu nie wolno było zbliżać się do byka. Z Heliopolis zabierano go do Memfis, gdzie miał świątynię, dwie kaplice do zamieszkania i duży pokój do ćwiczeń. Miał dar proroctwa. Omen był dobry lub zły, kiedy wchodził do jednej lub drugiej kaplicy. Pomimo całej tej czci nie pozwolono mu żyć dłużej niż 25 lat. Jego śmierć wywoływała powszechną żałobę. Był ważnym symbolem w misteriach Izdy.

FARTUCH. Fartuch z czystej białej jagnięcej skóry jest dla MASONA starożytnym i nieskazitelnym emblematem. Inwestytura tego symbolu czystości zakonu, będąca pierwszym darem nadawanym kandydatowi, dokonywana jest w imieniu całego Bractwa, przy czym otrzymujący w zamian ma obowiązek zachować czystość we wszystkich swoich czynach, aby mógł udowodnić światu, że jest to „bardziej zaszczytne niż gwiazda lub order podwiązki” lub jakkolwiek inny order, jaki można mu przyznać. Jest noszony przez mularzy, aby chronić swoje ubrania przed obrażeniami, plamami lub zabrudzeniami. Inwestytura kandydata w fartuch wśród pierwotnych mularzy stanowiła zasadniczą część ceremonii inicjacji i towarzyszyły jej równie doniosłe i efektowne obrzędy. Odznaka ta uzyskała charakterystyczne wyróżnienie dzięki swemu szczególnemu kolorowi i materiałowi u mularzy esseńskich,

BRACIA WASZYGTON I LAFAYETTE

FARTUSZEK MASONSKI SPREZENTOWANY GEN. WASZYGTONOWI
PRZEZ PANIĄ LAFAYETTE

została osiągnięta w procesie o podobnej tendencji i towarzyszyły jej przedstawienia nie mniej imponujące i zadowalające neofitę. Ubrany był w długą białą szatę, sięgającą do ziemi, obszytą frędzlami z niebieskiej wstążki, aby zachęcać do osobistej świętości i przepasany ciasno w talii pasem, oddzielającym górną część ciała od dolnych. Kandydata z bosymi stopami i odkrytą głową uważano za uosobienie skromności i pokory, chodzącego w bojaźni Bożej.

Fartuch masoński to czysta biała skóra jagnięca, szeroka na 15 cali i głęboka na 13 cali, z klapką o trójkątnym kształcie, głęboką na około 5 cali w miejscu, kwadratowy u dołu. W przypadku stopni symbolicznych ozdoby są niebieskie, a w stopniu Sklepienia Królewskiego ozdoby są szkarłatne lub niebiesko-szkarłatne.

ARCADE DE LA PELLETERIE. Przydomek tzw. Orientu Clermont, czyli starej Wielkiej Loży Francja, przed unią z Wielkim Wschodem, 1799.

ŁUK. Część okręgu. W architekturze konstrukcja oparta na krzywiźnie. *Arch* jako sklepienie jest wybitną ideą w rytuale masonerii Sklepienia Królewskiego.

SKLEPIENIE ENOCHA wyjaśniono w stopniu Rycerzy Dziewiątego Sklepienia, którego rytuał mówi: „Enoch był siódmym potomkiem Adama i żył w strachu i miłości swego Stwórcy. Będąc zainspirowany przez Najwyższego i na pamiątkę cudownej wizji, ten święty człowiek zbudował pod ziemią dziewięciokrotną świątynię i poświęcił ją Bogu. Przy budowie tej podziemnej świątyni pomagali mu Jared, jego ojciec, oraz Metuszelach, jego syn, choć nie znali jego motywów. Stało się to w tej części kraju, która później została nazwana Kanaan, czyli Ziemia Święta. Wykorzystana tu rycina została skopiowana ze starej publikacji masońskiej i wydaje się nawiązywać do tego wydarzenia.

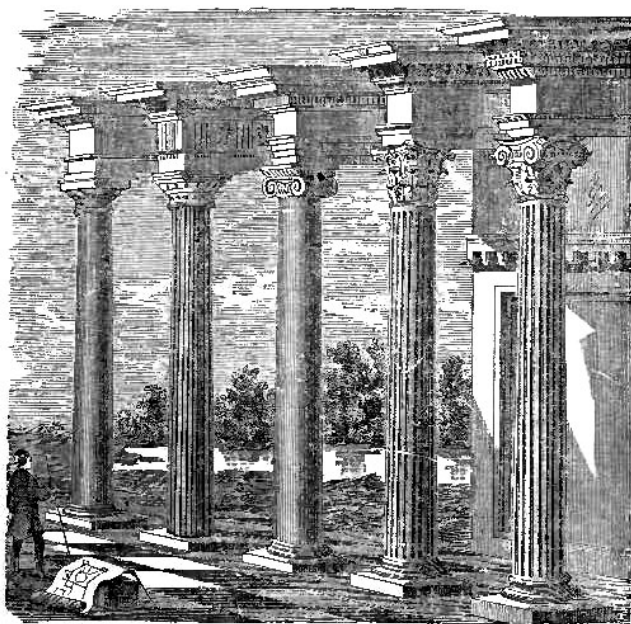

SKLEPIENIE ZE STALI. W systemie templariuszy, a także we Francji, sklepienie ze stali powstaje podczas pewnej ceremonii przez członków ustawionych w dwóch rzędach, z mieczami wzniesionymi i skrzyżowanymi.

ARCHEOLOGIA. Od greckich słów Arche – początek i Logos – słowo, czyli mowa dotyczące czasów pierwotnych; innymi słowy, nauka o starożytności. Nauka ta jest szczególnie interesująca dla masonów, ponieważ badania archeologów potwierdzają starożytność masonerii.

ARCHIMAG. Inaczej mówiąc, wódz mędrców i arcykapłan tajemnic chaldejskich. W ceremonii inicjacji reprezentował Ormuzda, Boga piękna, światła i prawdy, a rytuał miał zilustrować siłę tego Boga w relacji z Ahrimanem, Bogiem ciemności i zła, oraz jego ostateczne zwycięstwo nad nim.

ARCHITEKTURA. Sztuka konstruowania lub budowania, według pewnych proporcji i zasad, zdeterminowane i regulowane przez naturę, naukę i gust.

PIĘĆ PORZĄDKÓW ARCHITEKTURY

Jest podzielona na trzy odrębne gałęzie - cywilną, wojskową i morską. Sztuka budowania ma swoje korzenie w wszczepionym człowiekowi pragnieniu zapewnienia ochrony przed czynnikami zewnętrznymi i zmiennymi położeniami zmieniających się pór roku.

Jest w człowieku coś boskiego, co skłania go do patrzenia poza zwykłe zaspokajanie swoich potrzeb i do ciągłego dążenia do większych celów. On zatem, wkrótce oczekiwał od swego mieszkania i świątyń czegoś więcej niż tylko użyteczności. Dążył do elegancji, a architektura stała się stopniowo sztuką piękną, różniącą się jednak zasadniczo od innych sztuk pięknych pod następującymi względami: 1. opiera się na użyteczności; 2. że podnosi prawa matematyczne do rangi zasad piękna, właściwej proporcji i doskonałej symetrii. Trudno, a może obecnie niemożliwe, określić dokładny okres wynalezienia architektury, gdyż każda sztuka jest doskonałona stopniowo i jest wynikiem pracy wielu osób. We wczesnych wiekach rodzaju ludzkiego nawyk musiał być nieskładny i niedoskonały; jednakże każdy naród, w każdym wieku, posiadał swój specyficzny styl architektury i zaznaczał swój charakter symbolicznymi pomnikami. Wśród takich pomników jako naczelny powinniśmy umieścić Świątynię Salomona, z której prawdziwa wiedza o architekturze rozprzestrzeniła się na cały świat. W ten sposób instytucja była przekazywana przez wieki; i choć pozbawiona charakteru operatywnego, jest mimo to skuteczna w swojej symbolice i znaczeniu. Narzędzia robocze masona stały się zatem naszymi symbolami. Istnieje pięć porządków architektury, a mianowicie: dorycki, tokański, joński, koryncki i kompozytowy.

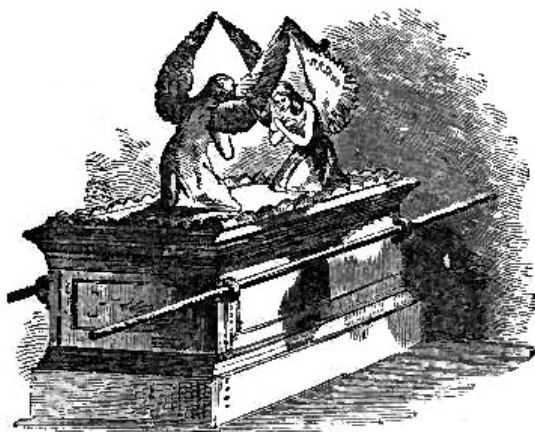
AREOPAG. Wzgórze Marsowe, siedziba najwyższego trybunału Aten, zwane także Areopagiem. Ten słynny sąd sprawował suwerenną jurysdykcję nad wszystkimi sprawami społeczeństwa greckiego; od jego dekrety nie było już odwołania. W masonerii nazwa we Francji i Belgii jest stosowana do rady lub zgromadzenia 30. stopnia rytu szkockiego.

SREBRZYSTY. Od srebra. Termin heraldyczny używany do opisu herbów, a więc: herb Kompanii masonów za panowania króla Henryka IV. „Lazur, na szewronie, pomiędzy trzema zamkami, srebrzystymi.”

ARGONAUTÓW, ZAKON. Androgyniczne stowarzyszenie masonskie założone w Niemczech w 1775 roku przez niektórych członków Ścisłej Obserwy. Jej głównego oficera nazywano Wielkim Admirałem, miejsce spotkań nazywano statkiem, a wszystkie nazwy pochodziły od różnych części statku. Mottem Zakonu było: „Es lebe die Freude” – żyj, aby szerzyć szczęście. Herb to srebrną kotwicą inkrustowaną zielenią.

ARKA PRZYMIERZA. Święta skrzynia, czyli skrzynia, którą Mojżesz zbudował na polecenie Boga, w której złożono dwie tablice kamienne, na których wyryto Dziesięć Przykazań, Laskę Aarona i naczynie z manną. Arka była symbolem Boskiej obecności i ochroną dla ludzi, o ile trzymali się artykułów przymierza, które arka zawierała. Wykonano ją z sytymu – drewna, pokrytego złotymi płytkami; prawie cztery stopy długości, dwie stopy i trzy cale szerokości i wysokości. Na szczycie, dookoła, znajdowało się coś w rodzaju złotej korony. Miała cztery złote pierścienie, po dwa z każdej strony,

w których były umieszczone drążki, na których była noszona. Te również były ozdobione najczystszy złotem i nie wolno ich było zdejmować z pierścieni.

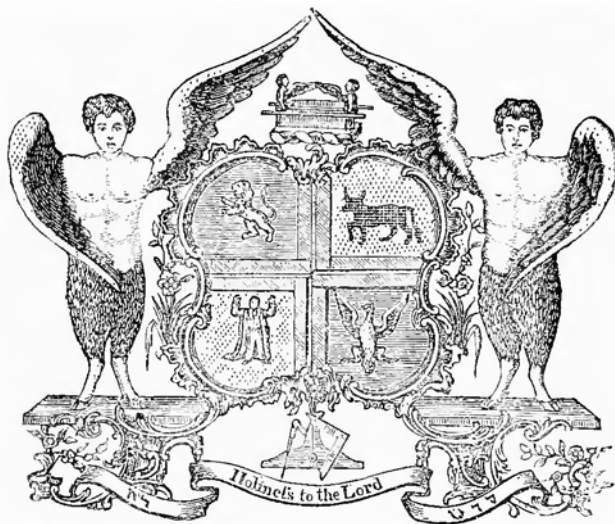
Pokrywa arki, błyszcząca złotem, nazywana była Miłosierdziem; a na jej przeciwnych końcach znajdowały się dwa złote cherubiny, stojące naprzeciw siebie, ze skrzydłami tak rozpostartymi, że zakrywały Przebłagalię. Podczas podróży Izraelitów był on przenoszony z miejsca na miejsce z wielką powagą i składany w najświętszych miejscach przybytku. Ostatecznie została umieszczona przez Salomona w Miejsu Najświętszym i przypuszczalnie zaginęła podczas zniszczenia świątyni przez Chaldejczyków. Idea ukrycia arki i towarzyszących jej skarbów zawsze dominowała w sekcje żydowskiej. Użycie tego świętego symbolu i ważne lekcje moralne, jakie niesie ze sobą jej odkrycie, są niezwykle interesujące dla masonów Królewskiego Sklepienia.

ARKA I GOŁĄB. Stopień amerykański, czasami nadawany jako przygotowanie do Sklepienia Królewskiego. Nazwa Noachite, za pomocą której jest czasami określana, jest niewłaściwie stosowana. Termin Noachite należy do 21. stopnia starego systemu angielskiego i 35. rytu Misraim. Doktor Oliver przypuszcza, że wywodzi się ono od starszego stopnia zwanego „Arką Marynarzy” i ma charakter honorowy

ARKA MARYNARZY, Królewska. Jest to stopień spekulatywny nadawany w Kapitułe Królewskiego Sklepienia. Opiera się na Mojżeszowej relacji o potopie, objaśniana za pomocą pytań i odpowiedzi. Stopień ten jest jednak uważany za nowoczesny i pojawił się po raz pierwszy pod koniec ubiegłego wieku.

HERBY MASONERII. Herby zakonu na przestrzeni wieków ulegały pewnym zmianom, różniąc się mniej więcej od oryginału, w zależności od kraju i czasów. Są one opisane w kilku pracach na temat heraldyki w następujący sposób: „Kompania

masonów, inaczej nazywana masonami o starożytnej pozycji i dobrym poważaniu, poprzez uprzejme i życzliwe spotkania, w różnych okresach często odwiedzała to wzajemne zgromadzenie w czasach króla Henryka IV, a mianowicie 12-tego roku jego panowania. Ich herb, lazuruowy na tle szewronu, pomiędzy trzema zamkami, srebrny, para baszt nieco przesuniętych względem pierwszego, został nadany przez Williama Hawkslowa, Clarencieux King of Arms. - GUILLAM. Herb operatywnych lub kamieniarzy. Błękit na szewronie pomiędzy trzema zamkami w kolorze srebrnym, para cyrkli nieco wydłużona w stosunku do pierwszego. Pióropusz: wyciągnięte ramię, trzymające kielnię, stosownie. Podpory: dwa boby, stosownie. — DERMOTT.

Herby Wielkiej Łoży Anglia i używane przez kilka Wielkich Łoży w tym kraju są podobne do tych przyjętych przez Masonów Królewskiego Sklepienia, które są opisane w następujący sposób: dzielony przez krzyż; w pierwszej ćwiartce lazuruowej lew wspięty oznaczający ród Judy, w drugiej wół czarny rodu Efraima; w trzeciej mężczyzna wyprostowany, rodu Rubena; w czwartej na lazurze, rozpostarty orzeł, rodu Dana. Pióropusz, Arka Przymierza; podparta przez dwu cherubinów, stosownie; motto: Świętość Panu. Sztandary zdobiące Kapitułę Sklepienia Królewskiego w

Anglii, przedstawiające dwanaście narodów Izraela, są następujące: szkarłat, lew leżący dla Judy; niebieski, osioł przykucnięty pod swoim ciężarem dla Issachara; purpurowy statek dla Zebulona; żółty, miecz dla Symeona; biały, oddział jeźdźców dla Gada; zielony, wół dla Efraima; kolor wina, mur dla Manasses; zielony, wilk dla Beniamina; purpura, kielich dla Aszera; niebieski, łania, dla Naftalego; zielony, orzeł, dla Dana.

ASAROTA. Rodzaj chodnika w różnorodnych kolorach, używany przez starożytnych do podłóg świątyń.

SYSTEM AZJATYCKI, CZYLI BRACIA AZJI. Sekta masońska z nieco mistycznymi teoriami, która powstała w Niemczech około roku 1780. Przedstawiała nieco fantazyjnie symbole, obrzędy i słowa masonerii. Było kilka stopni, wszystkie mniej lub bardziej zabarwione spekulacjami różokrzyżowców i hermetycznej masonerii.

POSTULANT. Poszukiwacz masońskiego światła, który złożył wniosek o przyjęcie do tajemnic Zakonu i po przyjęciu przygotowuje się do wprowadzenia.

OSIOŁ. Symbol głupoty i ignorancji. W systemie egipskim symbolizował niewtajemniczonych, ignorantów i bluźnierców.

ASASYNI. Tajny zakon Izmaelitów, wyznający religię mużułmańską, a jednak sercem odrzucając wszelkie religie. Mieli niezwykłą organizację, byli znani ze swojej śmiałej odwagi, ale nadal nie byli niczym lepszym niż banda rabusiów, podrywających gardła.

ASTROLOGIA ma taki sam związek z astronomią, jak alchemia z chemią. To jest sztuka czytania przyszłości i odkrywanie losów śmiertelników poprzez gwiazdy. Wielu uczonych ludzi, jak Tycho de Brahe i Kepler, wierzyło w tę sztukę. Zajmowała wysokie miejsce w hermetycznym systemie masonerii.

ATELIER. Francuskie określenie na warsztat. W symbolicznej masonerii jest to nazwa Łoży, a także w wielu wyższych stopniach, zwłaszcza we Francji i Niemczech. W obrządku francuskim i szkockim oznacza radę, trybunał, konsystorz, kolegium, sąd i areopag.

ATHERSADA. Perskie słowo oznaczające silną rękę. Taką nazwę w manuskryptach Septuagint nadano perskim namiestnikom Jerozolimy, którzy towarzyszyli Zorobabelowi i Nehe Miahowi. (& Esdr. II. 63; Neh. VII. 65 - - 70.) W Zakonie Heredom z Kilwinning było to określenie wodza Zakonu; w masonerii francuskiej jest to oficjalna nazwa szefa kapituły.

MASONI ATHOL. Odłączyli się od Wielkiej Łoży Anglii w 1739 roku, przyjmując tytuł „Starożytnych masonów” i zorganizowali Wielką Łożę; wybrali księcia Athol, ówczesnego Wielkiego Mistrza Szkocji, na Wielkiego Mistrza nowego Wielkiego Ciała. Dlatego nazywano ich masonami z Athol.

LAZUR. Błękit nieba. Odpowiedni kolor symbolicznej Łoży. Faworyzowany kolor w heraldyce; zawarty w jej zestawie kolorów.

B

BAAL. Hebrajskie lub kananejskie imię oznaczające Pana. Fenicjanie lub Sydończycy, którzy znaleźli się w Judei, mając zbudować Świątynię Salomona, przynieśli ze sobą misteria Baala reprezentowane przez słońce, a wiele dekoracji świątyni nawiązywało do jego systemu kultu. Słońce było znaczącym symbolem architektów tyryjskich, a także druidów, podobnie jak obecnie Bractwa Masońskiego.

KAWALER. Niska ranga rodu rycerskiego, choć najstarsza. Nieczęsto pojawia się teraz, z wyjątkiem opisów heraldycznych związany z rangą rycerską lub społeczną. Pierwotnie uznawano ją za pierwszą z godności wojskowych i podstawę wszelkich zaszczytów. Słowo to zostało dodane do godności rycerskiej przez króla Henryka III. Anglii. Tytuł umierał wraz z osobą, której został nadany, i nie przechodził na jego potomstwo. Obecnie jest on nadawany bez wyjątku osobom przebywającym w stacjach cywilnych wojskowych i może być przyznany nawet dziecku zaraz po jego chrzcie.

RYTUAŁ BAHRDT. System masonerii składający się z sześciu stopni, wprowadzony do niektórych Łoż niemieckich przez Carla Friedricha Bahrda, uczonego duchownego i autora dużej liczby prac z zakresu teologii, etyki, filologii itp. Jego system znalazł przez pewien czas wielu zwolenników, ale obecnie nie stosowany.

BALDACHIM. Baldachim, który jest umieszczony nad krzesłem na wschodzie w Łoży Mistrza, a także oznacza nakrycie samej Łoży, która jest symbolem niebios udekorowanych gwiazdami i znakiem powszechności masonerii. W katechizmie Pricharda spotykamy się z następującym stwierdzeniem: „Co ma Łoża za osłonę?” Odpowiedź: „Sklepienie niebo w różnych kolorach lub chmury”. Klause zauważył, że „sens tego pięknego systemu symboli nie jest dobrze zrozumiany. Niektórzy uważają, że prymitywna Łoża nie była przykryta powyżej, stąd sufit pomieszczenia Łoży jest zazwyczaj wykonany tak, aby reprezentował niebiańską planisferę”. W tym sensie baldachim jest także symbolem zasięgu masonerii; gdyż jak niebiosy ze swymi gwiazdami rozciągnęły się po wszystkich regionach świata ziemi, tak masoneria trzyma w swoich ramionach cały świat i sięga po wszystkie czasy.

TRALKA. Mała kolumna lub pilaster. W wyższych stopniach systemu francuskiego tak nazwano proklamacje i dekrety.

BALUSTRADA. Rząd tralek. Choć badania archeologiczne nie udało się dotychczas odkryć tego architektonicznego wynalazku wśród ruin starożytnych budowli, to jednak trudno sobie wyobrazić, aby układ o tak oczywistej użyteczności był całkowicie nieznanym architektom starożytności.

WSTĘGA. Wstążka noszona na szyi urzędników Wielkich Łoży, a także poszczególnych łóż do których dołączone są oficjalne klejnoty. Kolor opaski różni się w różnych łóżach, ale niebieski jest dominujący.

NOSZĄCY SZTANDAR. Na wysokich stanowiskach w systemie francuskim i angielskim to urzędnik, którego obowiązki wystarczająco dobrze opisuje samo słowo.

BANNERET. 1. Mały baner; 2. znak pokoju; 3. w systemie rycerskim templariuszy oficer, który wraz z Marszałkiem kierował wszelkimi przedsięwzięciami wojowniczymi; 4. we Francji i Anglii słowo to oznaczało dawniej order rycerski wielkiej godności. Tytuł już wymarły.

BANKIET. Zwyczaj wydawania bankietów po spotkaniach Łoży został obecnie bardzo powszechnie zniesiony w łóżach amerykańskich, z wyjątkiem wieczorów instalacyjnych lub świąt św. Jana, w dniach 24 czerwca i 27 grudnia, kiedy to odbywają się spotkania towarzyskie braci na wzór karnawałowych spotkań innych gremiów. Bracia zobowiązują się nie zamieniać godzin odpoczynku i orzeźwienia na godziny nadużywania lub niewstrzeżliwości.

BAPHOMET. Wśród zarzutów stawianych Zakonowi Rycerzy Świątynnych znalazł się m.in. oddawanie czci idolowi lub obrazowi zwanemu Bafometem. Słowo to prawdopodobnie jest zniekształceniem słowa Mahomet, a sam obraz, wraz ze swoimi mistycznymi ozdobami, był bez wątpienia kabalistycznym talizmanem, który templariusze przywieźli ze Wschodu i który miał pewne powiązania z hermetyczną filozofią Arabów. Nie ma cienia dowodu na to, że był to obiekt kultu wśród członków tego Zakonu.

BOSO. Zdejmowanie butów ma w Piśmie Świętym potrójne znaczenie. Po pierwsze, zwykle jest to kładzione je na znak żałoby i smutku, jak mówi się, że Dawid wyszedł z Jerozolimy boso, gdy uciekał przed Absalomem. Po drugie, oznaczało to oddanie jednego prawa innemu, i tak jest zapisane w Księdze Powtórzonego Prawa, dojrzałej przez Boaz; trzeci był wyrazem szacunku i czci, jak wynika z przykazania Bożego wydanego Mojżeszowi, a powodem tego było to, że ziemia, na której stał, była święta, uświęcona bezpośrednią obecnością Boga.

BAZYLIKA. Pod tą nazwą były targowisko, domy i sale sądowe, wznoszone na wzór sakralny w średniowieczu, budowle i kościoły chrześcijańskie. Budynki te miały

formę podłużnego prostokąta, z wąskim bokiem nadającym się na półkolistą niszę. Anderson w swojej Księdze Konstytucji zauważa, że „Nasza nowoczesna świątynia powstała z bazyliki i ma ten sam łuk wewnętrzny”.

PAŁECZKA. Laska lub pałka, długa na około dwie stopy, zazwyczaj zdobiona lub złożona na każdym końcu; zwykle nosi się ją w prawej ręce i jest znakiem rozpoznawczym lub emblematem władzy marszałków w procesjach masońskich i innych. Odznaką Marszałka w podległej Łoży są dwie pałki skrzyżowane, a Marszałka w Łoży Wielkiej dwie pałki krzyżowe otoczone wieńcem.

BEAUSEANT. Nazwa nadana sztandarowi, który starożytni templariusze nieśli przed sobą podczas bitwy. Został podzielony pośrodku – górna połowa była czarna, a dolna połowa biała, co miało oznaczać, że byli sprawiedliwi i przychylni przyjaciółom Chrystusa, ale czarni i straszni dla jego wrogów. Pomysł jest dość orientalny, biel i czerń są zawsze używane wśród Arabów w przenośni, w znaczeniu wskazanym powyżej. Ich zwyczajowym pozdrowieniem jest: „Niech twój dzień będzie biały” – czyli „Obyś był szczęśliwy”. Beauseant to nie tylko nazwa sztandaru, ale był to także okrzyk bojowy i najświętsza przysięga cesarzy, nawiązująca do pieczęci, na której przedstawiono dwóch braci jadących na jednym koniu, co zakon uważał za „właściwym dosiadanem” – *beau seant* – czyli za pieczęć prawdziwego braterskiego przymierza. Pieczęci tego Zakonu zawsze towarzyszyła słowo Beauseant - oba pozostają w bliskim związku. Wydaje się zatem naturalne, aby odnieść to słowo do tego znaku braterskiej miłości, gdzie dwóch templariuszy zostało przedstawionych jako zjednoczeni bliską przyjaźnią i siedzących na jednym koniu. Ta dewiza zatem, „właściwe dosiadanie”, „*beau seant*”, służyło jako symbol intymnego zjednoczenia, słowo to zostało przyjęte jako ich wołanie bojowe i nazwa ich sztandaru, a ostatecznie utworzyło odpowiednią formułę przysięgi, co oznacza „*Braterską więź Zakonu Świątynnego – Beausant.*”

DZWONKI. były najbardziej godną uwagi ozdobą szaty najwyższego papieża Hebrajczyków. „I Aaron będzie pełnił służbę, i będzie słycać jego głos, gdy będzie przed Panem wchodził do Miejsca Najświętszego i gdy będzie wychodził, aby nie umrzeć”.

OGRANICZENIE. Mówi się, że ozdobą łoży jest bruk, ząbkowany brzeg i gwiazda płomienista. Ząbkowany brzeg przedstawia piękną obwódkę, która zdobiła zewnętrzne krawędzie mozaikowego chodnika. - Ta ramka składała się z małych kamieni w różnych kolorach, artystycznie ułożonych tak, aby uzyskać jak najbardziej przyjemny efekt.

BRAMINI. W ten sposób nazwano członków kasty kapłańskiej w Hindustanie. W większości są to dobrze wykształceni ludzie, a wielu z nich wyróżnia się zdolnością uczenia się. Pod tym względem przewyższają wielu misjonarzy, którzy zostali tam wysłani, aby ich nawrócić. Już od początku sławiono ich za osiągnięcia w filozofii i nauce, a ich idee weszły w dużej mierze do różnych systemów filozoficznych Zachodu.

BHASSART. Część zbroi noszona przez templariuszy, chroniąca górną część ramienia od łokci do ramienia.

NAPIERŚNIK. Wspaniały kawałek ozdobnego haftowanego materiału, z tego samego materiału, z którego wykonano efod o powierzchni dziesięciu cali kwadratowych i noszony przez arcykapłana żydowskiego na piersi, gdy był ubrany w pełną szatę kapłańską.

Przód wysadzano dwunastoma drogimi kamieniami w złotych podstawkach, ułożonych w czterech rzędach, po trzy w każdym rzędzie, po prawej stronie których wyryto imię jednego z dwunastu pokoleń Izraela. W pierwszym rzędzie sardiusz

czerwony dla Judy; topaz w kolorze jasnozielonym dla Issachara; szmaragd zielony dla Zebulona; w drugim rzędzie karbunkul w kolorze głębokiej czerwieni dla Rubena; szafir, ciemnoniebieski, dla Symeona; jaspis zielony, pokryty bielą dla Gada; w trzecim rzędzie ligura matowoczerwona dla Efraima; agat szary, nakrapiany w różnych kolorach, dla Manasses; ametyst fioletowy dla Beniamina; w czwartym rzędzie chryzolit w kolorze jasnozielonym dla Dana; onyks niebieskawo-biały dla Ashera; beryl, niebieskawozielony, dla Neftalego. Napierśnik był podwójny lub składał się z dwóch części, tworząc sakiewki lub torby, w której według uczonych rabinów znajdowały się Urim i Thummim (Światło i Prawda). Był przymocowany w czterech rogach, u góry do każdego ramienia, a na końcu owiniętego łańcuszka miał złoty pierścion; te poniżej, do pasa efodu, czterema niebieskimi wstążkami, po dwie na każdym rogu. Ozdoby tej nie wolno było nigdy oddzielać od szat kapłańskich; I nazywano go „Memriałem” i miał przypominać kapłanowi, jak powinny postępować te plemiona temu, którego imię nosił w swoim sercu. Nazywano go także „napierśnikiem sądu”, ponieważ wierzono, że dzięki niemu odkryto sąd i wolę Bożą, lub też dlatego, że arcykapłan, który go nosił, był czczony jako źródło sprawiedliwości i zakładał go, gdy sprawował swą funkcję sędziowską w sprawach wielkiej wagi, które dotyczyły całego narodu.

MOST. W wyższych stopniach masonerii most ma zastosowanie masońskie i jest bardzo ważny symbol.

BRATERSKI POCAŁUNEK. Na zakończenie spotkań pierwsi chrześcijanie mieli zwyczaj całować się nawzajem; miało to miejsce także podczas świętego wieczornego bankietu – agape – wspólnoty braci i o siostry. Do tej praktyki apostołowie Paweł i Piotr nawiązują w swoich listach: „Pozdrawiajcie się nawzajem świętym pocałunkiem” – „philemate agio”, Rzym. XVI., 16, 1 Piotra w., 14. Ten święty pocałunek, jako znak lub wyraz braterskiej miłości, jest również czcigodnym zwyczajem w wielu łóżach, szczególnie w Europie, gdzie Mistrz wita się i całuje każdego nowo inicjowanego członka.

BRACIA MOSTU. Bractwo dobroczynne i religijne, które powstało na południu Francji w okresie średniowiecza, której członkowie poświęcili się pracy przy budowie mostów, dróg, szpitali, utrzymania promów i inne środki zapewniające wygodę i ochronę podróżnych i pielgrzymów. Wspomniano w szczególności o dwóch mostach, które zostały przez nie skonstruowane; most „Bon-Pas”, trzy mile od Awinionu i most na Rodanie, „Pont-St.-Esprit” w departamencie Gard, którego budowę rozpoczęto 21 sierpnia 1265. Papież Klemen III udzielił im szczególnych łask ze względu na ich uczynki miłosierdzia i człowieczeństwa. Osobliwym znakiem lub klejnotem Zakonu był kilof – topór noszony na piersi. RAMSAY, w dyskursie opublikowanym w Paryżu, 1741, potwierdza, że Zakon ten nawiązał lub nawiązywał stosunki z Rycerzami

św. Hioba z Jerozolimy, a później z budowniczymi rzymskimi, ustanawiając w ten sposób bezpośredni związek między nimi a masonerią. Wiele osobistości francuskiego systemu zapożyczyło część swoich odznaczeń od Zakonu Braci Mostu.

POGRZEB. Prawo do bycia prowadzonym przez swoich braci do ostatniego miejsca spoczynku na ziemi i do bycia złożone do grobu wraz z ceremoniami towarzystwa, należą wyłącznie do mistrzów masonów. Wśród starych przepisów znajduje się następujący zapis: „Żaden mason nie może być pochowany w celu dopełnienia formalności Zakonu, chyba że stanie się to na jego własną, specjalną prośbę, zgłoszoną Mistrzowi Łoży, której zmarł jako członek, z wyjątkiem cudzoziemców i przybyszów; ani że nie został awansowany na trzeci stopień jasonerii, od którego nie może być wyjątku.

PŁONĄCY KRZEW. Podczas ceremonii nadania tytułu Sklepienia Królewskiego reprezentowany jest Płonący Krzew. To właśnie na górze Horeb anioł Pański ukazał się Mojżeszowi w płonącym krzaku, z którego nie spłonął ani jeden liść. Tutaj właśnie zostało objawione niewypowiedziane imię, którego nigdy nie znano ani nie słyszano, zanim Bóg nie powiedział go Mojżeszowi. Rady Najwyższe Dawnego i Uznanego Rytu, datują dokumenty „obok B.B.” lub „Płonącego Krzewu” – jako wspaniałego źródła prawdziwego masonskiego światła i miejsce, z którego muszą pochodzić wszelkie masonskie instrukcje.

REGULAMIN. Moc tworzenia własnych regulaminów jest nieodłączną częścią każdej Łoży Podległej, pod warunkiem, że są one tworzone zgodnie ze starożytnymi statutami i przepisami Wielkiej Łoży. Ponieważ ważność regulaminów zależy od autorytetu Wielkiej Łoży, wymagane jest, aby były one najpierw przedłożone do zatwierdzenia.

C.

KAABA. Nazwa talizmanu i świętego kamienia, który od niepamiętnych czasów był przedmiotem czci wśród Arabów. Przed czasami Mahometa był odbiorcą boskich zaszczytów; lecz po niezwykłym nawróceniu tych bałwochwalców na teizm, dzięki trudom Proroka, poświęcił go jako symbol Wiecznych Tajemnic i symbol wiecznego trwania prawdy, że „Bóg jest jeden i jego imię jest jedno”. O budynku, w którym jest zamknięty, opowiada się wiele bajecznych historii; chociaż wszystko, co dotyczy jej pochodzenia, jest zbyt absurdalne, aby w to uwierzyć, jest jednak pewne, że jest to świątynia o bardzo starożytnej historii. Kaaba nie jest przedmiotem kultu wśród mahometan; gdyż sprzeciwiają się bałwochwalstwu bardziej rygorystycznie i żarliwie niż kiedykolwiek starożytni Hebrajczycy. Jest to po prostu typ widzialnych prawd i cnót, które powinny być przedmiotem najgłębszej czci. Pielgrzymi odwiedzający Mekkę maszerują w procesji wokół mistycznego kamienia i pozdrawiają go pocałunkami, wierząc, że samo jego dotknięcie wywiera boski wpływ – skuteczny – jednocześnie lecząc choroby ciała i dokonując moralnego oczyszczenia serca.

KABAŁA. Z francuskiego *Cabale*. Oznacza to przede wszystkim społeczeństwo mężczyzn, którzy wyznają, że mają wiedzę o rzeczach tajemnych. Z politycznego punktu widzenia oznacza klikę polityków pozbawionych zasad; i za panowania Karola II zostało zastosowane do ministrów tego monarchy, Clifforda, Ashleya, Buckinghama, Aringtona i Lauderdale, ponieważ ich inicjały tworzą to słowo.

KABIRI. Bogowie, czyli deifikowani bohaterowie, darzeni wielkim szacunkiem przez Frygów. Tajne ceremonie dokonywane w ich świętych grotach, nazywane były misteriami Kabiri. Herodot i Strabon mówią o tych obrzędach; i jest prawdopodobne, że większość misteriów starożytności była jedynie odmianą misteriów frygijskich, które celebrowano w ciemnościach nocy i z najgłębszej tajności. Rytuały te rozprzestrzeniły się po wszystkich miastach Syrii i mówi się, że Hiram, król Tyru, był Arcykapłanem tych tajemnic i przez niego wiodący element wtajemniczenia kabirskiego został włączony do masonerii i utrwalaony w legendzie trzeciego stopnia. Wielu przypuszcza, że Zakon Essenów, czyli esseńczyków, wyrósł z obrzędów kabiryskich.

KABULON. Kraj w Galilei oddany Hiramowi, królowi Tyru, przez Salomona w zamian za jego pomoc w budowie świątyni. Historia tego wydarzenia podana jest w stopniu Sekretarza Tajnego Rytu Dawnego i Uznanego.

KALENDARZ. Almanach - sposób dokładnego zaznaczenia podziału lat, począwszy od jakiejś wielkiej epoki. W ten sposób narody chrześcijańskie liczą swój czas od narodzin Chrystusa, podczas gdy wyznawcy wiary mahometańskiej liczą swój czas na podstawie *hegiry*, czyli ucieczki Mahometa z Mekki. Era masońska rozpoczyna

się wraz ze stworzeniem świata (*Anno Mundi*), lub, wyrażone asonicznie, *Anno Lucis*, rokiem świetlnym lub rokiem Łoży. Pomiedzy stworzeniem świata a nadejściem Chrystusa upłynęło 4000 lat; tak więc rok 1866 dodany do roku 4000 daje rok masoński 5866. Rytuał Misraim przyjmuje chronologię arcybiskupa Ushera, co dodaje 4 lata do wspólnej ery i czyni rok 5870 rokiem masońskim. W obrządku szkockim zastosowano chronologię żydowską; zatem hebrajski rok 5826 to A.L. szkockiej masonerii. Ten ryt przyjmuje również hebrajskie dzielenia roku na miesiące i kończy rok 17 września, a nowy rozpoczyna się 17 (Tisri, 1). Ryt York rozpoczyna rok 1 stycznia; Francuzi 1 marca. Stopnie Sklepienia Królewskiego rozpoczynają swoje obliczenia od roku, w którym Zerubbabel zaczął budować drugą świątynię, czyli 530 lat przed Chrst. Zatem $530+1866=2396$, masoński rok Sklepienia Królewskiego. Stopień Królewskiego i Wybranego Mistrza liczy czas od roku, w którym ukończono Świątynię Salomona, a mianowicie: 1000 lat przed Chrystusem, $1000 + 1866 = 2866$, rok Królewskiego i Wybranego Mistrza. Templariusze obliczają czas od założenia Zakonu, A.D. : 1118; tak że A.D. 1866 - 1118 = 748 rokiem Zakonu Świątyni. Inni (Ścisła Obserwa) rozpoczynają liczenie od zniszczenia templariuszy w 1314 r.; dlatego A. D: $1866 - 1314 = 552$. Następujące lata masońskie ukażą się bezpośrednio przed oczami: AD 1866 = AL 5866, powszechny rok masoński; A. D. 1866 = AL 5870 Rytuału Misraim; AD 1866 = AM 5826 obrządku szkockiego; 1866 r. = A. R. 2396 Sklepienia; AD 1866 = AD 2866 Królewskiego i Wybranego Mistrza; AD 1866 = A. O. 748 templariuszy; AD 1866 = A. o. 552 Ścisłej Obserwy.

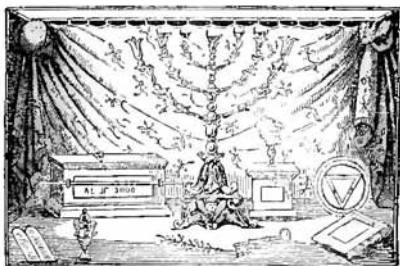
ODWOŁANY LUB ODWOŁANIE. Termin ten może mieć tylko inne zastosowanie i oznacza ceremonię, która przywołuje Rzemiosło z pracy do orzeźwienia. „Odwołanie” w jakimkolwiek innym celu nie jest ani legalne, ani masońskie.

WEZWANY LUB WEZWANIE. Kiedy bracia są wezwani do pracy, po godziwym poczęstunku, określa się to terminem „wezwanie”.

KANCELARIA. Biuro średniowiecznej masonerii templariuszy. Każda prowincja i każdy prefekt miała swoją kancelarię; prowadziła korespondencję; była także właściwie stróżem misterii i pouczała nowo inicjowanych rycerzy o ich obowiązkach.

ŚWIECZNIK, ZŁOTY. Świecznik, który nakazano Mojżeszowi wykonać dla przybytku, według modelu, który ukazał mu się na Górze. Materiałem, z którego został wykonany, było czyste złoto, z którego cały talent – (około 2000 dolarów) – wydano na kandelabr i jego dodatki. Sposób, w jaki metal miał być obrabiany, opisuje termin, który wydaje się oznaczać kucie młotkiem, a nie odlewanie przez stapianie. Składał się z podstawy; wyrastającego z niego trzonu; z sześciu ramion, które są ułożone trójkami z dwóch przeciwnych stron trzonu; siedmiu lamp wspartych na szczytach centralnego trzonu i sześciu ramionach. Ramiona zdobiono trzema

rodzajami rzeźbionych ozdób, zwanych pucharami, kulami i kwiatami. Jej lampy zasilane były czystą oliwą z oliwek, zapalane każdego wieczoru i gaszone każdego ranka. Umieszczono go w Miejsu Świętym, po stronie południowej (tj. na lewo od osoby wchodzącej do tabernakulum), naprzeciw stołu pokładnego chleba. W pierwszej świątyni, w Miejsu Świętym, było dziesięć kandelabrow ze szczerego złota, pięć po stronie północnej i pięć po stronie południowej. Zabrano je do Babilonu. W drugiej świątyni była tylko jeden, przypominając przybytek. Zabrano to wraz z innymi łupami do Rzymu po zniszczeniu Jerozolimy; został złożony w świątyni Wespazjana Pokoju i skopiowany w łuku triumfalnym Tytusa. Świecznik siedmioramienny jest niezastąpionym emblematem stopnia Sklepienia Królewskiego, a także kilku stopni rytu dawnego i Uznanego.

STOPNIE KAPITULARNE. Apelacja we Francji niektórych stopni rytu szkockiego od 4 do 18 włącznie, a które w obrządku francuskim ograniczono do czterech. Stopnie te są podzielone na cztery serie, a mianowicie: pierwsza seria, czwarty stopień (ryt szkocki), Tajny mistrz; 5., Doskonały Mistrz; 6., Sekretarz Tajny; 7., Przełożony i Sędzia; 8, Zarządca Budowy. Seria druga, 9. (ryt szkocki), Mistrz- Wybrany z Dziewięciu; 10. Wielki Wybrany z Piętnastu ; 11., Wzniosły Rycerz Wybrany. Seria trzecia, 12 stopień (obrzadek szkocki), Wielki Mistrz Architekt; 13. Kawaler Kręgu Królewskiego; 14, szkocki elekt. Seria czwarta, stopień 15 (ryt szkocki), Rycerz Wschodu; 16. Księżę Jerozolimy ; 17, Rycerze Wschodu i Zachodu; 18., Rycerz Różokrzyża.

KAPITAN - GENERALNY. W Dowództwie Templariuszy „trzeci oficer, który pod nieobecność Komendanta i Generalissimusa przewodniczy”. Z racji swego urzędu jest jednym z przedstawicieli swego Dowództwa w Wielkiej Dowództwie. Jego stanowisko znajduje się po lewej stronie Komendanta; jego klejnot, poziomica zwieńczona kogutem, symbolizujący odwagę; do jego obowiązków należy dopilnowanie, aby wszystko było należycie przygotowane na konklawe i przekazywanie wszystkich poleceń Rady.

KAPITAN GOSPODARZ. Czwarty oficer w Kapitułe Masonów Królewskiego Sklepienia; jego stanowisko znajduje się po prawej stronie, przed Radą; jego obowiązki odpowiadają obowiązkom marszałka, kierującego kapitułą w procesji; otrzymywać rozkazy od Rady i czuwać nad ich prawidłowym wykonaniem. Jego opiece powierzono zachowanie zasadniczych cech starożytnych zwyczajów, zwyczajów i landmarków Sklepienia Królewskiego.

KARAUCIUSZ. Cesarz rzymski, który patronował masonom w Wielkiej Brytanii, rok 300 ne. Rzymski rycerz imieniem Albanus, bardzo zainteresowany pomyślnością Rzemiosła, wpłynął na Imperatora, aby przyznał Bractwu szczególne przywileje. Nadał masonom statut, a Albanus został ich Wielkim Mistrzem, podczas którego zarządzania uregulowano wiele z ich podstawowych konstytucji i zrewidowano rytuał.

KANEFOROS. Nosząca okrągły kosz, zawierającego święte ciasto, koronkę, kadzidło i narzędzia ofiarne, zwykle młoda ateńska dziewczica, która brała udział w procesjach Dionizjów, Panathenei i innych publicznych świąt, podczas których wszystkie kobiety zdolne do wyjścia za mąż ofiarowywały małe koszyczki swoim ulubionym bóstwom. Postawa, w jakiej pojawiają się one w dziełach sztuki, była ulubioną postawą artystów starożytnych i potocznie opisywaną przez autorów klasycznych; postać podnosi oba ramiona, aby podeprzeć kosz niesiony na głowie.

CARBONARI, LUB COLLIERS. Społeczeństwo polityczne o charakterze masonskim, które przez długi czas utrzymywało potężne powstanie we Włoszech. Data jego powstania nie jest znana. Inspirowane najsłabszymi ideami wolności i wolności religii i pracujące na rzecz odrodzenia Włoch, wyzwolenia społeczeństwa sumienia i oczyszczenie religii. Botta w swojej „Historii d’ Italia” podaje, że za panowania Murata większość republikańców wstąpiła do Zakonu i w ciągu jednego miesiąca stowarzyszenie powiększyło się o ponad sześć milionów członków. Istotą przysięgi było: „Nienawidzić do wszystkich tyranów”. Były cztery stopnie. Miejsce spotkań nazywano *baracc* tzn. chata lub szałas, części zewnętrzne nazywano lasem; wewnątrz nazywano *vendita* lub *kopalnią*. Konfederację wszystkich łóż nazwano Republiką. Religijny charakter ukazuje następujący statut: „Każdy Carbonaro ma naturalne i niezbywalne prawo do oddawania czci Wszechmogącemu zgodnie ze swoim poczuciem obowiązku i nakazami własnego sumienia.” Wielka idea społeczeństwa w końcu zatriumfowała; zjednoczyła Państwa Włoskie i dała im wolne instytucje. Nie istniało nigdy żadne społeczeństwo, któremu tak dobrze udało się wypracować swój ideał.

KOBIERZEC. Rodzaj mapy, na której przedstawiono emblematy ilustrujące kilka stopni masonerii i przez odniesienie do której pouczeni są neofici. Dawniej umieszczano je na podłodze, stąd nazwa.

KASZTELAN. W Niemczech zarządca lub nadzorca budynków masonskich. Jest odpowiedzialny za wyposażenie Łoży, a także za „Agape”, czyli Łożę Stołową.

CENTAINÉ, ORDRE DE LA. *Zakon stulecia*. Androgyniczny system masonerii, który zostało zauważone w Bordeaux w roku 1735.

CENTRUM JEDNOŚCI. Centralna siła lub władza, która utrzymuje razem społeczeństwo lub porządek ludzi. W większości organizacji ośrodkiem jedności jest widoczna siła materialna. W Kościele papieskim jest to hierarchia rzymska. Ale masoński ośrodek jedności nie jest materialny ani widzialny. Jest to wewnętrzna zasada lub uczucie, które zamieszkuje wszystkie jego elementy i łączy je wszystkie w jedną harmonijną całość. Dzięki wszechmocy tej zasady Zakon masoński oparł się wszelkim atakom z zewnątrz i wszelkiej zdradzie wewnętrznej i jest potężniejszy niż kiedykolwiek wcześniej.

CENTRUM, OTWARCIE. Zwykle podawane wyjaśnienie tego wyrażenia nie jest zadowalające. To zbyt naciągane i fantazyjne. Lepsze wyjaśnienie można znaleźć poprzez odniesienie do pokrewnych społeczeństw, a zwłaszcza starożytnych zakonów, którzy są obecnie reprezentowani w całości lub w części przez masonerię. Niech tak będzie zauważył, że nigdy nie mówi się, że Loża Uczniów lub Czeladników jest „otwarta w centrum”, ale jedynie Loża Mistrza Masońskiego. Powód tego jest oczywisty. Loża uczniowska to zewnętrzny krąg; czeladnicza wewnętrzny krąg; Loża Mistrzowska, centrum. Podczas gdy w pierwszych dwóch prawda jest tylko częściowo odkryta na nowo i widoczna przez zasłonę cienia, w trzecim kręgu – Loży Mistrza Masońskiego – wielkim centrum masońskiego Światła – jaśniej ona bezchmurnym blaskiem. „Otwarcie w centrum” oznacza po prostu otwarcie we wnętrzu lub centralnym kręgu masonerii. Inteligentnego masona odsyła się do Konstytucji Zakonu Esseńczyków, Pitagorejczyków oraz „Konstytucji Apostolskich” i „Arcana Disciplina” pierwotnego kościoła.

CEFAS. Słowo grecko-syryjskie, oznaczające kamień; to samo co petros. W masońskim stopniu Królewskiego Mistrza jest używany w połączeniu z kamieniem sześciennym.

CERCLE, SPOŁECZNE. *Koło Społeczne*. Zakon, który powstał w Paryżu w 1790 roku i próbował, choć szczęśliwie bez skutku, skusić Bractwo Masońskie do odegrania ważnej roli w Rewolucji Francuskiej. Towarzystwo wydawało czasopismo pod tytułem „Usta Żelazne”, którego celem było, jak twierdziło, „utworzenie powszechnej konfederacji przyjaciół prawdy”.

IZBA REFLEKSJI. Pokój używany w systemie Templariuszy; także w obrządku dawnym i uznanym, gdzie przed inicjacją kandydat jest otoczony ponurymi i straszczymi emblematami, aby zastanowił się nad uroczystymi obowiązkami, które ma przyjąć.

KANCLERZ. Tytuł oficera Rady Rycerzy Czerwonych Crosri.

CHAOS LUB CAHOS. Imiona I i II stopnia 49. i 50. stopnia Rytuału Misraim.

KAPITUŁA OGÓLNA WIELKA. To najwyższe ciało składa się z głównych urzędników Wielkich Kapituł Stanowych i byłych urzędników Wielkiej Kapituły Generalnej. Wielka Kapituła Generalna Stanów Zjednoczonych została zorganizowana w 1798 r.

KAPITUŁA, WIELKA. Organizacja składająca się z urzędników podległych jej oddziałów w jurysdykcji i byłych urzędników Wielkiej Kapituły.

KAROLA XIII., ORDER. order Rycerski: ustanowiony przez Karola XIII, króla Szwecji, 27 maja 1811 roku jako zachęta i nagroda za wysiłki społeczne i dobroczynne na rzecz ludzi, a zwłaszcza tych, którzy mogą potrzebować pomocy. Order ten nadawany jest jedynie członkom bractwa masonskiego, którzy osiągnęli wysoką pozycję w instytucji w Szwecji. W pierwotnym statucie ustanawiającym ten order król powiedział: „Aby dać temu stowarzyszeniu (masonskiemu) dowód naszych łaskawych uczuć wobec niego, zadecydujemy i zarządzymy, aby jego pierwsi dostojnicy, w liczbie, którą możemy ustalić, zostaną w przyszłości udekorowane najbardziej intymnym dowodem naszego zaufania i będą dla nich charakterystycznym znakiem najwyższej godności.” Król Szwecji jest wiecznym Wielkim Mistrzem i liczba rycerzy jest ograniczona do 27. Rycerze mogą być mianowani dopiero 28 stycznia. Carlisle w swoim „Kontach o zakonach rycerskich” pisze: „Król, który jest zawsze Mistrzem Zakonu, jest zobowiązany go nosić, a także następca tronu i książęta domu Szwecji, mianowani do tej godności przez króla. Nadawany jest także trzydziestu rodowitym Szwedom w wieku 36 lat, wskazanym przez króla, z których trzech należy do Zakonu Kościelnego. przy koronie królewskiej Pośrodku awersu, na białym tle, znajdują się inicjały foudera królewskiego, a mianowicie: liczba XIII, pomiędzy dwoma literami C, splecionymi ze sobą na rewersie w kształcie trójkąta; litera B. Jest to noszony wisiorek do czerwonej wstążki.

PATENT. W masonerii dokument wydawany przez wielką lożę, przewodniczącego lub inne wielkie ciało określonej liczbie członków, upoważniający ich do organizowania loży lub kapituły itp. oraz nadawania stopni. Loża nigdy nie może zostać otwarta do pracy, jeśli nie ma uwidocznionego patentu; i każdy brat odwiedzający ma prawo zobaczyć go przed przybyciem do Loży.

CHASIDES, CHADYZM. Klasa lub porządek ludzi wspomniany w 1. Księdze Machabejskiej, rozdz. VII., 13. Septuaginta określa ich greckim imieniem Assidai. Słowo to oznacza biegłych we wszelkiej mądrości, ludzkiej i boskiej. Stowarzyszenie to składało się z wielkich i uczonych ludzi Izraela, którzy wyróżniali się dobroczynnym i pokojowym usposobieniem; i ich doskonała znajomość prawa; szczególnie wyróżniała ich żarliwa gorliwość w dbaniu o czystość i zachowanie świątyni. Doktor Oliver widzi w tym Zakonie rodzaj społeczeństwa masonskiego, a Scaliger uważa, że chasydzi byli poprzednikami esseńczyków.

NADZORCA TABERNAKULUM. 23 stopień rytu starożytnego i uznanego. Jest to pierwszy z serii trzech stopni, obejmujących pełny opis rozmieszczenia Przybytku na pustyni, jego formy, materiałów, wyposażenia itp., ceremonii kapłańskich i ofiarnych odprawianych przez Kapłanów w trakcie oddawania czci Bogu. Bóstwo opisane w poleceniach przekazanych Mojżeszowi w Księdze Wyjścia XXIX i XL. Ceremonie tego stopnia upamiętniają ustanowienie stopnia Najwyższego Kapłaństwa w Aaronie i jego synach Eleazarze i Itamarze. Zgromadzenia tego stopnia nazywane są Dworami. Zasłony są białe, wsparte na czerwonych i czarnych kolumnach, po dwie, rozmieszczone w odstępach. Dwór przedstawia obozowisko dwunastu plemion na pustyni w pobliżu Synaju. Chorągiewki plemion, wykonane według załączonego modelu, są umieszczone wokół pokoju w pobliżu ścian, w następującej kolejności: na wschodzie Judy; kolor sztandaru karmazynowy, w paski lub fale; i godło to lew, leżący pomiędzy koroną i berłem, obok Judy, od strony północnej, godło Issachara, w kolorze zielonkawo-żółtym, osioł, leżący poniżej po stronie południowej – kolor jasnozielony; dalej – godło Symeona – kolor żółty; od południa – nagi miecz, a lśniące szkarłatne godło, mężczyzna. Obok Renbena, od strony zachodniej, kolor niebiesko-zielony, godło, pole pokryte gwiazdami. jak agat, winorośl rosnąca nad murem, na zachodzie, barwna jak opal, obok byka Beniamina; kolor fioletowy; godło wilka. Dalej na północy, Aser; kolor, niebieski; godło, drzewo w pełnych liściach. Na północy Dan; kolor złota - kamienia; godło, orzeł trzymający węża w swoich szponach. Obok Dana, na wschodzie, Neftalego; kolor, niebieskawo - zielony; godło, samica jelenia biegnąca z dużą prędkością. Pośrodku Dziedzińca znajduje się pomniejszone przedstawienie iglicy Taber Mojżesza, opisane w Księdze Wyjścia, rozdziały xxvi i xxxvi. Wyposażenie Dworu składa się z ołtarza ofiarnego; kadź, czyli duża misa z brązu, wypełniona wodą; stół pokładowy chleba; świecznik siedmioramienny; ołtarz kadzenia i Arkę Przymierza. Na ołtarzu kadzielnym zwój Księgi Prawa i sztylet; a na Księdze Prawa wegielnica i cyrkiel. Urzędnik przewodniczący siedzi po stronie wschodniej, reprezentuje Aarona i jest nazywany Najdoskonałym Arcykapłanem. Dozorcy siedzą na zachodzie i reprezentują jego dwóch synów, Eleazara i Itamara, i są nazywani Doskonałymi Kapłanami.

Mówca, Sekretarz i Skarbnik zasiadają na wschodzie tabernakulum, Mistrz ceremonii na zachodzie, Kapitan Gwardii na południu, a Strażnik na północy. Pozostali urzędnicy i członkowie siedzą na północnym brzegu, na południe i zachód od niego. Wszyscy z wyjątkiem trzech pierwszych urzędników nazywani są Godnymi Lewitami. Aaron ubrany jest w pełne szaty kapłańskie. Strażnicy noszą ten sam strój, z wyjątkiem napierśnika i mitry, zamiast których noszą zwykłe turbany z białego lnu.

Arcykapłan i „Strażnicy nie noszą fartuchów. Pozostali urzędnicy i członkowie noszą białe fartuchy podszyte szkarłatem i obszyte lamówką wstążki czerwone, niebieskie i fioletowe. Pośrodku namalowany lub wyhaftowany jest złoty kandelabr z siedmioma światłami: noszą także czerwony skórzany pas, ozdobiony na dolnej krawędzi złotymi frędzlami; na której wisi mała srebrna kadzielnica, czyli zdobiony kielich, z długim uchwytem, którego koniec, na którym spoczywa kielich, ma kształt otwartej dłoni. Jest to również forma klejnotu stopnia. Na przyjęcia wymagane jest dodatkowe pomieszczenie z ołtarzem, słabym światłem i innymi odpowiednimi emblematami.

RYCERZE. Słowo to oznacza instytucję, która powstała w Europie wkrótce po wprowadzeniu chrześcijaństwa, który zniszczył stare religie i poddał większość narodów pod swój dobroczynny wpływ i wydaje się, że zawdzięcza swoje istnienie kilku elementom. Jego militarna i zewnętrzna forma wywodzi się z Zakonu Jeździeckiego starożytnego Rzymu. Do jego systemu symboli, ceremonii i więzi braterskich wniósł Zakon masoński duch czci dla kobiety, który tak gorliwie kultywował i ilustrowany wieloma znakomitymi przykładami, wywodził się od narodów teutońskich i skandynawskich. We wszystkich krajach świata, z wyjątkiem północnej Europy, kobiety zawsze uważano za niewolnicę. Ale Tacyt informuje nas, że Teutoni i Ludzie Północy uważali, że jest coś cnotliwego w płci żeńskiej i dlatego uznawali kobietę za naznaczoną miłością zbliżającą się do czci. W uwielbieniu, jakie oddawali bogini Friggie, wyrazili swoje oddanie dla płci. Frigga był typem kobiety deifikowanej i intronizowanej w sercach męskich. Zatem Rzymianie, Skandynawowie i masoni w równym stopniu przyczynili się do stworzenia tej instytucji. Rytuał wprowadzenia miał formę masońską; Zakon został podzielony na trzy kręgi, odpowiadające trzem stopniom starożytnej masonerii. Te trzy kręgi, czy też stopnie, to Sługa, Giermek i Rycerz. Ceremonia przyjęcia odbywała się w pomieszczeniu zwanym kapitułą i bardzo przypominała Rycerstwo masońskie, w chwili swej pełnej inwestytury zobowiązali się uroczystą przysięgą chronić słabych, bronić prawa, kochać Boga oraz szanować i chronić płć żeńską przed krzywdą. Wpływ instytucji na obyczaje społeczne był bardzo zbawienny. To uwolniło kobiety; obdarzył ją urokami romantyzmu i rzucił wokół niej zasłonę poetyckiego piękna. Podniosła miłość z charakteru instynktu do wzniosłego uczucia. Stworzyła trubadurów i powołała do życia w społeczeństwie europejskim muzykę i poezję, najpotężniejsze czynniki udoskonalenia człowieka. [Zobacz Rycerstwo.]

CHRONOLOGIA. Z *Chronos* czas i *Logos* to słowo lub dyskurs, czyli nauka o czasie, a raczej nauka o obliczaniu czasu i układaniu dat. Chronologia chrześcijan sięga narodzin Chrystusa – Anno Christi. Rzymianie rozpoczęli obliczenia Anno Urbis od budowy miasta. Masoni datują swoje dokumenty na Anno Mundi, rok świata lub Anno Lucis, rok światła . [Zobacz kalendarz]

GLINOWA ZIEMIA. Kawałek ziemi niezwykle ze względu na charakter gliny; położony pomiędzy Sukkot i Zeredata, około 55 mil od Jerozolimy. HiramAbiff odlał tam filary i święte naczynia Świątyni .

ROZPADLINY W SKAŁACH. Kraj wokół Jerozolimy jest górzysty i podzielony, i obfituje w jaskinie i rozpadliny, które zapewniają dogodną kryjówkę - miejsca dla rabusiów i zabójców.

CLERICI ORDINIS TEMPLARIORUM. Nazwa przyjęta przez system Ścisłej Obserwy po zakończeniu wojny siedmioletniej . Autorem tego tworu była osoba o imieniu Stark. Przez pewien czas ten nowy system masoneria templariuszowskiej kwitł i przyciągał znaczną uwagę, ale w końcu popadł w niełaskę i odszedł w zapomnienie.

CLERMONT, KAPITUŁA. Pod tą nazwą kawaler de Bonneville założył w 1754 roku w Paryżu kapitułę wysokich stopni.

KOGUT. Ptak ten był uważany przez starożytnych za towarzysza Marsa. Jest symbolem odwagi i czujności. Jego wizerunek jest klejnotem Kapitana Generalnego Dowództwa Templariuszy.

KOLEGIA IRLANDZKIE; IRLANDZKIE KAPITUŁY. Kapituły te powstały w Paryżu około roku 1730 i wkrótce rozprzestrzeniły się na całą Francję. Ich celem było propagowanie formy dawnego i uznanego rytu; ale wkrótce zostały one zastąpione przez kapituły szkockie.

KOŁOKACJA. W starożytności ceremonia na pogrzebach Greków i Rzymian, zwyczajowo umieszczano zwłoki, kładziono mary w pobliżu progu domu, aby wszyscy mogli zobaczyć, czy spotkała go śmierć przemocą, czy nie.

DOWÓDCA. W radach lub zgromadzeniach wyższych stopni jest to potoczne imię Szefa Zakonu . Oficer przewodniczący Dowództwa Templariuszy nazywany jest Wybitnym Dowódcą. Jego oficjalnym klejnotem jest krzyż pasyjny otoczony aureolą promieni.

DOWÓDZTWO. Zgromadzenie Templariuszy. Musi składać się z co najmniej dziewięciu członków, upoważnionych na mocy patentu lub statutu jakiejś kompetentnej władzy do uzyskania stopni rycerskich. Oficerami są: Dowódca, Generalissimus, Kapitan Generalny, Prałat, Starszy Strażnik, Młodszy Strażnik, Skarbnik, Kronikarz, Chorąży, Nosiciel Miecza, Varder, trzech Strażników i Sentinel.

DOWÓDZTWO, WIELKIE. Grupa Rycerzy Templariuszy, utworzona przez trzech lub więcej podwładnych Dowództw w państwie lub prowincji i które sprawują jurysdykcję nad wszystkimi Radami Czerwonego Krzyża oraz Komandorami Rycerzy Templariuszy i Rycerzy Maltańskich.

KONKLAWĘ. Tajne zgromadzenie. W ten sposób zwołuje się kolegium kardynałów, gdy się gromadzi, zwłaszcza w przypadku wyboru papieża. Nazwę tę nadano także Dowództwu Templariuszy, podczas sesji.

CONCORD, ZAKON. Kilka stowarzyszeń nosiło to imię, ale pierwszym, które mogło rościć sobie pretensje do charakteru masonskiego, był „Zakon Zgody” lub „Zjednoczone Zastępy”. To było bractwo założone na zasadach masonskich, w 1996, przez księcia Nassau. Książę Swartzburg-Rudolstadt założył kolejny o tej samej nazwie, który przyjął kobiety na członkinie w 1718 r., a w 1759 r. powstał kolejny w Hamburgu, gdzie kwitnie do dziś.

KONFERENCJA. W Europie, szczególnie na kontynencie, inteligentni masoni mają zwyczaj spotykać się od czasu do czasu w celu wspólnych konsultacji w sprawie interesów masonerii. Zgromadzenia te nazywają Konferencjami. W ubiegłym stuleciu najważniejszymi z nich były Kopenhaga, Hamburg i Mattisholm.

KONGRES, MASOŃSKI. Nowoczesna nazwa zespołów takich jak te opisane w poprzednim artykule.

Kongres Waszyngtonu, zwołany w 1822 roku na wezwanie kilku Wielkich Łóż, w celu rekomendacji utworzenia Wielkiej Łoży Generalnej Stanów Zjednoczonych. Wysiłek ten zakończył się niepowodzeniem.

Kongres Baltimore, zwołany w 1843 roku, miał na celu ustanowienie jednolitego systemu pracy. Być może w żadnym z poprzednich Kongresów nie było większej porażki niż w tym, ponieważ nie minął nawet rok, zanim najwybitniejsi członkowie Kongresu nie byli zgodni co do charakteru i zakresu wprowadzonych reform; a system pracy Baltimore stał się już mitem.

Drugi Kongres Baltimore, zwołany w 1847 roku, ponownie miał na celu próbę utworzenia Wielkiej Łoży Generalnej. Kongres ten posunął się nawet do przyjęcia „Konstytucji Najwyższej Wielkiej Łoży”, ale jego działania nie poparła wystarczająca liczba Wielkich Łóż, aby wprowadzić ją w życie.

Kongres Lexington, zwołany w 1853 roku w Lexington w stanie Kentucky, w celu ponownego podjęcia próby utworzenia Wielkiej Łoży Generalnej. Zaproponowano plan konstytucji, ale wystarczająca liczba Wielkich Łóż nie przystała na propozycję, aby nadać jej moc prawną.

Trzeci Kongres Paryski, zwołany na rozkaz księcia Murata w 1855 roku, w celu przeprowadzenia różnych reform w systemie masonskim. Na tym Kongresie przedstawiono dziesięć propozycji, niektóre z nich niezwykle ważne, a ich przyjęcie zalecono Wielkim Łożom świata. Spotkanie odbyło się zbyt niedawno, abyśmy mogli wyrobić sobie opinię na temat jego ostatecznych rezultatów.

Północnoamerykański Kongres Masoński, zwołany w Chicago 13 września 1859 roku na wezwanie dużej liczby prominentnych członków Bractwa, w celu zorganizowania Wielkiej Łoży Generalnej Stanów Zjednoczonych. Konwent odbył dwie sesje i przyjął artykuły konfederacji, które proponowały, aby Kongres zbierał się co trzy lata; rozpatrywał wszelkie spory, jakie mogły powstać między dwiema lub więcej lożami; konsultował się i doradzał w kwestiach prawa i jurysprudenencji masońskiej, bez prawa egzekwowania swoich dekrétów. Nie odbyła się żadna kolejna sesja; w związku z tym projekt nie przyniósł żadnych konkretnych rezultatów.

KONSEKRACJI, ELEMENTY. Ziarno, wino i oliwa to materiały używane przez masonów na cele konsekracyjne. Ziarno jest symbolem pożywienia; wino jest symbolem orzeźwienia, a oliwa jest symbolem radości. Są także emblematem pokoju, zdrowia i obfitości.

KONSEKRACJA. jest aktem uroczystego poświęcenia osoby lub rzeczy służbie Bogu. Była to jedna z najbardziej rozpowszechnionych ceremonii religijnych starożytnego świata. Ceremonie poświęcenia Łoży - jej izby są narzucone i konieczne, i powinny zostać wykonane, zanim cele masonerii będą mogły być konsekwentnie realizowane.

KONSERWATOR, WIELKI. Nazwisko urzędnika Wielkiego Wschodu Francji. Był doradcą Wielkiego Mistrza i w niektórych przypadkach potrafił powstrzymać jego działania. Nazwę tę nadano także triumwiratowi trzech Wielkich Konserwatorów Wielkiego Wschodu w 1814 r., kiedy Józef Napoleon, ówczesny Wielki Mistrz, i jego adiunkt, książę Cam Baceres, zostali wezwani ze względu na obowiązki publiczne.

KONSYSTORZ. Nazwa nadana zgromadzeniu lub organizacji masonów wyższego stopnia, zwłaszcza Dawnego i Uznanego Rytu oraz Rytu Misraim.

ŁOŻE KONSOLIDACYJNE. · Mniej więcej w połowie ubiegłego wieku duża liczba łóż szkockich, o tendencjach alchemicznych, powstały pod tą nazwą. Od nich wywodzi się jeden z najciekawszych naszych stopni masońskich.

UMOWA, SPOŁECZNA. Łoża, a raczej związek łóż dla celów dydaktycznych, założony w Paryżu około roku 1776. Uczynił on nowy układ stopni.

KONWENT. Dawniej w ten sposób określano zwołanie masońskiego zgromadzenia, obecnie zwane Kongresem. Poniżej znajdują się główne Konwenty, wymienione w porządku chronologicznym:

Konwent w Yorku. W roku 926 książę Edwin, brat króla Anglii Athelstane'a, zwołał w mieście York konwencję masońską, która pod nazwą Zgromadzenia Ogólnego przyjęła słynne konstytucje gotyckie, które są najstarszym zachowanym dokumentem masońskim. Konstytucje te zawsze były uznawane za zawierające podstawowe prawo

masonerii. Chociaż wiadomo, że transkrypcje tych konstytucji zostały sporządzone za panowania Ryszarda II, dokument ten przez długi czas był zapomniany, aż w roku 1838 odkryto jego kopię w British Museum i opublikowano przez pana Halliwell.

Pierwszy Konwent w Strasburgu, zwołany w Strasburgu w 1275 roku przez mistrza prac Edwina von Steibacha. Celem było zgromadzenie dużego zgromadzenia masonów z Niemiec, Anglii i Włoch. To właśnie na tym Konwencie niemieccy budowniczowie i architekci, naśladując swoich angielskich braci, przyjęli imię masonów i podjęli zobowiązania wierności i posłuszeństwa starożytnym prawom i przepisom Zakonu.

Pierwszy Konwent w Ratyzbonie, zwołana w 1459 roku przez Josta Dotzmgera, mistrza prac katedry w Strasburgu. Ustanowiło nowe prawa dla rządu Bractwa w Niemczech.

Drugi Konwent w Ratyzbonie, zwołany w 1464 r. przez Wielką Lożę w Strasburgu, w celu określenia względnych praw i rozwiązania istniejących trudności pomiędzy Wielkimi Lożami w Strasburgu, Kolonii, Wikunie i Bernie.

Konwent w Spire, zwołany w 1469 roku przez Wielką Lożę w Strasburgu w celu rozważenia stanu Rzemiosła i budynków w trakcie wznoszenia.

Konwent Koloński zwołany w 1535 r. przez Hermanna, biskupa Kolonii. Był to jeden z najważniejszych konwentów, jakie kiedykolwiek odbyły się, w której uczestniczyli delegaci z dziewiętnastu Wielkich Loży; zajmował się odpieraniem oszczerstw krążących wówczas przeciwko Bractwu. Rezultatem jego obrad był słynny dokument znany jako „Karta Kolońska”.

Konwent Bazylejski, zwołana przez Wielką Lożę w Strasburgu w roku 1563, głównie w celu rozwiązania pewnych trudności, które powstały w związku z prawami dwudziestu loży, które były jej podległe. Na tej Konwencji przyjęto pewne nowe przepisy.

Drugi Konwent Strasburski, zwołany przez Wielką Lożę Strasburską w roku 1564. Wydaje się, że był on jedynie kontynuacją poprzedniego w Bazylei i te same sprawy stały się przedmiotem jego rozważań.

Konwent Londyński, zwołana przez cztery Loże Londyńskie, w tawernie Apple - Tree, w lutym 1717. Jej historia jest znana wszystkim masonom amerykańskim i angielskim. Jej rezultatem było utworzenie Wielkiej Loży Anglii i organizacja instytucji w oparciu o ten system, co od tego czasu jest praktykowane w Anglii i w tym kraju.

Konwent Dubliński, zwołany przez loże dublińskie w 1730 r. w celu utworzenia Wielkiej Loży Irlandii.

Konwent w Blinburgh, zwołany w 1736 roku przez cztery loże Edynburga w celu otrzymania od Sinclaira i Roslin jego abdykacji z dziedzicznego Wielkiego Mistrza

Szkocji i wyboru Wielkiego Mistrza. Rezultatem tej konwencji był Konwent Haski, zwołany przez Łożę Królewskiej Unii w 1756 roku, a efektem było utworzenie Wielkiej Łoży Narodowej Zjednoczonych Prowincji.

Pierwszy Konwent w Jenie, zwołany w 1763 roku przez Łożę Ścisłej Obserwy, pod przewodnictwem Johnsa, masonskiego szarlatana, którego prawdziwe nazwisko brzmiało Becker. Na tej Konwencji po raz pierwszy ogłoszono doktrynę, że masoni są następcami templariuszy, co jest dogmatem szczególnie charakterystycznym dla rytu Ścisłej Obserwy.

Drugi Konwent w Jenie, zwołany w następnym roku, 1764, przez Johnsa w celu autorytatywnego ustalenia swojej doktryny o związku między templariuszem a masonerią. Empiryczny charakter Johnsa lub Beckera odkrył tu słynny baron Huude, który został potępiony, a następnie ukarany w Magdeburgu przez władze publiczne.

Konwent w Altenbergu, zwołany w 1765 r., będący kontynuacją poprzedniego. Jego rezultatem było ustanowienie Rytuału Ścisłej Obserwy i wybranie barona Hunde jako Wielkiego Mistrza.

Konwent Brunszwicki, zwołany w 1775 roku przez Ferdynanda, księcia Brunszwiku. Jego celem było dokonanie fuzji różnych rytów; ale zakończył swoje prace po sześciotygodniowej sesji, bez powodzenia.

Konwent Lyonński, zwołana w 1778 r. przez Łożę Kawalerów *bienfaisants*. Jego celem było dokonanie reformy rytuałów systemu masonskiego, ale nie wydaje się, by był obszerny pod względem środków ani skuteczny pod względem wyników.

Konwent Miłośników Prawdy, który odbył się w Paryżu w roku 1784, pod auspicjami „Łoży Zjednoczonych Przyjaciół”. Książę Brunszwiku, St. Martin i sławny Mesmer byli aktywnymi uczestnikami tej dyskusji.

Konwent Wolfenbuttel, zwołany w 1778 r. przez „księcia Brunszwiku”, jako kontynuacja konwentu, która odbył się w 1775 r., mający ten sam cel zreformowania organizacji Zakonu. Jednak po pięcioletniej sesji zakończyła swoje prace, nie uzyskując innego rezultatu niż porozumienie o zwołaniu szerszego spotkania w Wilhelmsbadzie.

Konwent w Wilhelmsbadzie, zwołany w 1782 r. Jego jawnym celem była reforma systemu masonskiego i jego wypłatanie z zagmatwanej masy rytów, którymi francuscy i niemieccy pretendenci lub entuzjaści próbowali go przytłoczyć. Na jego początku zaproponowano ważne tematy, ale żaden z nich nie został przedyskutowany, a Konwent zamknięto, nie dochodząc do żadnego innego pozytywnego ustalenia poza tym, że masoneria nie jest powiązana z templaryzmem, czyli innymi słowy, że wbrew doktrynie obrządku Ścisłej Obserwy, masoni nie są następcami templariuszy.

Konwenty w Paryżu, zwołane w latach 1785 i 1787, w chwalebnym celu wprowadzenia reformy rytuałów i omówienia ważnych punktów doktryny i historii. Oba Konwenty zamknięto po kilkumiesięcznych sesjach, nie przynosząc żadnych praktycznych rezultatów. Z powyższych list wynika, że duża liczba odbytych konwencji i kongresów masonskich przyniosła niewielki lub żaden skutek. Jednakże inne z nich, na przykład te z Yorku, Kolonii, Londynu i kilku innych, z pewnością pozostawiły po sobie ślad i nie możemy, naszym zdaniem, wątpić, że ogólny Konwent Masonów z całego świata, skupiający się wyłącznie na wielkim celu masonskiej reformy i kierowany duchem kompromisu, mogliby przynieść nieobliczalne korzyści obecnym interesom instytucji.

ZWOŁANIE. Posiedzenia Kapituł Królewskiego Sklepienia oraz Rad Mistrzów Królewskich i Wybranych nazywane są Konwokacjami. Termin ten stosuje się do kilku organów wyższych stopni.

CORNUCOPIA, CZYLI RÓG OBFITOŚCI. Źródło, według starożytnych poetów, każdej wszelkiej ziemskiej obfitości. W systemie masonskim jest to symbol radości, pokoju i obfitości. Jest to oficjalny klejnot Stewardów Łoży.

KORESPONDENCJA. Komunikacja między lożami. Obowiązkiem jest zwykle zajmuje się przydzielony urzędnik zwany Sekretarzem Korespondentem. W masonskich Wielkich ciałach tym kieruje komitet.

KORYBANCY. Kapłani, którzy mieli wywodzić swoje pochodzenie od Korybasa, który ich wyznaczył do pełnienia posługi religijnej wobec jego matki, Bogini Kybele, na Krecie i Frygii. Ceremonie bardzo przypominały te z Kabiri.

KOTYS, MISTERIA. Cotys była boginią czczoną przez w Koryncie i Chios. Jej misteria sprawowano nocą.

RADA. Nazwa nadawana zgromadzeniom wielu wyższych stopni masonerii, jak „Rada Królewskich i Wybranych Mistrzów; Rada Trójcy” itp.

KUZYNI, DOBRZY, COLLIER. Stary ryt, który rozkwitł w zachodniej części Francji. Ich księga praw, rytuały i katechizm, były mieszaniną idei religijnych i mistycznych.

KREOWANY. W zakonach rycerskich mówi się, że odbiorca tytułu rycerskiego jest „kreowany”. Termin ten jest używany w odniesieniu do stopni Czerwonego Krzyża, Templariuszy i Rycerzy Maltańskich.

KREDO. Artykuły wiary. „Credo” masona jest proste. Jest to wiara w Boga, „w którym żyjemy i poruszamy się i będziemy”.

SKRZYŻOWANE NOGI. Zawsze przedstawiane są wizerunki na grobowcach starożytnych templariuszy ze skrzyżowanymi nogami, nawiązując do ich charakteru jako Rycerzy Krzyża. W konsekwencji, kiedy w XVI wieku niektórzy templariusze w Szkocji dołączyli do loży masonskiej w Stirling, nazywano ich masonami ze skrzyżowanymi nogami.

WRONA. Narzędzie żelazne używane do podnoszenia ciężkich substancji. Stosowany jako symbol u Królewskiego Sklepienia.

KORONY, KSIĘŻNICZKI. System masonerii adopcyjnej, który pojawił się w Saksonii w 1770 r., kwitł przez krótki czas, a następnie wymarł.

CULDEES. Zakon, który w pewnym okresie miał placówki w niemal każdej części Wielkiej Brytanii i Irlandii. Niektórzy wywodzą tę nazwę od łacińskiego kultora Dai, czciciela Boga. Inni jednak uważają, że mogą prześledzić jego pochodzenie od gaelickiego *kyldee*, od *cylle* – komórka i *dee* – dom, czyli budynek złożony z komórek. Byli bardzo prześladowani i żyli w możliwie największym wycofaniu. A ich społeczność osiedliła się w Yorku i została tam odnaleziona przez króla Athelstane'a po jego powrocie ze Szkocji w 936 roku. Są opisywani jako święci mężowie - „*viros san tre vitre et conversaiones honestoe dictos adhunc Calideas*”. Fessler uważa, że odkrył powiązanie między nimi a budowlaniczymi korporacjami Wielkiej Brytanii i tym samym sprowadza je do kategorii społeczeństw masonskich.

D.

DAKTYLI. Kapłani Kybele we Frygii; tak zwani, ponieważ było ich pięć, a zatem odpowiadali z liczbie palców, od których pochodzi nazwa. Im przypisuje się odkrycie sztukę wytapiania żelaza za pomocą ognia. Ich ceremonie były podobne do ceremonii Korybantów i Kuretów, innych kapłanów tej samej Bogini we Frygii i na Krecie. Wydaje się, że pierwotnie było ich trzech: Celmia (huta), Damnameneus (młot) i Acmon (kowadło). Ich liczba później wzrosła do pięciu, dziesięciu (mężczyzn i kobiet), pięćdziesięciu dwóch, i stu.

DADUCHI Kapłani Ceres, którzy podczas świąt i ofiar tej Bogini biegali po świątyni z zapalonymi pochodniami, przekazując je z rąk do rąk, aż obeszlą wszystkich.

PODIUM. Platforma lub podniesiona podłoga na wschodzie, na której siedzi przewodniczący. W Łoży do podwyższenia należy dojść po trzech stopniach; w Królewskim Sklepieniu po siedmiu.

DIAKONI. Na liście konstytucyjnej znajduje się dwóch urzędników znanych jako starszy diakon i młodszy diakon. Do ich obowiązków należy ogólny nadzór nad bezpieczeństwem Łoży; wprowadzenie wybitnych gości i nieznanym; asystowanie w ceremoniach Zakonu; nieść wiadomości o Łoży i dopilnować, aby każdemu członkowi zapewniono odpowiednie zakwaterowanie. SD powinien zostać wyznaczony przez Czcigodnego, a JD przez I Dozorcę, ponieważ są to specjaliści posłańcy tych dwóch urzędników. Nie ma żadnej wiedzy o tych urzędnikach masonerii w tym kraju przed 1777 rokiem, i jeszcze niedawno w Anglii..

ŚMIERĆ. Wydarzenie w życiu człowieka, które oznacza przejście od tego, co materialne i widzialne do tego, co światem niewidzialnym i duchowym. Tak naprawdę nie ma czegoś takiego jak śmierć - jest to po prostu postęp, czyli zmiana sposobu istnienia. Starożytni bardziej niż współcześni wierzyli w nieśmiertelność. W ich przypadku nieśmiertelność była faktem nie ulegającym wątpliwości; w związku z tym cała literatura dawnych pogan zajmuje się głównie strasznymi misteriami wieczności. Niezmiennie przedstawia ona przyszłe życie jako. ciąg dalszy.* W misteriach, a także w masonerii śmierć ma znaczenie symboliczne. Oznacza koniec profańskiego, błędnego życia – życia w głupocie i ignorancji – oraz wprowadzenie do życia w cnocie i do przyjemności wynikających z wiedzy, innymi słowy, do wyższej sfery doskonałości intelektualnej i moralnej, która jest wynikiem tych trudów i prób, które mają charakter symboliczny reprezentowany w inicjacji.

* Doktor Oliver pozwolił sobie na powtórzenie twierdzeń ignoranckich i uprzedzonych umysłów w swoim artykule na ten temat. Obaj autorzy, do których się odnosi i z których cytuję, szczerze wierzyli w nieśmiertelność. Te cytaty są zniekształconymi fragmentami.

DEBATA. Wymiana zdań czy wojna na słowa. Masoneria zabrania wszelkich niewłaściwych debat w Łoży, tj. dyskusji na temat tych idei, które dzielą ludzi na sekty religijne i polityczne. Dążąc do harmonii i zgody społecznej, nie toleruje żadnych praktyk, które zniszczyłyby jej cel. Braterskie debaty na tematy literackie, naukowe i filozoficzne są zawsze w porządku w loży masonskiej, gdy zmierzają do doskonalenia braci.

DEKALOG. Dziesięć przykazań, czyli przykazań przekazanych przez Boga Mojżeszowi na górze Synaj. Są wyryte na dwóch kamiennych tablicach i są ważnymi symbolami podczas ceremonii w stopniu Królewskiego Sklepienia.

DZIEKAN. Oficer honorowy w systemie Templariuszy barona Hunde. W przypadku braku Wielkiego Mistrza i Przeora, przewodniczy jako szef Kapituły. Kiedy na stanowisku Wielkiego Mistrza zwolnia się wakat, jest on jednym z czterech wikariuszy zarządzających prowincją.

DELTA. Nazwa czwartej litery alfabetu greckiego. W formie jest to trójkąt (:::), i był uważany przez starożytnych Egipcjan za symbol ognia, a także Boga. W systemie szkockim i francuskim, a także templariuszy, trójkąt lub delta jest symbolem Niewypowiedzianego Imienia.

DEMIURG. *Rzemieślnik*. Imię nadane w kosmogonii gnostyków twórcy lub twórcy świata zmysłów. Został pomyślany jako archont, czyli wódz najniższego rzędu duchów lub eonów pleromy; miesząc się z chaosem, stworzył w nim cielesny, ożywiony świat. Stworzył człowieka, ale mógł mu przekazać jedynie swoją słabą zasadę, psychikę, czyli duszę zmysłową; dlatego najwyższy, naprawdę dobry Bóg dodał boską rozumną duszę, czyli pneumę. Jednak moc zła w materialnym ciele i wrogi wpływ zaledwie zmysłowego demiurga uniemożliwiły rozwój tego wyższego elementu. Demiurg, uważający się za Boga najwyższego, nie mógł doprowadzić swoich stworzeń do poznania Boskości; jako Jehowa Żydów, niech będzie im dany niedoskonałe prawo Mojżesza, które obiecywało jedynie szczęście zmysłowe, a nawet to nieosiągalne; a przeciwko duchom hyle, czyli świata materii, wysłał jedynie psychicznego, a zatem bezsilnego Mesjasza.

DEPUTACJA ŁÓŻ. Zgromadzenia złożone z delegacji z kilku łóż, które spotykają się na celu osiągnięcia jakiegoś wspólnego celu uznanego za ważny dla interesów wszystkich zainteresowanych. Łoże te dawały inteligentnym masonom możliwość wymiany myśli, a w ubiegłym stuleciu były przydatne w oczyszczaniu instytucji z wielu obcych jej zwyczajów i praktyk. Uważamy, że nie są znane w Stanach Zjednoczonych.

ZASTĘPCA. Urzędnik wyznaczony przez Wielkiego Mistrza do reprezentowania go w określonym okręgu masonskim. W Stanach Zjednoczonych nosi tytuł Zastępcy Wielkiego Mistrza Okręgowego.

DEUS MEUMQUE JUS. *Bóg i moje prawo*. Motto Rady Najwyższej 33 stopnia RSDU.

DEWIZA. Odnaka w heraldyce wywodząca się od starego francuskiego słowa *deviser* oznaczającego rozmawiać, mówić poufale; prawdopodobnie tak - nazywany, ponieważ symbol połączony ze słowem lub słowami opisuje bardziej graficznie i dobitnie to, co jest pożądane, niż jakikolwiek inny wynalazek. Dewiza jest zatem malowaną metaforą i jest używane na sztandarach, pieczęciach, medalach, tarczach, herbach itp. Prawie każdy stopień w masonerii ma swoje oznaczenie, jak *Adhuc Stat, Deus Meumque Jus* itp. Wszystkie zakony rycerskie mają swoje dewizy – francuski Zakon Gwiazdy, założony w 1351 roku, miał gwiazdę z napisem: „*Wskazują królom drogę do gwiazd*”.

DIEU LE VEUT (francuskie). *Bóg tego chce*. Bitwny okrzyk krzyżowców i na jego wzór powszechne wyrażenie w systemie Rycerzy Templariuszy.

DIGNITAIRES (francuskie). *Dygnitarze*. We francuskich lożach pierwszych pięciu urzędników tak się nazywa, a w Wielkiej Loży tych samych nazywa się Wielkimi Dostojnikami.

DYMISJA. Od łacińskiego *dimitto*, aby pozwolić odejść. Akt wykluczenia z członkostwa. Usunięcie masona z jego loży nie anuluje jego masonskich zobowiązań wobec Zakonu. Nadal podlega imperatywnemu prawu – *raz mason, zawsze mason*.

DIONIZYJSCY, ARCHITEKCI. Kapłani Bachusa, zwanego także Dionizosem. Zdobywszy biegłość w nauce o architekturze, założyli zakon budowniczych Sidouian, na znaczny okres przed czasami Dawida, króla Turael. Z tego stowarzyszenia, które zbudowało Świątynię Salomona, wyrosły rzymskie kolegia architektów, a one z kolei dała początek średniowiecznym korporacjom budowlanym, z których wywodzi się obecny porządek masonerii. Zatem stowarzyszenie budowniczych dionizyjskich jest ogniwem łączącym współczesną masonierię i starożytne misteria.

DIONIZYJSKIE, MISTERIA. Wydaje się, że ceremonie tego zakonu mistagogów były mieszaniną rytuałów misterii egipskich i Cabriri. Rytuał masonerii zachowuje w swoim centralnym kręgu wiodące cechy instytucji dionizyjskiej. Hiram i Dionizos, czyli Bachus, to imiona reprezentujące i ilustrujące w swojej historii i doświadczeniu te same idee. Inicjacja była symbolicznym postępem, od ciemnej, martwej i lodowatej Północy do świetlistego Wschodu – pielgrzymka

„Przez ciemność strach i dziki strach.

I okropności przerażające,

Do sanktuarium Bachusa, gdzie łagodna wspaniałość

wokół „przyjętego” upadku.”

Nauczanie moralne tych misterii było takie samo jak nauczanie misterii Izdy, *które zob.*

DYPLOM. Z greckiego *diptoo*, składał się; dosłownie list złożony, ale tylko raz. Oznacza dokument podpisany i opieczętowany, przyznający jego posiadaczowi określone prawa i przywileje. W masonerii oznaczałoby to zaświadczenie o członkostwie i dobrej reputacji wydawane przez lożę swoim członkom, do wykorzystania przez nich podczas podróży wśród obcych. Dokumenty te są w modzie od 1663 roku i w niektórych jurysdykcjach podróżujący bracia, którzy są obcymi, nie mogą odwiedzać loż, jeśli nie zostali w niego wyposażeni. Jednakże duża grupa masonów niechętnie traktuje przedstawienie dyplomu jako warunek konieczny przyjęcia do Loży w charakterze gościa.

SZTYLET LUB PUGINAŁ. Cecha ubioru lub kostiumu członków stopnia Wybranych – 4. stopnia obrządku francuskiego – i rycerzy Kadosz – 30. stopnia RSDU.

DYSKALCECJA. Obnażanie lub czynienie bosymi stóp jako akt czci wobec religii. Ten zwyczaj wydaje się być powszechne wśród starożytnych narodów i jest co najmniej tak stare, jak czasy Mojżesza; bo powiedziano: [Ks. Wyjścia. III. 5], że anioł Pański zawołał do Mojżesza z płonącego krzewu. „Nie zbliżaj się tu, zdejmij buty z nóg, bo miejsce, na którym stoisz, jest ziemią świętą”. Jednak wśród wszystkich narodów zwyczaj ten był przestrzegany jako akt czci i oznaka pokory. Nawet wśród chrześcijan praktyka ta dominuje. Biskup etiopski, poseł króla Abisynia do Jana III w Portugalii jest przedstawiona jako mówiący: „*Non datur nobis potestas adeundi templum nisi nudibus pedibus*”, tj. „Nie jest nam dana moc ani przywilej wejścia do świątyni, jeśli nie będziemy chodzić z bosymi stopami”.

DISCIPLINA ARCANA. Nazwa nadana tajemnym rytuałom i praktykom pierwszego Kościoła chrześcijańskiego. Ledwie uczniowie Chrystusa uformowali się w braterstwo, już instynkt samozachowawczy zmusił ich do wycofania się w tajemnice i otoczenie siebie i całego swego postępowania zasłoną tajemnicy. Starożytne dokumenty znane jako „Konstytucje i Kanony Apostolskie” często mówią o *Disciplina Arcana*, czyli tajnej dyscyplinie najstarszego kościoła. Ireneusz, Tertulian, Olemens, Orygenes i Grzegorz z Nyssy również dostarczają licznych dowodów na to, że prymitywny kościół był tajnym społeczeństwem. Rzeczywiście, ta osobliwa organizacja była tak dobrze znana, że prawie wszyscy starożytni pisarze, chrześcijańscy i pogańscy, zauważyli ten fakt. Lucian z Samosaty mówi o Chrystusie jako o magiku, który ustanowił nowe misteria. Pliniusz informuje nas również, że chrześcijanie byli prześladowani za panowania Trajana nie z powodu swojej religii, ale jako tajne stowarzyszenie, zgodnie z ogólnym prawem imperium, które zabraniało wszelkich „tajnych stowarzyszeń”. Arkana prymitywnych uczniów składały się z czterech kręgów, które neofita miał przemierzyć, zanim mogli uczestniczyć w najświętszych tajemnicach Kościoła. Centralne światło prawdy świeciło w całej okazałości tylko na tych, którzy osiągnęli najwyższy stopień. Nosili tytuły: 1. *Oi pistoi*, Wierny; 2. *Photizomenoi*, Oświeceni; 3. *Memue menoi*, Wtajemniczony;

4. *Teleioumenoi*, Doskonały. W związku z tym często używane są określenia *mustai* i *musta gogetoi*, a w skrócie cała frazeologia, której używają pisarze profańscy, opisując wtajemniczenie w swoje misteria. W rzeczywistości samo prawo do chrztu ma oczywisty związek, jak przedstawia to Cyryl Jerozolimski, z inicjacyjnymi rytami Isis, Eleusis, Samotraka i Frygia.*

GOŁEBIA, RYCERZE I DAMY. Rodzaj masonerii adopcyjnej lub androgynalnej, która pojawiła się w Francji, A.D. 1784.

SMOKA, RYCERZE. Stopień Rycerzy Templariuszy, który był popularny w Strasburgu, Lyonie, i Bordeaux od 1766 do 1783. Miało on historię i szyfr o szczególnym charakterze.

DRUIDOWIE. Zakon kapłanów przypominający braminów z Indii, którego główna siedziba znajdowała się w Wielkiej Brytanii. Wydaje się, że nazwa pochodzi od greckiego *drus* – dąb lub od *derw*, celtyckiego słowa oznaczającego to samo drzewo, które darzyli najwyższym szacunkiem, jako symbol mądrości i siły. Podzielono ich na trzy kasty. 1. Ci, którzy byli szczególnie kapłanami i kierowali kultem publicznym. 2. Prorocy, którzy przepowiadali przyszłe wydarzenia. 3. Vates, święci śpiewacy, bardowie lub poeci. Według Juliusza Cezara byli to uczeni i filozofowie Galów i Celtów, posiadający wielką władzę także w rządzie państwa. Powierzano im naukę ludu – z wyjątkiem sztuki wojennej. Ich nauki często były przekazywane wierszem i miały podwójne znaczenie. Wierzyli w nieśmiertelność człowieka, w wędrówkę dusz i przywrócenie wszystkim czystości i szczęścia. Ich cześć dla pasożytniczej rośliny – - jemioli równa się niemal czci. O określonej porze roku Arcydruid wspinał się na dąb, na którym zwykle ją znajdował, i wycinał złotym nożem. Była to najświętsza rzecz w przyrodzie i panaceum na każdą chorobę. Ich świątynie i ołtarze były zbudowane z nieociosanych kamieni, a te pierwsze nie miały dachów ani przykrycia. Ich ceremonie były symboliczne, co doprowadziło niektórych pisarzy, jak Lawrie, Preston, Hutchinson i Oliver, do dostrzeżenia związku między nimi a masonerią.

NALEŻYTA FORMA. Kiedy zostaje utworzona loża i zainstalowani są jej urzędnicy lub jakakolwiek służba masońska jest wykonywana, takie jak układanie kamienia węgielnego, poświęcanie sal, przez Wielkiego Mistrza i jego urzędników, mówi się, że odbywa się to w obszernej formie; jeśli przez zastępców Wielkiego Mistrza, mówi się, że zostało to zrobione w należytej formie.

NALEŻYTA STRAŻ. Uczy każdego brata czuwania nad jego słowami, czynami i myślami i nieustannie ostrzega go, aby pamiętał o swoich uroczystych obowiązkach i nigdy nie zapominał o karze za złamanie ślubów i sprofanowaną wiarę.

* Cyryl, Hierosol, Catechb, Mvstagog, 5, ci seq, et Jamison, Manners of Primitive CliriKtinns.

E.

ORZEŁ, RYCERZ AMERYKAŃSKI. Stopień quasi-wojskowy w Teksasie i zachodnich stanach.

ORZEŁ, RYCERZ CZERNI. Nazwa zakonu pruskiego założonego w 1701 roku; także z 38 stopień Rytu z Misraim, 66 stopień Kapituły Metropolitalnej Francji i 27 stopień pierwotnego rytu szkockiego.

ORZEŁ, RYCERZ CZERWIENI. Tytuł we francuskim *Ordre de la Fromrite*.

GWIAZDY WSCHODNIEJ, ZAKON. Amerykański adopcyjny system masonerii. Do naszego kraju została sprowadzona w 1778 roku i od tego czasu wzięło w niej udział tysiące osób w ceremoniach. Teoria Zakonu Gwiazdy Wschodniej opiera się na Piśmie Świętym. Wybiera się, adoptuje i umieszcza pod ochroną masońską pięć wybitnych postaci kobiecych, ilustrujących wiele cnót masońskich. Jej obowiązki opierają się na honorze płci żeńskiej i opierają się na zasadach równości i sprawiedliwości. Uprawnionymi do otrzymania stopni są mistrzowie masoni, ich żony, wdowy, siostry i córki.

[*Patrz masoneria adopcyjna*]

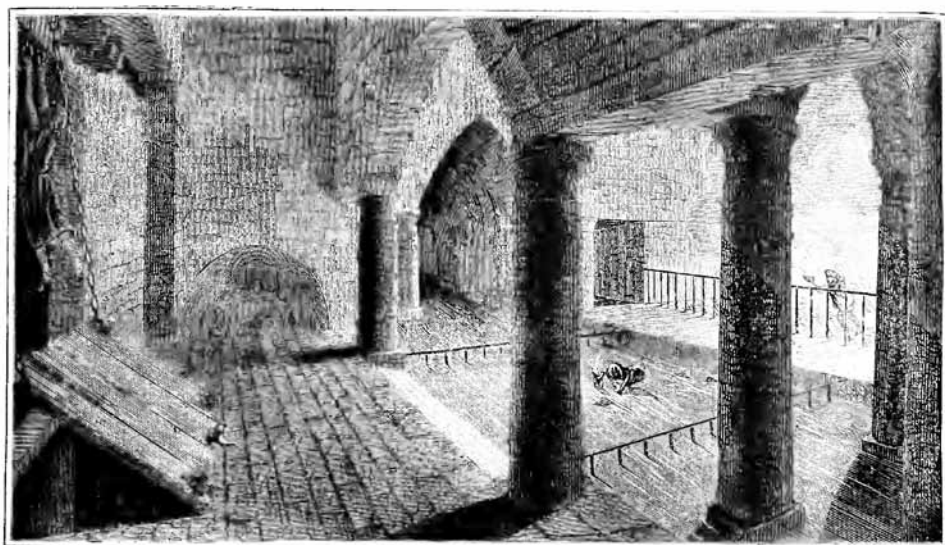

EKLEKTYCZNA MASONERIA. Wkrótce po konwencji w Wilhelmsbad w 1782 r. niektórzy niemieccy masoni ze słynnym baronem Knigge na czele wpadli na pomysł takiej reformy systemu stopni, która ograniczyłaby masonerię w jej pierwotnym i prawowitym charakterze do trzech symbolicznych stopni, regulowane przez angielską konstytucję z 1721 r., i w ten sposób uciec przed tyrańską uzurpacją Kręgów Ścisłej Obserwy. Łoże jednak, zgodnie z tym planem, mogły wybierać lub wybierać którykolwiek z wyższych stopni i pracować na nich jako swego rodzaju rozrywka lub rekreacja. Wynalazek ten nie odniósł oczekiwanego sukcesu i prawie zniknął. Nigdy nie został wprowadzony do Stanów Zjednoczonych.

ECOSSAIS (francuski), *szkocki*. Termin odnoszący się do obrządku starożytnego i uznanego oraz nazwa piątego stopnia systemu francuskiego. System ten ma bardzo ciekawą historię i w różnych okresach propagował prawie sto stopni, a za ich pośrednictwem ich twórcy propagowali wszelkiego rodzaju idee i teorie o charakterze mistycznym. Jednakże stopnie apokryficzne zostały stopniowo odrzucone.

EGIPSKIE MISTERIA. Według Herodota tajna instytucja Izydy, z cudownymi misteriami i ceremoniami, pojawiły się jednocześnie z organizacją społeczeństwa egipskiego i narodzinami cywilizacji egipskiej. Początkowo inicjacja w te misteria była

prawdopodobnie po prostu mistycznym dramatem, przedstawiającym postęp człowieka od stanu barbarzyńskiego do cywilizowanego, jego wejście i zmagania przez mrok i trud w kierunku najwyższej doskonałości, czy to w czasie, czy w wieczności. Widać to w hieroglificznym przedstawieniu wyroku Amenti. Jest to obraz ciężkiej próby, jakiej poddawany był kandydat w ramach przygotowań do inicjacji. Sama ceremonia inicjacji była przejściem przez mrok i grozę oraz wszelkie możliwe śmiertelne horrory do scen nieopisanego piękna i chwały. Główna siedziba tych misterii znajdowała się w Memfis. Były dwójakiego rodzaju – Większe i Mniejsze; pierwsze nauczane przez kapłanów Ozyrysa i Serapisa, te drugie przez kapłanów Izdy. Od kandydata wymagano przedstawienia dowodów czystego i moralnego życia, potwierdzających, że nadaje się do przyjęcia lub wpisu. Kiedy te warunki zostały spełnione, miał obowiązek spędzić tydzień w samotności i medytacji, powstrzymać się od wszelkich nieczystych czynów, ograniczyć się do lekkiej diety i oczyścić ciało poprzez częste ablucje i umartwianie ciała. Tak przygotowany kandydat otrzymał rozkaz wejścia do piramidy w nocy, gdzie musiał zejść na rękach i kolanach przez wąskie przejście po schodach, aż dotarł do otworu przypominającego jaskinię, przez który przeszedł, aby przeczołgać się do innej podziemnej jaskini, na której ścianach widnieją wyryte następujące słowa: „Śmiertelnik, który będzie podróżował tą drogą samotnie, bez wahania i bez oglądania się za siebie, zostanie oczyszczony przez ogień, przez wodę i powietrze, a jeśli uda mu się pokonać strach przed śmiercią, wyłoni się z łona ziemi; ponownie zobaczy światło i zażąda prawa do przygotowania swojej duszy na przyjęcie tajemnic wielkiej Bogini Izdy.“ W tym samym czasie trzech kapłanów, przebranych w maski przypominające głowy szakali i uzbrojonych w miecze, próbowało go przestraszyć, najpierw swoim wyglądem i hałasem, a następnie później, wymieniając niebezpieczeństwa, które czekały go w podróży. Jeśli odwaga go tu nie zawiodła, pozwolono mu przejść do Sali Ognia. Była to duża izba wyłożona płonącymi materiałami, a podłoga była pomalowana na intensywny kolor płomienia; była tak wąskie, że nie zapewniała mu wystarczająco dużo miejsca, aby mógł się poruszać. Przez tę salę musiał przejść z największą prędkością, aby uniknąć skutków ognia, pokonując tę trudność, napotykał szeroki kanał zasilany wodami Nilu, musiał przepłynąć przez ten strumień z małą lampą, która zapewniała mu całe dostępne światło. Dotarłszy do przeciwnej strony, znajdował wąskie przejście prowadzące do przystani o powierzchni około sześciu stóp kwadratowych, której podłoga była ruchoma dzięki mechanizmowi znajdującemu się pod spodem. Po obu stronach znajdowały się ściany z nieobrobionego kamienia, a za nimi znajdowały się metalowe koła. Z przodu znajdowała się brama z kości słoniowej, otwierająca do wewnątrz i uniemożliwiająca dalsze przejście. Próbuując obrócić dwa duże pierścienie przymocowane do drzwi, w nadziei

na kontynuację podróży, wprawia koła w ruch, dając niesamowity i oszałamiający efekt, podłoga zapada się, pozostawiając go zawieszzonego na ramionach nad pozornie głęboką otchłanią, z której wychodził gwałtowny i przenikliwy prąd zimnego powietrza, tak że lampa gaśnie, a on pozostaje w zupełnej ciemności. W tym procesie próby, jak widać, kandydat był wystawiony na działanie czterech wielkich oczyszczających żywiołów - Ziemi, Ognia, Wody i Powietrza. Po tym, jak ryzyko upadku w nieznaną głębię trwało przez chwilę lub dwie, podłoga powraca do pierwotnej pozycji, koła przestają się obracać, a drzwi z kości słoniowej otwierają się, odsłaniając sanktuarium Izydy, oświetlone blaskiem światła, gdzie kapłani tej bogini byli zgromadzeni w dwóch szeregach, ubrani w ceremonialne stroje i niosący tajemnicze symbole Zakonu, śpiewając hymny na cześć ich boskości, którzy witają go i gratulują mu odwagi i uniknięcia niebezpieczeństw, które go otaczały. Wejście do sanktuarium zostało zbudowane w cokole potrójnego posągu Izydy, Ozrysa i Horusa; a ściany zdobiły różne figury alegoryczne, symbole egipskich misteriów, wśród których szczególnie widoczne były: 1. Wąż trzymający jajo z pyska; symbol stworzenia wszystkiego przez ciepło słońca. 2. Wąż zwinięty w krąg, trzymający ogon w pysku; aluzja do wieczności i nieprzerwanego obrotu słońca. 3. Podwójne tau, która miała reprezentować aktywną i pasywną moc natury w powstawaniu wszystkich rzeczy. Tam kazano mu uklęknąć przed ołtarzem i zażądano od niego wypowiedzenia następującego uroczystego zobowiązania: „Przysięgam, że nigdy nie wyjawię żadnej niewtajemniczonej osobie rzeczy, które widziałem w tym sanktuarium, ani żadnych tajemnic, które zostały mi przeka-

zane lub zostaną mi przekazane. Wzywam wszystkie bóstwa ziemi, nieba i piekielnych krain, aby były świadkami tej przysięgi; i ufam, że ich zemsta spadnie na moją głowę, jeśli kiedykolwiek stanę się tak podłym i krzywoprzysięskim złoczyńcą”. Następnie przetrzymywano go przez kilka miesięcy w świątyni, gdzie czekały na niego różnego rodzaju próby moralne. Celem tych prób było wydobywanie wszystkich cech jego charakteru i sprawdzenie jego przydatności do powołania. Po przejściu tej próby nastąpiło to, co nazwano jego Objawieniem. Składało się ono z szeregu ceremonii, którym nowicjusz podlegał przez dwanaście dni. Poświęcono go Ozyrysowi, Izydzie i Horusowi, a ozdobiono dwunastoma konsekrowanymi szarfami (stoke) i płaszczem olimpijskim. Szarfy te były haftowane znakami zodiaku, a płaszcz postaciami symbolizującymi gwiaździste niebo jako siedzibę bogów i szczęśliwych duchów. Na jego głowę nałożono wieniec z liści palmowych, a w rękę trzymał płonącą pochodnię. Tak przygotowany, ponownie zaprowadzono go do ołtarza, gdzie odnowił przysięgę. Nadszedł czas, kiedy miał prawo ukazać się przed ludem jako zwycięzca i w tym celu przygotowano dla niego uroczystą procesję, zwaną Marszem Triumfalnym Tajemniczonych, którą ogłaszali heroldowie w każdej dzielnicy miasta. Rankiem dnia wyznaczonego na ceremonię kapłani zebrali się w świątyni, gdzie wystawiono najcenniejsze skarby należące do sanktuarium, i udali się do kaplicy Izdy, aby złożyć ofiarę bogini, okrytą zasłoną z białego jedwabiu, haftowaną złotymi hieroglifami, a następnie ukrytą pod czarną gazą. Po złożeniu ofiary procesja opuściła świątynię i ruszyła na zachód. Najpierw w orszaku jechał wizerunek Izdy siedzącej na triumfalnym wozie ciągniętym przez sześć białych koni, obok którego szli kapłani w kolejności odpowiadającej ich pozycji, ubrani w najwspanialsze szaty i niosący święte symbole, naczynia świątynne, księgi Thota oraz świętą tablicę Izdy, która była srebrną płytą z wyrytymi na niej hieroglifami odnoszącymi się do tajemnic tej bogini. Za kapłanami podążali wszyscy rodzimi i zagraniczni adepci, ubrani w białe lniane szaty. Nowo inicjowani kroczyli pośród nich, wyróżniali się białym welonem, który sięgał od głowy aż do ramion. Wszystkie domy na ulicach, przez które przechodziła procesja, były udekorowane jak na uroczystości. Kwiaty i pachnidła były wszędzie rzucane na osobę nowicjusz, a jego przybycie witano okrzykami radości. Po powrocie do świątyni posadzono go na podwyższonym tronie, przed którym natychmiast opadała kurtyna. Podczas gdy kapłani w przerwie śpiewali hymny na cześć bogini, zrzucał on swój świąteczny strój i wkładał białą lnianą szatę, którą odtąd miał nosić. Kurtyna została teraz ponownie podniesiona, a ponowny okrzyk widzów powitał go jako adepta. Ceremonie kończyły się festynem, który trwał trzy dni, podczas którego nowo mianowany brat zajmował miejsce honorowe. W późniejszym okresie misteria zostały rozszerzone o wprowadzenie tragedii Ozyrysa. Ceremonia składała się z obrzędów pogrzebowych, wyrażających

najdzikszy żal z powodu jego śmierci; Poszukiwanie jego ciała, które w końcu zostało odnalezione, powrót Ozyrysa do życia i zniszczenie Tyfona, jego zabójcy. Ozyrys był symbolem prawdy lub dobra; Tyfon błędu lub zła – zabójstwo Ozyrysa oznaczało tymczasowe podporządkowanie cnoty, a jego zmartwychwstanie ostateczny triumf dobra. To właśnie było źródłem wszystkich greckich obrzędów, które symbolizują śmierć i zmartwychwstanie, a których główne cechy utrwalono w legendzie sydońskich budowniczych. Misteria te wywarły potężny wpływ na umysł Egipcjan. Nadały jedność egipskiemu charakterowi, spójność ich religijnym instytucjom, stabilność ich instytucjom politycznym oraz wigor i bezpośredniość w dążeniach do filozofii, nauki i sztuki.

WYBRANY PERIGNAN. Stopień francuskiego rytu, prawie identyczny ze stopniami Wybranych Rycerzy z Dziewięciu i Znakomitych Wybranych z Piętnastu, w dawnym i uznanym rycie.

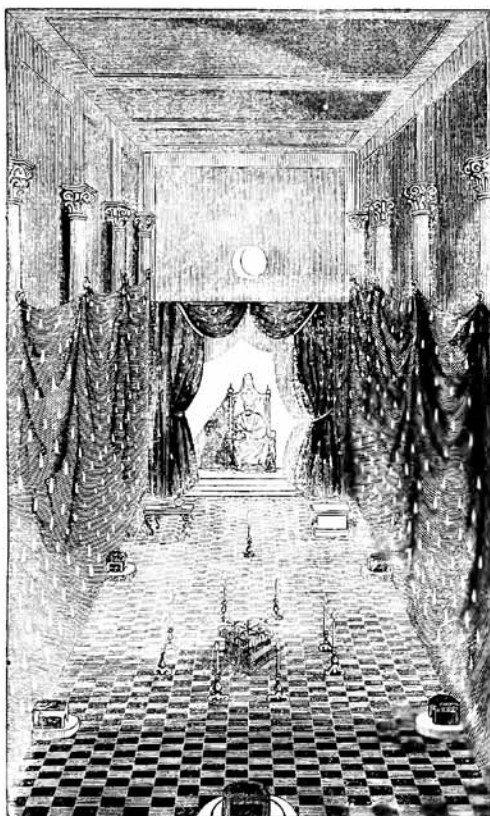
WYBRANIEC PRAWDY, LUB ŁOŻA DOSKONAŁEJ UNII. – taką nazwę nadano rytowi przyjętemu w Łoży Doskonałej Jedności w Rennes we Francji około 1779 roku i przez pewien czas rozszerzonemu na inne miasta. Celem systemu było odrzucenie stopni templariuszy i wszystkiego, co dotyczyło magii, alchemii i kabały. Podzielono go na trzy klasy, które zawierały czternaście stopni; pierwsza klasa składająca się z ucznia, czeladnika, mistrza i doskonałego mistrza; druga to, Wybrany z Dziewięciu, Wybrany z Piętnastu, Mistrz Wybrany, Mniejszy Architekt, Drugi Architekt, Wielki Architekt, Rycerz Wschodu, Różokrzyżowiec; oraz trzecia klasa, Rycerz Adept i Wybrany Prawdy. Ten rytuał stał się łatwiejszy do wykonania.

WYBRANA. Nazwa piątego stopnia Zakonu Gwiazdy Wschodniej. Była damą o wysokiej reputacji w Judei i ilustruje masońskie cechy dobroczynności i gościnności w amerykańskim obrządku adopcijnym.

WYBRANI KOHENI. Rytuał „wybranego Kohena” lub „kapłana” został założony w pewnym czasie między 1754 a 1760 rokiem przez Martinezę Paschalis, został wprowadzony do łóż w Bordeaux, Marsylii i Tuluzie. O jego zasadach niewiele wiadomo, ale mówi się, że stopnie zostały podzielone na dwie klasy; W pierwszym z nich symbolizowało to upadek człowieka, utratę cnoty i szczęścia, a w drugim jego ostateczne odrodzenie. Składał się z dziewięciu stopni: Uczeń, Czeladnik, Mistrz, Wielki Elekt, Uczeń Cohen, Czeladnik Cohen, Mistrz Cohen, Wielki Architekt i Kawaler Komandor. Clavel mówi nam, że ten obrządek był dość popularny wśród paryskich literatów przez krótki czas, ale obecnie przestał istnieć.

WYBRANI RYCERZE Z DZIEWIĘCIU. Nazywani przez Francuzów „Mistrzem Wybranym z Dziewięciu”. Ciało to tzw Kapituła. Urzędnik przewodniczący reprezentuje króla Salomona i nosi tytuł „Po trzykroć wspaniały”, izba reprezentuje salę audiencyjną króla Salomona; oświetla go dziewięć światel żółtego wosku.

Fartuch jest wykonany z białej skóry jagnięcej, nakrapianej na czerwono, z czarną podszewką i obramowaniem. Na klapie namalowane lub wyhaftowane jest ramię trzymające sztylet; a pośrodku fartucha ramię trzymające zakrwawioną głowę za włosy. Szarfa to szeroka, czarna wstęga, noszona od prawego ramienia do lewego biodra. Na jej dolnym końcu znajduje się dziewięć czerwonych rozet, po cztery z każdej strony i jedna na dole; a na końcu szarfy wisi klejnot, którym jest sztylet, jego rękojeść jest ze złota, a ostrze ze srebra. Celem tego stopnia jest ukazanie sposobu, w jaki pewien pracownik, który w celu przedwczesnego i niewłaściwego zdobycia wiedzy wyższego stopnia, dopuścił się okropnego czynu nikczemnego, został ukarany. Jest przykładem prawdziwości maksymy, że kara za przestępstwo, choć czasami powolna, jest zawsze pewna; i upomina nas, na podstawie okoliczności historycznych, na których jest oparty, o wiążącej naturze naszych masońskich obowiązków.

Symboliczne kolory w regaliach to biały, czerwony i czarny; biel symbolizuje czystość Rycerzy, czerwień popełnioną okropną zbrodnię, a czerń żal z powodu jej skutków. W obrządku francuskim jest to IV stopień; wymaga trzech komnat i pod pewnymi względami jest podobny do 11. stopnia rytu dawnego i uznanego, będąc także przygotowaniem do stopnia Wzniesłego Rycerza Wybranego.

ELEFANTA. Wyspa zwana przez tubylców Gharipoor, położona pomiędzy zachodnim wybrzeżem Hindustanu a Bombajem. Jest sławna ze względu na wspaniałą jaskinię i mitologiczne inskrypcje hinduskie. Największe z wykopalisk na tej wyspie jest prawie kwadratowe i ma wymiary 133 na 132 stopy; a bezpośrednio przed głównym wejściem znajduje się popiersie bóstwa o długości trzech metrów, o wysokości 18 stóp i szerokości 23 stóp. Było to miejsce starożytnych misterii Indii.

ELEUSINIA. Nazwa, pod którą znane były obrzędy i ceremonie pierwotnie odprawiane w Eleusis, i przez wybitność nazywana była „Misteriami”*

* Pośród wszystkich instytucji, które nazywano misteriami, instytucje Eleusis zajmują najwyższą rangę, szczególnie narzucając się swoim pochodzeniem i efektami: one same pojawiają się w związku z prymitywnym źródłem idei religijnych i tylko one utworzyły mistycyzm politeizmu w stosunku do starożytnych pod nazwą misterii, które są całkowicie zrozumiałe i inne niż eleuzyjskie. Pozostałe, z nielicznymi wyjątkami, pierwotnie nie były niczym innym jak tajemniczymi praktykami samolubnych i zainteresowanych osób, których celem było oszukanie ludzi ufnych i łatwowiernych. Misteria Eleusis same w sobie i w ramach własnej organizacji osiągnęły cel każdego stowarzyszenia religijnego. Cała Grecja pośpieszyła, aby zostać inicjowaną; i Plato, który źle przeniknął misteria sanktuarium, nie naśmiewał się z nich bez podziwu. „Wiedza o naturze”, mówi św. Klemens z Aleksandrii, „jest zawarta w Greckich Misteriach.” Gdyby było możliwe podniesienie zasłon, które zakrywają misteria Eleusis, powinniśmy posiadać klucz do tajemnic Egiptu i Wschodu; który po odnalezieniu prowadziłby do aż do ostatnich chwil polityzmu. Czas założenia misteria Eleuzyjskie jest równie niepewny, jak imię ich fundatora. Tertulian przypisuje je Musaeosowi; św. Epifanię Kadmosowi i Inachusowi; podczas gdy Klemens z Aleksandrii informuje nas, że misteria zostały przypię-

Misteria te, podobnie jak misteria egipskie, były dwojakiego rodzaju — mniejsze i większe, które były również *ezoteryczne* i *egzoteryczne** — odbywały się w różnych okresach roku i w różnych miejscach. Mniejsze, stanowiące wprowadzenie do większych, obchodzono w Agrae, nad brzegiem Ilissos; większe w Eleusis, mieście w Attyce w Grecji. Zostały przeniesione do Włoch, a nawet do Wielkiej Brytanii.† Misteria te

sane Egipcjaninowi imieniem Melampus. Niektórzy twierdzą, że niejaki Eumolpus był założycielem i pierwszym hierofantem misterii; a inni uważają, że Orfeusz sprowadził je z Egiptu do Grecji. Autorzy jednak, najbardziej godni zaufania, przypisują samej Ceres założenie misteria eleuzyjskie. Nie będziemy tu powtarzać różnych bajek, które zostały opowiedziane na temat sposobu, w jaki Ceres ustanowiła te misteria. Przypisując je bogini lub Ziemi, epoka ich założenia została przeniesiona poza granice historii, a niemożność jej ustalenia została uznana. „Jeszcze większa niepewność wisi nad rokiem ich powstania; ci, którzy dyskutowali na ten temat, przedstawiali różne opinie, wszystkie jednakowo ubogie w dowody i pozory prawdopodobieństwa. Meiners i Dupuis wykazali już, że badania te są równie błahe, co bezużyteczne. Na poparcie postawionego tu twierdzenia zauważymy, że mniejsze misteria niewątpliwie poprzedzały wielkie (epoka ich prawdziwego rozwoju powinna być epoką organizacji greckich republik). Dlatego też nieskończenie bardziej interesujące jest badanie misteria w ich dojrzałości niż w początkach. Możemy również zauważyć, że jakkolwiek odległa byłaby data ich wędrówki z Egiptu, jakkolwiek symboliczne byłoby imię Ceres, misteria musiały być wcześniejsze od epoki, która została przypisana ich powstaniu, jeśli zgodzimy się umieścić ich zarodek w świętach i praktykach ludowych tych, którzy pierwsi zamieszkiwali Grecję i którzy, podobnie jak oni, przybyli ze Wschodu. Religia Greków nie ukształtowała się bez kolejnych nabytków; a z ich kultu i ceremonii wiele przekazali im Egipcjanie. Misteria Ceres, według Laktancjusza, bardzo przypominają misteria Izdy. Attycka Ceres jest taka sama jak egipska Izda, która w czasach Herodota była jedynym bóstwem w Egipcie czczonym poprzez obrzędy misterii. Z nich zatem możemy częściowo wywieść misteria Cerery: ale to źródło idei mogło rozwijać się powoli; i późno przyjęło owe mistyczne formy, które zawsze zwiastują dojrzałość myśli. W tym wyraźnie dostrzegamy zwyczajny postęp ludzkiego umysłu, który odchodzi od idei nieskończoności i przemierza ogromną przestrzeń, zanim ponownie zatrzymuje się przed tą samą ideą, która zdaje się obejmować dwa krańce jego drogi. —OUVAROFF, *Esej o misteriach Eleuzyjskich*

* Misteria Eleusis zostały podzielone, podobnie jak filozofia andentów, na dwie części; jedna ezoteryczna, druga egzoteryczna; a te dwie części były większymi i mniejszymi misteriami. Powszechnie przyjmuje się, że im mniejsze były starsze, i taki postęp jest zgodny z naturą rzeczy. Pan de St. Croix, popierany przez Meursiusa, uważa mniejsze Misteria za ceremonie przygotowawcze. Bardziej prawdopodobne jest jednak, że większe i mniejsze Misteria były całkowicie odrębne. Niektórzy autorzy twierdzą, że mniejsze misje są obchodzone corocznie, a większe raz na pięć lat. W tej kwestii nie ma absolutnie autentycznych informacji.

† Misteria Eleusis, odprowadzane w Atenach na cześć Ceres, zostały wchłonięte, podobnie jak wszystkie inne. Wszystkie sąsiednie narody zaniedbywały swoje, aby uczcić Misteria Eleusis; i po trochu ogarniały wszystkie w Grecji i Azji Mniejszej, gdzie było pełno wtajemniczonych. Rozprzestrzeniły się po Cesarstwie Rzymskim, a nawet poza jego granicami, „te święte i augustowe eleuzyjskie Misteria” – powiedział Ciceron – „w których inicjowani są ludzie z najodleglejszych krain”. Zosimus mówi, że obejmował on cały rodzaj ludzki, a Arystydes nazwał go wspólnym światem ΠΙΚΕ .
- *Gnostycyzm i Misteria*

zostały ustanowione na cześć Ceres i Prozerpiny i upamiętniały żal Ceres po jej córce Prozerpinie, którą siłą niesiono przez Pluton do piekła regiony. Egzoteryczne celebrowanie większych misterii trwało dziewięć dni i skupiało się głównie na ofiarach, procesjach i innych aktach kultu; i w tym okresie trybunały sądowe były zamknięte; ogłoszono zawieszenie broni; prywatne wrogości zostały stłumione; senat ateński wydał wyrok śmierci na każdego, niezależnie od rangi, kto naruszy świętość obrzędów .

Ezoteryczne ceremonie inicjacji zarówno w mniejsze , jak i większe tajemnice były prowadzone przez czterech kapłanów z najznakomitszych rodów Grecji, zwanych Hierofantami lub Iystagogne, którzy nosili emblematy najwyższego bóstwa; Daduchus, czyli niosący pochodnię, który był typem słońca; Hiero-Ceryks, czyli Święty Herold, który nakazywał milczenie kandydatom do inicjacji i nakazywał profanom wycofać się; ministra ołtarza, który usługiwał przy ołtarzu i nosił symbol księżyca; Bazylikus, czyli król, który sądził i karał tych, którzy zakłócali uroczystości. Oprócz tych czołowych ministrów było mnóstwo niższych kapłanów i sług. Kapłanki również były wspominane w związku z tymi obrzędami. Egzamin tych, którzy zostali oczyszczeni przez mniejsze misteria i którzy przygotowywali się do większych, był niezwykle rygorystyczny. Wszyscy cudzoziemcy, wszyscy, którzy nawet nieumyślnie popełnili zabójstwo, wszyscy, którzy zostali uznani za hańbiących przez prawa lub byli winni notorycznego przestępstwa, zostali wykluczeni. Kobiety i dzieci były dopuszczone; a dziecko, zwane „Dzieckiem Świętości”, którego niewinność, jak wierzono, sama w sobie dawała mu zdolność do spełnienia wymogów misterii, zostało wybrane, aby zjednać sobie bóstwo w imieniu inicjowanego. Ceremonie przyjęcia odbywały się w nocy. Do tej gałęzi misterii kwalifikacjami do inicjacji były dojrzałość wieku, doskonałość w budowie fizycznej i czystość

postępowania.* Postulant był zobowiązany do uroczystego ukrycia wszystkiego, co zobaczył lub usłyszał w obrębie uświęconego terenu; a ten, kto naruszył ten obowiązek, był nie tylko karany śmiercią, ale i wydawany na pastwę przekleństwa przez potomność. Ukoronowany mirtem i owinięty w szaty, które od tego dnia były przechowywane jako święte relikwie, neofita był prowadzony poza granice niedostępne dla reszty ludzi. Aby nikt nie został wprowadzony niewystarczająco przygotowany do obrzędów, Herold ogłosił: „*Daleko stąd do profanów; bezbożnych, wszystkich, którzy są splamieni grzechem!*”. Jeśli ktoś taki był obecny i nie odszedł natychmiast, śmierć była nieuniknioną zgubą. Skóry świeżo zabitych ofiar zostały teraz umieszczone pod stopami nowicjusza; był on w ten sposób należycie przygotowany i pośród śpiewania hymnów na cześć Cerery odszedł, gdy wkrótce cała scena się zmieniła; otoczyła go całkowita ciemność; niski, głęboki dźwięk wzniósł się z ziemi; błysnęły błyskawice, słychać było potężne wiatry, rozbrzmiały przerażające grzmoty, a widma ślizgały się po rozległej ciemności, jęcząc, wzdychając i stękając. Tajemnicze cienie, posłańcy piekielnych bóstw – Udręki, Szaleństwa, Głodu, Choroby i Śmierci – krążyły wokół; a wyjaśnienia Hierofanta, wygłoszone uroczystym głosem, spotęgowały grozę tej sceny. Miała ona przedstawiać piekielne krainy, gdzie panowała nędza. W miarę jak posuwali się naprzód, wśród jęków wydobywających się z ciemności rozróżniono ten świat. Lecz scena, którą nowicjusz dotąd ujrzał, wydawała się rodzajem czyścca, gdzie, jak wierzono, karne ognie i straszliwe męki, a także niewysłowiona groza ciemności, po niezliczonych wiekach cierpienia, oczyszczały z winy nabytej w tym śmiertelnym życiu. Nagle, z przerażającym dźwiękiem, otwierające się dwie ogromne bramy, ledwo widoczne dla jego wzroku i ledwo słyszalne dla jego uszu, męki tych, których stan był wieczny – którzy przekroczyli granice, poza którymi nie ma nadziei. Na grozę tej siedziby męki i rozpacz można spuścić kurtynę; temat – niewysłowny. Nowicjusz ruszył dalej i wkrótce został zaprowadzony do innej krainy: krainy wiecznej szczęśliwości, miejsca pobytu sprawiedliwych – tych, którzy zostali oczyszczeni i których umysły zostały oświecone przez „Świętą Naukę”.† To było ELIZJUM – którego radości były równie niewysłowne, równie niepojęte dla śmiertelników nie dopuszczonych do tych misterii. Tutaj w podobny sposób zasłonięto tę scenę, a ceremonie zostały zakończone. Rytuały te wpajały doktrynę jednego Boga oraz godność i przeznaczenie ludzkiej duszy; uczyły ludzi wiedzy o naturze i wszechświecie oraz do-

* Od inicjowanych wymagano czystości obyczajów i uszlachetnienia duszy. Kandydaci musieli cieszyć się nieskazitelną reputacją i nienaganną cnotą. Neron, po zamordowaniu matki, nie odważył się być obecny podczas celebracji misterii; Antoniusz zaś udawał, że jest inicjowany, jako najpewniejszy sposób udowodnienia swojej niewinności w związku ze śmiercią Awidiusza Kasjusza. — PIKE, *Gnostycyzm i misteria*.

† Święta Nauka jest przestrzegana we wszystkich mistycznych ceremoniach starożytnych nie tylko po to, by oczyścić serce z grzechu i wypędzić ignorancję z umysłu, ale także po to, by zapewnić sobie łaskę bogów i otworzyć bramy nieśmiertelnej szczęśliwości dla wtajemniczonych.

strzegania obecności Wiecznego w splendorze i pięknie naturalnego świata. Jest oczywiste, że te misteria stanowiły wielką instytucję edukacyjną starożytnej Grecji. Ukształtowały grecki umysł i przewodziły rozwojowi greckich idei. Niemal wszyscy starożytni pisarze mówią o ich niezwyklej użyteczności i zbawiennym wpływie. Arrien, Pausaniasz, Eurypides i Cyceon zgodnie zeznają na ich korzyść i mówią o nich jako o ludziach szczególnie zdolnych do „odnowy obyczajów i udoskonalenia edukacji ludzkości”.

ELEUTERIA. Święto obchodzone w Platrea na cześć Jowisza Eleutheriusa, czyli obrońcy wolności, przez delegatów z prawie wszystkich miast Grecji. Było też święto o tej samej nazwie obchodzone przez Samów na cześć Boga miłości. Także niewolnicy po uzyskaniu wolności obchodzili święto, które nazywali Eleutarią.

ELU. Imiesłów francuski, oznaczający „wybrany”. Jest to czwarty stopień obrządku francuskiego i w swym nauczaniu przypomina stopień „*Maitre elu des neuf*”.

CESARSTWO WSCHODU I ZACHODU. W Paryżu A. D. 1758 ustanowiono zakon nazywający siebie „Radą Cesarzy Wschodu i Zachodu”. Jego adepci nazywali siebie „Suwerennymi Księżętami Masonami – Zastępcami Generalnymi Sztuki Królewskiej – Wielkimi Kuratorami i Oficerami Wielkiej i Suwerennej Łoży Św. Jana Jerozolimskiego”. Rytuał składał się z 25 stopni, z czego pierwszych 19 było takich samych jak w rycie szkockim. Dwudziesty został nazwany Wielkim Patriarchą Noachitą; 21., Kluczem masońskim; 22. księciem Libanu; 23. Rycerzem Słońca; 24. Kadoszem ; 25-ty to Księżę Królewskiej Tajemnicy. Obrzęd ten odniósł pewien sukces, został rozpropagowany w Niemczech, zwłaszcza w Prusach, i został zaakceptowany przez Wielką Łożę Trzech Globów. Założenie, że Fryderyk II, król Prus, kiedykolwiek miał z tym jakkolwiek związek, nie zostanie uznane przez inteligentnego masona.

OBÓZ, WIELKI. Wielki Obóz Stanów Zjednoczonych został zorganizowany 22 czerwca 1816 roku. Składa się on z Wielkiego Mistrza, Zastępcy Wielkiego Mistrza, Wielkiego Generalissimusa, Wielkiego Kapitana Generalnego, Wielkiego Prałata, Starszego Wielkiego Naczelnika, Młodszego Wielkiego Naczelnika, Wielkiego Skarbnika, Wielkiego Kronikarza, Wielkiego Chorążego, Wielkiego Miecznika, Wielkiego Strażnika, Wielkiego Kapitana Gwardii; wszystkich byłych Wielkich Mistrzów; wszystkich byłych Zastępców Wielkich Mistrzów; wszystkich byłych Wielkich Generalissimów i wszystkich byłych Wielkich Kapitanów Generalnych Wielkiego Obozu Stanów Zjednoczonych. Podobnie, wszyscy Wielcy Dowódcy, Byli Wielki Dowódcy, Zastępcy Wielkich Dowódców, Wielcy Generalissimowie i wszyscy Wielcy Kapitanowie Generalni każdej Wielkiej Komandorii Stanowej, który uznaje jurysdykcję Wielkiego Obozu Stanów Zjednoczonych. Ponadto, trzej pierwsi oficerowie każdej Komandorii, która posiada statut bezpośrednio nadany przez Wielki Obóz Stanów Zjednoczonych. Nikt nie może być uprawniony do piastowania jakiegokolwiek urzędu w Wielkim Obozie Stanów Zjednoczonych, chyba

że jest w tym czasie członkiem podległej Komandorii podlegającej ogólnej lub bezpośredniej jurysdykcji Wielkiego Obozu Stanów Zjednoczonych. Jego konklawe odbywają się co trzy lata, w drugi wtorek września, w miejscu, które zostało wcześniej wyznaczone.

EFOD. Szata noszona przez arcykapłana żydowskiego na tunikę i szatę. Było bez rękawów i rozcięta pod ramionami z każdej strony, składająca się z dwóch części, z których jedna zakrywa przód tułowia, a druga tył i sięga do połowy ud. Połączone były na ramionach złotymi sprzączkami wysadzanymi klejnotami i dwoma dużymi drogimi kamieniami oprawionymi w złoto, na których wyryto imiona dwunastu plemion izraelskich, po sześć na każdym kamieniu, według ich kolejności. Materiał, z którego wykonano efod, był niezwykle kosztowny i wspaniały; złoty, błękitny, purpurowy, szkarłatny i delikatny len z bogatym haftem. Do ciała przylegał pas lub opaska, stanowiąca jedną całość z efodem. Tuż nad tym pasem, pośrodku efodu, połączonym z nim złotymi łańcuchami, pierścieniami i sznurkami, znajdował się kwadratowy napierśnik wroźby, pierwotnie przeznaczony do noszenia wyłącznie przez arcykapłana. Zwykli kapłani używali efodów z gorszego materiału. Nawet Dawid, wnosząc Arkę Przymierza do Jerozolimy, był „przepasany lnianym efodem”. Żydzi mieli szczególnie przesądny stosunek do tej szaty i używali jej w związku z bałwochwalczym kultem, utrzymując, że żaden kult, prawdziwy czy fałszywy, nie może istnieć bez jej obecności.

EPOPT. Greckie słowo utworzone z *epi* i *optamai*, widzę, a raczej na które patrzę. To było imię dane tym, którzy zostali wtajemniczeni w większe misteria Eleusis, aby odróżnić ich od uczniów – którzy zostali przyjęci jedynie do mniejszych. Oznacza „widywów misterii”, czyli oświeconych. Określenie Epopt było także używane przez iluminatów do odróżniania członków szóstego stopnia.

EQUES. Po łacinie *rycerz*. W systemie Ścisłej Obserwy, ustanowionym w Niemczech w 1754 roku przez barona von Hund, wyznaczał on wszystkich członków szóstego stopnia. Nadano im zaszczyty rycerskie i otrzymywali imię zakonne, herb i dewizę.

EZOTERYCZNY. Grecki, *Esoterikos*. To, co tajne, jest ujawniane tylko wtajemniczonym. W tajnych społecznościach uczonych doktryny dzieliły się na *ezoteryczne* i *egzoteryczne*, pierwsze dla wtajemniczonych, którym pozwolono zagłębiać się w najświętsze tajemnice Arkanów; a te drugie dla niewtajemniczonych, którzy pozostali na dziedzińcu zewnętrznym.

ESPERANCE-LOGES (francuski), *Łoże Nadziei*. Na początku ubiegłego wieku we Francji zorganizowano zakon pod nazwą Rycerze i Damy Nadziei, w którym założono łoże noszące ten tytuł. Taki był początek systemu, znanego obecnie jako masoneria adopcyjna.

ESQUIRE. W starożytności osoba towarzysząca rycerzowi w czasie wojny i nosząca tarczę. W czasach rycerskich tytuł ten był zaszczytny i noszony na ogół przez osoby z dobrej rodziny. Głowy starożytnych rodzin na mocy preskrypcji uważano za jego

dziedziców; i stąd wzięło się użycie tego słowa w dzisiejszych czasach jako powszechnego dodatku do imion wszystkich tych, którzy mają rangę dżentelmenów. Jest to tytuł w systemie angielskich templariuszy.

ESTERA. Hebrajskie imię to HADASAH. Dziewica z pokolenia Beniamina, urodzona na wygnaniu, której rodzina na mocy edyktu Cyrusa nie skorzystała z pozwolenia na powrót do Jerozolimy. Panujący król Persji Aswerus, po rozwodzie ze swoją byłą królową Wahti, w całym imperium rozpoczęło się poszukiwania najpiękniejszej panny na jej następczynię. Wybór padł na Estere, która znalazła łaskę w oczach króla i została

awansowana na stanowisko królowej. Być może jej żydowskie pochodzenie było wówczas nieznane; kiedy wyznała to królowi, wydawało się, że jest skazana na zagładę, gdy wydał edykt przeciwko wszystkim Żydom w cesarstwie. Ta okoliczność pozwoliła jej skierować królewskie oburzenie na Hamana, naczelnego ministra królewskiego, którego niechęć do Mordechaja skłoniła go do uzyskania od króla tego potwornego edyktu. Prawa imperium nie pozwalały królowi odwołać raz wydanego dekretu; lecz Żydzi mieli prawo stanąć w swej obronie; a to, wraz ze znaną zmianą intencji dworu, zapobiegło strasznym konsekwencjom dekretu. Żydzi ustanowili coroczne święto zwane PURIM, na pamiątkę tego wyzwolenia, które jest wśród nich obchodzone do dziś. Taka jest treść historii Estery, jak opisano w księdze noszącej jej imię. Estera to również tytuł trzeciego stopnia zakonu Gwiazdy Wschodniej, który ilustruje masońską cechę wierności krewnym i przyjaciółom w amerykańskim rycie adopcyjnym.

EUNUCH. Fizyczne i moralne pogorszenie, jakie powoduje u mężczyzn kastracja, ma największe znaczenie. Cała natura ulega degradacji. Uczucia zostają stępione, hojne usposobienie zniszczone, intelekt upośledzony, a w końcu człowiek jest całkowicie niezdolny do dokonywania jakichkolwiek czynów, które wymagają wzniosłego i wspaniałomyślnego usposobienia. Z tego powodu zostali wykluczeni przez prawo żydowskie ze „zgromadzenia Pańskiego” i z tego powodu nie mogą zostać przyjęci do bractwa maseńskiego.

EKSPERT. Nazwisko urzędnika łóż francuskich, który nadzoruje egzamin wizytacyjny braci. Urząd nie jest znany w Stanach Zjednoczonych. Nieznajomi starający się o przyjęcie do Łoży są zwykle przesłuchiwanie przez komisję braci powołaną przez Mistrza.